

Studiegids Psychologie

2008-2009

Universiteit Leiden
FSW – Departement Psychologie

Wassenaarseweg 52, Kamer 2A57
Postbus 9555
2300 RB Leiden

Inhoudsopgave e-Studiegids

e-Studiegids Psychologie 2008-2009	3
Bachelorprogramma	4
• Propedeuse.....	5
• Postpropedeuse: verplichte vakken.....	6
• Postpropedeuse: verdiepings- en keuzevakken.....	8
• Deeltijdonderwijs.....	10
- Keuzevakken voor externe studenten.....	11
- Honoursprogramma.....	12
- Minoren.....	13
- Major-Minorcombinaties.....	14
- Postmasteronderwijs.....	15
Cursusbeschrijvingen Bachelorprogramma (alfabetisch)	21
• Postpropedeuse: verplichte Propedeuse.....	23
• Post-propedeuse: verplicht.....	43
• Post-propedeuse: keuze.....	61
Masterprogramme	87
• Professional Master Psychology (MSc)	89
- Applied Cognitive Psychology.....	90
- Child and Adolescent Psychology.....	91
- Clinical Neuropsychology.....	93
- Clinical Psychology.....	95
- Health Psychology.....	97
- Methodology and Statistics.....	98
- Occupational Health Psychology.....	99
- Social and Organisational Psychology.....	100
• Research Master Psychology (MPhil)	101
- Practical Information.....	102
- Curriculum.....	103
- Clinical and Health Psychology.....	104
- Cognitive Neuroscience.....	106
- Developmental Psychology.....	107
- Social and Organisational Psychology.....	108
• Elective Courses.....	109
Cursusbeschrijvingen Masterprogramma (alfabetisch)	111
• Professional Master.....	113
• Research Master.....	173

e-Studiegids Psychologie 2008-2009

In de digitale studiegids van de opleiding Psychologie vind je informatie over de cursussen en roosters van de bachelor- en masteropleiding.

Cursussen:

- Bacheloropleiding
- Masteropleidingen (informatie is in het Engels)
- Deeltijdprogramma
- Keuzevakken
- Cursussen voor 'exchange students'

Roosters:

- Bekijk het roosteroverzicht

Overige informatie:

- Studiebegeleiding & BSA
- Onderwijs- en Examenregeling
- Universitair Studentenstatuut
- e-Studiegids 2007-2008

Voor nieuws en informatie over onderwijs en onderzoek van het Departement Psychologie kun je terecht op www.psychologie.leidenuniv.nl

e-Prospectus Psychology 2008-2009

At this website, you can find information about the bachelor and master programmes, course information and time tables of the Department of Psychology.

Course information about:

- Bachelor programmes (information is in Dutch)
- Master programmes
- Electives (information is in Dutch)
- Courses for exchange students

Time tables:

- Take a look at the time tables

Other information:

- Student counseling
- Course and Examination Regulation
- Student Charter
- e-Prospectus 2007-2008

For general information about the Department of Psychology you can take a look at <http://www.socialsciences.leidenuniv.nl/psychology>

Bachelorprogramma Psychologie 2008-2009

De bacheloropleiding duurt drie jaar. Tijdens het eerste jaar krijg je een algemeen overzicht van de Psychologie en krijg je een introductie in alle deelgebieden. In het eerste deel van het tweede jaar staan de kennis en vaardigheden als psycholoog centraal. In het tweede deel en in het derde jaar verdiep je je in vakgebieden die jou interesseren en bereidt je voor op een keuze voor een masteropleiding. Je sluit de opleiding af met het bachelorproject.

Cursusinformatie over:

- Propedeuse (1e jaar)
- Postpropedeuse, verplichte vakken 2e jaar
- Verdiepings- en keuzevakken binnen Psychologie (2e en 3e jaar)

Het is ook mogelijk de opleiding Psychologie in deeltijd, twee dagen per week, te volgen. Zie voor de inrichting van de deeltijdopleiding:

- Deeltijdopleiding

Instream in de oude major-minorcombinaties is niet meer mogelijk. Studenten die hieraan begonnen zijn, kunnen deze nog wel afmaken. Het is vanaf 2009 mogelijk een minor van 30 ec bij een andere opleiding of een Interfacultaire minor te volgen. Het aanbod van minoren zal in 2009-2010 compleet zijn.

Speciale keuzemogelijkheden binnen de bacheloropleiding:

- Honours programma
- Minoren
- Major-minor combinaties (oude vorm)

Overige informatie:

- Postmasteronderwijs
- Keuzevakken
- Roosters
- Inschrijfwijzer
- Onderwijs- en Examenregeling en Nadere Regels en Richtlijnen
- Studiebegeleiding

Propedeuse Psychologie 2008-2009

Het doel van de propedeuse is om studenten een samenhangend en representatief overzicht te bieden van het totale vakgebied van de Psychologie. Tijdens het propedeusejaar verwerf je de noodzakelijke basiskennis van de verschillende subdisciplines in de psychologie.

BSA

In dit eerste studiejaar krijg je te maken met het Bindend Studie Advies (BSA). Dit houdt in dat je in ieder geval 40 van de 60 ECTS van het eerste jaar moet halen. Daarnaast moet je tenminste één van de drie M&T-vakken met een voldoende afronden. In het tweede jaar moet je je propedeuse afronden. Deeltijdstudenten krijgen na twee en drie jaar een Bindend Studie Advies.

Meer informatie over het BSA kun je lezen op de website van het Departement Psychologie >>

Cursussen

Hieronder vind je een overzicht van de eerstejaarsvakken. Door op de titel van het vak te klikken krijg je uitgebreide beschrijvingen van de cursus. Wanneer je op het print-icoontje onder de tabel klikt, kun je de cursusinformatie van de vakken uitprinten.

Eerste semester

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Tutoraat Academische Vaardigheden	5.0	100
Inleiding in de Psychologie	5.0	100
Inleiding in de Methoden en Technieken	5.0	100
Toetsende Statistiek	5.0	100
Geschiedenis van de Psychologie	5.0	100
Persoonlijkheds-, Klinische en Gezondheidspsychologie	5.0	200

Tweede semester

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Bio- en Neuropsychologie	5.0	100
Cognitieve Psychologie	5.0	200
Experimenteel en Correlatieel Onderzoek	5.0	200
Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie	5.0	200
Psychologie en Wetenschap	5.0	100
Sociale en Organisatiepsychologie	5.0	200

Postpropedeuse: verplichte vakken 2e en 3e jaar 2008-2009

Studenten in het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding, volgen verschillende verplichte- en verdiepvingsvakken. Deze twee studiejaar zien er grofweg als volgt uit:

Psychologie Bachelor 2 en 3	
Bachelor 2	
Semester 1	Semester 2
30 EC verplichte vakken	10 EC verplichte vakken
	20 EC verdiepvings- en/of keuzevakken
Bachelor 3	
Semester 1	Semester 2
30 EC verdiepvings- en/of keuzevakken	10 EC verdiepvings- en/of keuzevakken
	20 EC bachelorproject

Studenten die begonnen zijn in 2006

Studenten die begonnen zijn in 2006 hebben in het tweede jaar 45 ec aan verplichte vakken gedaan. Zij volgen 30 ec verdiepvings- en keuzevakken binnen de opleiding psychologie en 25 ec keuzevakken binnen of buiten de opleiding psychologie. Zij ronden de studie af met het bachelorproject.

Studenten die begonnen zijn in 2007

Studenten die begonnen zijn in 2007 volgen in het tweede jaar 40 ec aan verplichte vakken. Zij volgen 30 ec verdiepvings- en keuzevakken binnen de opleidingspsychologie en 30 ec keuzevakken binnen of buiten de opleiding psychologie. Zij ronden de studie af met een bachelorproject van 20 ec. Het totaal aantal punten na de propedeuse is 120 ec.

Verplichte vakken in het tweede jaar

Hieronder vind je een overzicht van de verplichte vakken. Door op de titel van het vak te klikken krijg je uitgebreide beschrijvingen van de cursus. Wanneer je op het print-icoontje onder de tabel klikt, kun je de cursusinformatie van de vakken uitprinten.

Eerste semester

Titel	ECTS	Niveau
Aandacht: Theorie en Praktijk	5.0	300
Groepsdynamica	5.0	300
Ontwikkelingspsychopathologie	5.0	300
Psychodiagnostiek	5.0	200
Psychometrie	5.0	200
Stress, Gezondheid en Ziekte	5.0	300

Tweede semester

Titel	ECTS	Niveau
Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (IBV)	5.0	200
Multivariate Data-Analyse (MVDA)	5.0	300

Verplichte vakken in het derde jaar

De studenten maken een keuze uit het aanbod van verdiepvings- en keuzevakken binnen de opleiding psychologie voor ten minste 30 ec. Het aanbod van verdiepvings- en keuzevakken vind je hier. Tenslotte rond je de opleiding af met het bachelorproject.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Bachelorproject	20.0	400

Ingangseisen

Voor sommige vakken gelden er ingangseisen. Voor de cursus Psychometrie moet je het vak Inleiding in de Methoden en Technieken hebben afgerond; voor Multivariate Data-Analyse (MVDA) in het tweede semester, moet je zowel Inleiding in de Methoden en Technieken als Toetsende Statistiek hebben afgerond.

Let op: Sommige verplichte cursussen en de propedeuse vormen een ingangseis voor de verdiepingscursussen. Houd hier rekening mee tijdens de planning van je studie. Kijk bij de verdiepingscursussen voor de precieze informatie.

Inschrijving

Voor de werkgroepen van het tweede en derde jaar moeten studenten zich aanmelden. De inschrijving voor de vakken van het eerste semester vindt plaats via U-Twist vanaf maandag 07 juli 10.00 uur tot maandag 25 augustus 10.00 uur. Voor de werkgroepen van het tweede semester kunnen studenten zich inschrijven in januari 2009.

Zie voor de toelichting ook de inschrijfwijzer. Indien je problemen ervaart met de inschrijving via U-Twist, kun je contact opnemen met de Onderwijsbalie.

Postpropedeuse: verdiepings- en keuzevakken 2e en 3e jaar 2008-2009

Studenten in het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding, volgen verschillende verplichte- en verdiepings- of keuzevakken. Deze twee studiejaar zien er grofweg als volgt uit:

Psychologie Bachelor 2 en 3	
Bachelor 2	
Semester 1	Semester 2
30 EC verplichte vakken	10 EC verplichte vakken
	20 EC verdiepings- en/of keuzevakken
Bachelor 3	
Semester 1	Semester 2
30 EC verdiepings- en/of keuzevakken	10 EC verdiepings- en/of keuzevakken
	20 EC bachelorproject

Verdiepings- en keuzevakken binnen psychologie

Hieronder vind je een overzicht van de verdiepings- en keuzevakken binnen Psychologie. Door op de titel van het vak te klikken krijg je een uitgebreide beschrijvingen van de cursus. Wanneer je op het print-icoontje onder de tabel klikt, kun je de cursusinformatie van de vakken uitprinten. Een overzicht van de verplichte vakken in het tweede en derde jaar staat hier.

Eerste semester

Titel	ECTS	Niveau
Beoordeling en Beïnvloeding	10.0	400
Biopsychoopathology and Psychopharmacology	5.0	300
Cognitief-Intellectuele Ontwikkeling	10.0	400
Cognitieve Neurowetenschap	10.0	400
Culture and Diversity at Work	5.0	400
Gezondheidspsychologie	10.0	400
Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling	10.0	400

Tweede semester

Titel	ECTS	Niveau
Child and Adolescent Psychiatry	5.0	400
Cognitieve Ergonomie	10.0	400
Consciousness	5.0	300
Coöperatie en Conflict	10.0	400
Cultural Aspects of Health and Health Care	5.0	300
Emotion and Cognition	5.0	300
Gezondheidspsychologie	10.0	400
Klinische Neuropsychologie	10.0	400
Psychology of Abnormal Behaviour	5.0	400
Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling	10.0	400
Seksuologie	5.0	300
Sociaal-Emotionele Ontwikkeling	10.0	400
Veldonderzoek	5.0	400

Ingangseisen voor de verdiepingscursussen

Sommige verplichte cursussen uit het tweede jaar en de propedeuse vormen een ingangseis voor de verdiepingscursussen. Dit staat bij de cursusbeschrijving aangegeven. Houd hier rekening mee tijdens de planning van je studie.

Ingangseisen voor een specialisatie binnen de master

De meeste specialisaties binnen masteropleidingen hebben als ingangseis één van de verdiepingscursussen.

Ingangseisen masterprogramma's	
<i>Masterspecialisatie</i>	<i>Verdiepingscursus</i>
Applied Cognitive Psychology	Cognitieve Ergonomie óf Cognitieve Neurowetenschap
Child and Adolescent Psychology	Sociaal-Emotionele Ontwikkeling óf Cognitief-Intellectuele Ontwikkeling
Clinical Neuropsychology	Klinische Neuropsychologie
Clinical Psychology	Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling
Health Psychology	Gezondheidspsychologie
Methodology and Statistics	Geen ingangsvoorwaarde
Occupational Health Psychology	Gezondheidspsychologie óf een verdiepingscursus van S&O of Cognitieve Psychologie
Social and Organisational Psychology	Coöperatie en Conflict óf Beoordeling en

Opleidingseisen Post-master onderwijs

Studenten die na hun studie Psychologie Post-master onderwijs willen volgen om zich te ontwikkelen tot bijvoorbeeld GZ-psycholoog, dienen aan bepaalde voorwaarden en opleidingseisen te voldoen. Het is belangrijk hiermee rekening te houden bij het kiezen van specialisatievakken. Meer informatie over de opleidingseisen is te vinden op de pagina's over post-master onderwijs.

Inschrijving

Voor de werkgroepen van het tweede en derde jaar moeten studenten zich aanmelden. De inschrijving voor de vakken van het eerste semester vindt plaats via U-Twist vanaf maandag 07 juli 10.00 uur tot maandag 25 augustus 10.00 uur. Voor de werkgroepen van het tweede semester kunnen studenten zich inschrijven in januari 2009.

Zie voor de toelichting ook de inschrijfwijzer. Indien je problemen ervaart met de inschrijving via U-Twist, kun je contact opnemen met de Onderwijsbalie.

Deeltijdonderwijs 2008-2009

Propedeuse eerste jaar

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Tutoraat Academische Vaardigheden	5.0	100
Inleiding in de Psychologie	5.0	100
Persoonlijks-, Klinische en Gezondheidspsychologie	5.0	200
Cognitieve Psychologie	5.0	200
Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie	5.0	200
Sociale en Organisatiepsychologie	5.0	200

Propedeuse tweede jaar

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Inleiding in de Methoden en Technieken	5.0	100
Geschiedenis van de Psychologie	5.0	100
Toetsende Statistiek	5.0	100
Bio- en Neuropsychologie	5.0	200
Experimenteel en Correlatief Onderzoek	5.0	200
Psychologie en Wetenschap	5.0	100

Bachelor 2 en 3: verplichte vakken

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Aandacht: theorie en praktijk	5.0	300
Psychometrie	5.0	200
Psychodiagnostiek	5.0	200
Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (IBV)	5.0	200
Psychologie en Wetenschap	5.0	100

Bachelor 2 en 3: verdiepingsvakken

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Bachelorproject	20.0	400
Beoordeling en Beïnvloeding	10.0	400
Cognitieve Ergonomie	10.0	400
Klinische Neuropsychologie	10.0	400
Sociaal-Emotionele Ontwikkeling	10.0	400

Keuzevakken voor externe studenten 2008-2009

Mogelijkheden:

Voor niet-psychologiestudenten bestaat er verschillende mogelijkheden om bij de opleiding Psychologie een of meer keuzevakken te volgen. Er zijn echter ook enkele beperkingen. Deze betreffen de studieonderdelen die als onderwijsvorm werkgroepen of een practicum kennen met een maximaal aantal deelnemers. Deelname aan dergelijke cursussen is alleen mogelijk als het aantal aanmeldingen van psychologiestudenten het maximum niet overschrijdt. Bij andere cursussen is deelname in de regel altijd mogelijk, tenzij er bepaalde ingangseisen zijn gesteld.

Keuzevakken:

De keuze voor bepaalde studieonderdelen zal vooral afhankelijk zijn van de vraag of men belangstelling heeft voor basiskennis van de Psychologie, of dat men, al dan niet met voorkennis van de Psychologie, interesse heeft voor een bepaalde specialisatie. De cursus 'Inleiding in de Psychologie' is in ieder geval als basiskennis voor de overige vakken aan te raden. De volgende vakken kunnen zonder aanvullende eisen als keuzevak worden gevolgd.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Inleiding in de Psychologie	5.0	100
Biopsychopathology and Psychopharmacology	5.0	300
Culture and Diversity at Work	5.0	400
Cognitieve Psychologie	5.0	200
Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie	5.0	200
Sociale en Organisationspsychologie	5.0	200
Child and Adolescent Psychiatry	5.0	400
Consciousness	5.0	300
Cultural Aspects of Health and Health Care	5.0	300
Emotion and Cognition	5.0	300
Psychology of Abnormal Behaviour	5.0	400
Seksuologie	5.0	300
Veldonderzoek	5.0	400

Andere (specialisatie)vakken (niveau 400) kunnen alleen gevolgd worden bij voldoende vooropleiding.

Informatie:

Voor algemene informatie over het volgen van keuzevak(ken) bij de opleiding Psychologie kan men terecht bij de [Onderwijsbalie](#) en de [studieadviseurs](#).

Aanmelding:

Hieronder zijn de inschrijfformulieren voor aanmelding te vinden.

- [Keuzevakregeling Psychologie](#) (.doc)
- [Keuzevakformulier](#) voor studenten van andere opleidingen binnen de Universiteit Leiden (.doc)
- [Inschrijfformulier](#) voor studenten van andere Universiteiten / Hogescholen die bij Psychologie een keuzevak willen volgen (.doc)

Honoursprogramma 2008-2009

Voor studenten met goede studieresultaten, biedt de opleiding het Honours Programma aan. In de verschillende studiefasen krijgen deze studenten de kans zich verder te verdiepen in de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek.

Eerste jaar: Honours Lectures Programma

Voor eerstejaarsstudenten met goede studieresultaten in het eerste semester, biedt de opleiding het Honours Lectures Programma aan. In deze serie lezingen van excellente onderzoekers van het eigen departement krijgen studenten beter inzicht in de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek. In januari worden studenten met goede resultaten uitgenodigd om deel te nemen aan het programma.

Meer informatie over het programma volgt later >>

Tweede jaar: Honours Lectures Programma

Voor studenten met (zeer) goede studieresultaten in het eerste jaar is er naast het gewone programma de mogelijkheid om deel te nemen aan een lezingen en workshopcyclus. Het thema van de lezingen is Psychologie en Recht. Studenten kunnen solliciteren naar een plaats in dit programma.

Meer informatie over het programma volgt later >>

Derde jaar: Honours Research Bachelor Project

Voor studenten met zeer goede studieresultaten is het mogelijk in plaats van het gewone Bachelorproject het Honours Research Bachelor Project (HRBP) te volgen. Nieuwsgierig? Lees over de [ervaringen van studenten](#).

Informatie over de mogelijkheden en voorwaarden is te vinden in de [cursusomschrijving](#) >>

Minoren 2008-2009

In het studiejaar 2008-2009 worden al een aantal minoren als proef aangeboden. De informatie over de minoren is te vinden bij de verschillende faculteiten. Vanaf september 2008 wordt een proefversie van de interfacultaire minor 'Multiculturele samenleving' aangeboden. Ruimte voor de minor is er in het eerste semester van het derde Bachelorjaar. Studenten van alle opleidingen (dus ook Psychologie) kunnen deze minor in zijn geheel (30 ects) volgen of losse onderdelen daarvan.

Het totale onderwijsaanbod binnen deze minor 'Multiculturele samenleving' bestaat uit:

Kernvakken (15 EC):

Multiculturele samenleving (pedagogische wetenschappen)
[Culture and Diversity at Work](#) (psychologie)
Integratie en socialisatie (politieke wetenschap)

Keuzevakken (15 EC) keuze van 3 uit:

Taalverwerking in een meertalige maatschappij (geesteswetenschappen)
The Immigrant Experience and Religion (godsdienswetenschappen)
Interculturele aspecten van opvoeding, onderwijs en hulpverlening (pedagogische wetenschappen)
[Cultural Aspects of Health Care](#) (psychologie)

NB: Vanaf september 2009 zal het minoraanbod van alle faculteiten worden aangeboden en zal het onder andere mogelijk zijn deel te nemen aan de interfacultaire minor "Brain and Cognition", in samenwerking met het LUMC, Letteren en de opleiding Biomedische Wetenschappen. Het volledige minoraanbod in 2009-2010 zal via een aparte deel van de e-Studiegids worden gepresenteerd.

Major-Minorcombinaties 2008-2009

In het studiejaar 2006-2007 was het voor de laatste keer mogelijk te starten met een major-minor programma. Studenten die toen begonnen zijn met een combinatie, worden nog in de gelegenheid gesteld het programma af te maken, maar nieuwe instroom is niet meer mogelijk.

Vanaf het studiejaar 2007-2008 zijn alle vakken van Psychologie 5 of 10 punten waard. Dit betekent dat major-minor studenten die in 2007-2008 in hun tweede studiejaar zaten een extra vak moesten volgen. Studenten die eerder begonnen zijn, maar niet nominaal lopen, moeten eventueel ook een extra vak volgen, afhankelijk van het aantal studiepunten dat ze reeds behaald hebben. Bij vragen kun je contact opnemen met dr. Jan van Rooij, [studieadviseur](#).

Zie voor inhoudelijke informatie over de studieprogramma's de studiegids 2007-2008.

Meer informatie:

- [Onderwijs- en Examenregeling](#)

Postmasteronderwijs 2008-2009

Psychologen kunnen na hun master psychologie en een postmaster beroepsopleiding worden geregistreerd in het BIG-register voor de gezondheidszorg. Zij hebben dan een door de overheid erkende status. Hier kun je meer lezen over de eisen die aan de vooropleiding (bachelor en masterprogramma) worden gesteld, om toegang te kunnen krijgen tot de postmaster beroepsopleidingen:

- [Postmasteropleiding Psychotherapie](#)
- [Postmasteropleiding Psycholoog in de Gezondheidszorg](#)

Samen met je diploma voor de masteropleiding kun je het certificaat van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) **Basisaantekening Psychodiagnostiek** krijgen als je voldoet aan alle voorwaarden:

- [Basisaantekening Psychodiagnostiek](#)

Postmasteropleiding Psychotherapie

Studenten die na hun masteropleiding de postmasteropleiding tot Psychotherapeut willen volgen, dienen de volgende vakken op te nemen in hun pakket.

NB: je moet inhoudelijk aan de eisen voldoen door één van de genoemde vakken bij een criterium te hebben gevolgd; er worden geen EC-eisen gesteld behalve aan de stage. Het is dus zeker niet nodig om per criterium alle in het schema opgesomde vakken te volgen.

Opleidingseisen Postmasteropleiding		
Psychotherapie		
Criterium	Bachelorvak	Mastervak
Persoonlijksleer	- Persoonlijksleer, Klinische en GZ-psychologie	
Psychofysiologie of -diagnostiek	- Bio- en Neuropsychologie - Biopsychologie (oud)	
Psychopathologie	- Ontw. Psychopath. - Psych. of Abnormal Behaviour / PDB / Child and Adolescent Psychology	
Ontwikkelingspsychologie	- Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie - Ontw. Psychopath.	
Psychofarmacologie	- Biopsychopathology and Psychopharmacology	- Psychopharmac. (oud)
Cultuurgebonden problematiek	- Cultural Aspects of Health and Health Care	- Cultuurgebonden psychische problematiek (oud)
Seksuologie	- Seksuologie	- Sexual Dysfunctions (oud)
Gespreksvoering	- Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden	- Basic Therapeutic Skills - Cognitive Behavioural Interventions - Clinical Interviewing and Assessment - Intervention Strat. In Clin. Neuropsych.: Practice - Behaviour Training with Children - Social Skills Training - Play Therapy and Social Skills Training (oud)
Interactietraining	- Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden	- Basic Therapeutic Skills - Cognitive Behavioural Interventions - Clinical Interviewing and Assessment - Intervention Strat. In Clin. Neuropsych.: Practice - Behaviour Training with Children - Social Skills Training
Stage (30 werkdagen)		- Stage

Postmasteropleiding Psycholoog in de Gezondheidszorg

Studenten die na hun masteropleiding de postmasteropleiding tot Psycholoog in de Gezondheidszorg willen volgen, dienen aan de volgende eisen te voldoen.

N.B. In de kolom met criteria zie je aan welke vooropleidingseisen je moet voldoen, en voor hoeveel studiepunten. De twee andere kolommen geven aan met welke vakken in de Leidse Psychologieopleiding je aan de criteria voldoet. Dat kan dus met bachelorvakken, mastervakken of een combinatie van beide. De tabel laat zien dat er vele manieren zijn om aan een criterium te voldoen. Het is dus zeker niet nodig om per criterium alle in het schema opgesomde vakken te volgen.

Bij sommige vakken staan studiepunten cursief vermeld. Dat betekent dat je van het betreffende vak het cursieve aantal studiepunten kunt benutten om aan dat ene criterium te voldoen. De overige studiepunten van datzelfde vak kun je benutten om aan een ander criterium te voldoen.

Bijvoorbeeld, om aan het criterium "Psychopathologie (9EC)" te voldoen zou je -- uit de hele rij opgesomde vakken -- kunnen volstaan met het vak Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling (PDB). In de tabel staat bij PDB 9 EC cursief gedrukt, omdat je aan 9 van de 10 studiepunten van PDB genoeg hebt voor dit criterium en het resterende studiepunt kunt benutten bij het criterium "Behandelingsstrategieën (11 EC)".

Maar ook zonder PDB kun je aan het criterium "Psychopathologie (9 EC)" voldoen. Bijvoorbeeld door bij de cursieve 4 EC voor Ontwikkelingspsychopathologie de 5 EC op te tellen van één van deze drie:

- 5 EC van Child and Adolescent Psychiatry of
- 5 EC van Psychology of Abnormal Behaviour of
- 5 EC van Experimental Clinical Psychology.

Van het vak Ontwikkelingspsychopathologie kun je het resterende studiepunt vervolgens benutten bij het criterium "Ontwikkelingspsychologie (6 EC)". Hetzelfde *vak* kan dus worden benut om aan meerdere criteria te voldoen, maar dezelfde *studiepunten* kunnen niet voor meerdere criteria worden benut.

Je ziet dat je op meerdere manieren aan een criterium kunt voldoen. Je kunt dan ook eigenlijk niet zeggen dat een bepaald vak 'verplicht' is, met uitzondering van de thesis en de stage. Het gaat steeds om een combinatie van vakken, waarmee het criterium 'gedekt' is.

Opleidingseisen Postmaster		
Psycholoog in de Gezondheidszorg		
Criterium	Bachelorvak	Mastervak
Klinische Psychologie (6EC) en Persoonlijksleer (6EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Inleiding in de Psychologie. (5EC) - Pers. Klin. en GZ-psychologie (5EC) - Stress, Gezondheid en Ziekte (2EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Experimental psychopathology (oud) (5EC) - Experimental Clinical Psychology (5EC)
Ontwikkelingspsychologie (6EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Ontw. en onderwijspsych. (5EC) - Ontw. Psychopath. (1EC) 	
Psychopathologie (9EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Ontw. Psychopath. (4EC) - Child and Adolescent Psychiatry (5EC) - Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling (9EC) - Psychology of Abnormal Behaviour (5EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Experimental psychopathology (oud) (5EC) - Experimental Clinical Psychology (5EC)

Neuropsychologie (6EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Bio- en Neuropsych. (5EC) - Cognitieve psych. (1EC) of: - Klinische Neuropsych. (10EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Adult and Old-age Clinical Neuropsych: Theory (5EC) - Child Neuropsych: Theory (5EC)
Diagnostische strategieën (11EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Psychometrie (5EC) - Psychodiagnostiek (5EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Clinical Interviewing and Assessment (1EC) - Psychological Assess. and Interv. In Chronic Dis. (1EC) - Advanced Psycho-diagn. in Children and Adolescents. (1EC) - Adult and Old-age: Theory (1EC) - Child Neuropsych: Theory (1EC)
Behandelingsstrategieën (11EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Psychology of Abnorm. Behaviour (1EC) - Psychopath. Diagn. Behandeling. (1EC) - Klinische Neuropsychologie (1EC) - Child and Adol. Psychiatry (1EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Basic Therapeutic Skills (5EC) - Cogn. Behavioural Interventions (5EC) - Behaviour Training with Children (5EC) - Cogn-behav. Therapy with Young Children (5EC) - Interv. Strat. In Clin. Neuropsych. (5EC) - Interv. Strat. In Clin. Neuropsych: Practice (5EC)
Organisatie van de gezondheidszorg (1EC) en Juridische aspecten van de hulpverlening (1EC)		<ul style="list-style-type: none"> - Organisatie, Ethische en Jurid. Aspecten van de GZ-zorg (2EC) - Stage incl. Organisatie, Ethische en Jurid. Aspecten van de GZ-zorg (2EC)
Gespreksvoering en rapportage (11EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Tutoraat Academicsche Vaardigheden (5EC) - Interpersoonlijke Beroepsv. (5EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Clinical Interviewing and Assessment (1EC) - Psychological Assess. and Interv. In Chronic Dis. (1EC) - Advanced Psycho-diagn. in Children and Adolescents (1EC) - Adult and Old-age: Theory (1EC) - Child Neuropsych: Theory (1EC)
Wetenschappelijk onderzoek (23EC)	<ul style="list-style-type: none"> - Bachelorproject (3EC) 	<ul style="list-style-type: none"> - Thesis (20EC)
Stage van 520 uur (19EC)		<ul style="list-style-type: none"> - Stage (20EC)

Basisaantekening Psychodiagnostiek

Om in aanmerking te komen voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek dienen studenten aan de volgende vooropleidingseisen te voldoen. **NB:** Alle bachelorstudenten voldoen aan de criteria die onder de Bachelor worden genoemd. Aan de criteria die onder Masterspecialisatie worden genoemd, voldoen studenten van de specialisatie door een combinatie van vakken die worden aangeboden (BA = bachelorvak; MA = mastervak) met opgeteld een voldoende aantal punten. Je hoeft dus niet altijd alle vakken gedaan te hebben.

Opleidingseisen Basisaantekening Psychodiagnostiek	
Bachelor	
criterium	Vak
Basiscursus Psychodiagnostiek (6 EC)	- Psychometrie (2EC) - Psychodiagnostiek (4EC)
Psychometrie en Besliskunde (6 EC)	- Psychometrie (3EC) - Methoden en Technieken-vakken (3EC)
Communicatievaardigheden (3 EC)	- Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (3EC)
Masterspecialisatie	
criterium	Vak
Diagnostische instrumenten (6EC)	
* Clinical Psychology	- BA: Psychodiagnostiek (1EC) - BA: Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling (10EC) - MA: Clinical Interviewing and Assessment (5EC)
* Health Psychology	- BA: Psychodiagnostiek (1EC) - MA: Psychological Assessment and Interventions in Chronic Disease (5EC)
* Child & Adolescent Psychology	- BA: Psychodiagnostiek (1EC) - BA: Cognitief-Intellectuele Ontwikkeling / Sociaal-Emotionele Ontwikkeling (10EC) - MA: Advanced Psychodiagnostics in Children and Adolescents (5EC)
* Clinical Neuropsychology	- BA: Psychodiagnostiek (1EC) - BA: Klinische Neuropsychologie (10EC) - MA: Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Theory (5EC) - MA: Child Neuropsychology: Theory (5 EC)
Gespreksvoering (9EC)	
* Clinical Psychology	- BA: Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (2EC) - MA: Clinical Interviewing and Assessment (5 EC) - MA: Basic Therapeutic Skills (5EC)
* Health Psychology	- BA: Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (2EC) - MA: Psychological Assessment and Interventions in Chronic Disease (5EC) - MA: Basic Therapeutic Skills (5EC)
* Child & Adolescent Psychology	- BA: Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (2EC) - MA: Advanced Psycho-diagnostics in Children and Adolescents (10EC) - MA: Play Therapy and Social Skills Training (5EC) - MA: Behaviour Modification (5EC)
* Clinical Neuropsychology	- BA: Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden (2EC) - MA: Intervention Strategies (5EC) - MA: Interv. Strat.: Training (5 EC) - MA: Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Practice (5EC) - MA: Child Neuropsychology: Practice (5 EC)
Casussen (6EC)	
	- Drie diagnostiek-casussen onder supervisie van een erkende supervisor binnen de stage, goedgekeurd door de aangewezen supervisor van de specialisatie.

Cursusbeschrijvingen Bachelorprogramma 2008-2009

Propedeuse

Bio- en Neuropsychologie
Cognitieve Psychologie
Experimenteel en Correlatieel Onderzoek
Geschiedenis van de Psychologie
Inleiding in de Methoden en Technieken
Inleiding in de Psychologie
Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie
Persoonlijheids-, Klinische en Gezondheidspsychologie
Psychologie en Wetenschap
Sociale en Organisationspsychologie
Toetsende Statistiek
Tutoraat Academische Vaardigheden

Postpropedeuse: verplicht

Aandacht: Theorie en Praktijk
Bachelorproject
Groepsdynamica
Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden
Multivariate Data-Analyse
Ontwikkelingspsychopathologie
Psychodiagnostiek
Psychometrie
Stress, Gezondheid en Ziekte

Postpropedeuse: keuze en verdieping

Beoordeling en Beïnvloeding
Biopsychopathology and Psychopharmacology
Child and Adolescent Psychiatry
Cognitief-Intellectuele Ontwikkeling
Cognitieve Ergonomie
Cognitieve Neurowetenschap
Consciousness
Coöperatie en Conflict
Cultural Aspects of Health and Health Care
Culture and Diversity at Work
Emotion and Cognition
Gezondheidspsychologie
Klinische Neuropsychologie
Psychology in the Courtroom
Psychology of Abnormal Behaviour
Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling
Seksuologie
Sociaal-Emotionele Ontwikkeling
Veldonderzoek

Bio- en Neuropsychologie

Docent(en): Dr. K. van der Hiele, Prof. Dr. H.A.M. Middelkoop, Dr. E.M. Wekking, Drs. J. Bos, Drs. A. Kruger, Drs. L. van de Wiel

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB12074

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. K. van der Hiele, kamer 2B-27, tel. 5273965, maandag, woensdag en vrijdag.

E-mailadres: hiele@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Biopsychologie bestudeert de wijze waarop cognitie en gedrag gestuurd worden door het zenuwstelsel en het hormonaal systeem. De verkregen kennis is van groot belang voor veel subdisciplines binnen de psychologie, zoals de neuropsychologie, de klinische- en gezondheidspsychologie, de cognitieve psychologie en de ontwikkelingspsychologie. In de cursus worden de volgende onderwerpen behandeld: de werking van de zenuwcel; communicatie tussen zenuwcellen; de ontwikkeling en plasticiteit van het zenuwstelsel; beweging; slapen en waken; emotie en stress; leren en geheugen; cognitieve functies; psychologische stoornissen; onderzoeksmethoden van de bio- en neuropsychologie.

Doelstelling(en)

- Kennis van de anatomie, ontwikkeling en werking van het centrale zenuwstelsel.
- Kennis van de biologische basis van beweging, slaap, emotie en cognitie.
- Kennis van de biologische basis van psychologische stoornissen.
- Basiskennis van de belangrijkste neurologische syndromen, die gepaard gaan met cognitieve stoornissen.
- Toepassing van kennis en inzicht middels werkgroepen, waaronder een virtueel hersenpracticum en werkgroepen gericht op het observeren en testen van (cognitieve) stoornissen bij dementie, patiënten met bewegingsstoornissen en kinderen met traumatisch hersenletsel.

Studiemateriaal

- Kalat, J.W. (2007). Biological Psychology. Wadsworth/Thomson Learning, 9th edition.
- Reader met achtergrondinformatie en materiaal voor de werkgroepen (beschikbaar via de servicedesk)

Toetsing

MC-tentamen (over het studiemateriaal en de hoorcolleges)

Onderwijsvormen

Hoorcolleges en verplichte werkgroepen

Cognitieve Psychologie

Docent(en): Dr. W. La Heij, Dr. F. Poletiek, Dr. L. Colzato

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB12073

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Cognitieve psychologie: Dr. W. La Heij, kamer 2-B18, tel. 5273636, laheij@fsw.leidenuniv.nl

Computerpracticum: Dr. L.Colzato, kamer 2-A41, tel. 5273407, colzato@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

De cognitieve psychologie bestudeert algemene menselijke functies zoals waarnemen, aandacht, geheugen, taal, denken, beslissen en motoriek. Cognitief psychologen trachten antwoorden te geven op vragen als: hoe herkennen we woorden; hoe onthouden we namen; hoe zetten we gedachten om in spraak; en hoe lossen we problemen op? De doelstelling van het vakgebied is om observeerbaar, en in goed gecontroleerde experimenten meetbaar, gedrag te beschrijven en te verklaren. In het inleidend onderwijs wordt kennis en inzicht verschaft met betrekking tot de belangrijkste theorieën en modellen voor de verschillende functies en functiestoornissen, de methoden om gedragsverschijnselen te observeren en te meten en de toepassingen van de theoretische inzichten in praktische situaties.

Computerpracticum: Het computerpracticum bestaat uit vier verplichte bijeenkomsten in PC-zalen, waar experimenten worden uitgevoerd en de verkregen data worden geanalyseerd en geïnterpreteerd. Over één experiment moet bovendien een kort onderzoeksverslag volgens de APA normen worden geschreven. Voltijd studenten in hun eerste jaar zijn automatisch ingedeeld (zie de 'wegwijzer').

Let op: practicumbijeenkomsten zijn verplicht en kunnen alleen worden ingehaald in geval van zwaarwegende persoonlijke omstandigheden, dit ter beoordeling van de coördinator, mevr.dr. L. Colzato (colzato@fsw.leidenuniv.nl). Zie voor verdere informatie over het practicum in de bijbehorende syllabus Computerpracticum Cognitieve Psychologie en op Blackboard.

Doelstelling(en)

- Kennis en inzicht
 - Kennis van de historische ontwikkelingen die hebben geleid tot de Cognitieve Psychologie (psychonomie).
 - Kennis van de belangrijkste theorieën over Waarneming, Aandacht, Geheugen, Denken, Beslissen en Taal.
 - Kennis van functiestoornissen en hun interpretatie binnen de Cognitieve Neuropsychologie.
 - Kennis van de onderzoeksmethoden die binnen de Cognitieve Psychologie worden gehanteerd.
 - Kennis van de wijze waarop een wetenschappelijk verslag is opgebouwd.
- Toepassing van kennis en inzicht
 - Praktische vaardigheid in het uitvoeren van Cognitief Psychologisch onderzoek en het analyseren en interpreteren van verkregen resultaten.
- Communicatie

- Schrijven van korte onderzoeksverslagen in de vorm van een wetenschappelijk artikel.

Studiemateriaal

Boek: wordt later bekend gemaakt.

Syllabus Computerpracticum Cognitieve psychologie. Twee weken voor aanvang van het practicum verkrijgbaar bij de Servicedesk op de 1e etage van de Faculteit der Sociale Wetenschappen. De inhoud van deze syllabus maakt deel uit van de tentamenstof (\pm - 4,50).

Toetsing

Het schriftelijk tentamen bestaat uit 40 mc-vragen. Daarnaast moeten de practicumopdrachten voldoende zijn afgerond.

Onderwijsvormen

De Cognitieve Psychologie wordt behandeld in een serie van 10 hoorcolleges van 2 uur. De collegeslides zijn voorafgaand aan de colleges te downloaden van Blackboard. De Blackboard site bevat daarnaast extra materiaal ter ondersteuning van de tentamenstof (leeswijzers, oefenvragen, video's, demo's) Daarnaast wordt een computerpracticum gegeven waarin tijdens 4 bijeenkomsten van elk 2 uur klassieke experimenten uit de cognitieve psychologie worden toegelicht, uitgevoerd, geanalyseerd en beschreven.

Experimenteel en Correlatieel Onderzoek

Docent(en): drs. P. van den Bergh, dr. E. van der Burg, drs. F.M.T.A. Busing, dr. M. van der Leeden, drs. C.J. Verduin

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB12053

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. M. van der Leeden, kamer 2B19, telefoon: 071 - 527 3763. vanderleeden@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Deze cursus behandelt (1) de ins en outs van het opzetten van psychologische experimenten, en (2) de basismethoden die worden gebruikt bij de analyse van gegevens verkregen uit correlatieel en (quasi-)experimenteel onderzoek: (multipel) regressie-analyse en variantie-analyse. Op Blackboard (zie verderop) staat een gedetailleerde lijst van onderwerpen die in de cursus aan de orde komen. De rode draad van de cursus is de wens om met behulp van onderzoek zo goed mogelijk uitspraken te kunnen doen over causale relaties.

Doelstelling(en)

Inzicht krijgen in de sterke en zwakke punten van verschillende soorten onderzoekopzetten die in (experimenteel) psychologisch onderzoek gebruikt worden. Leren kennen en kunnen toepassen van de criteria om onderzoekopzetten met elkaar te vergelijken. Kennis maken en praktische vaardigheden verwerven met de statistische methoden voor het analyseren van (quasi-)experimentele gegevens, in het bijzonder regressie-analyse en variantie-analyse.

Studiemateriaal

- Vocht, A de (2008) Basishandboek SPSS 16. Utrecht, Bijleveld Press.
- Leary, M.R. (2008). Introduction to behavioral research methods (5th edition). Boston, MA: Allyn and Bacon. Hoofdstukken worden nader bekend gemaakt.
- Moore, D.S., McCabe, G.P. & Craig, B.A. (2009). Introduction to the practice of statistics, (6th edition). New York: W.H. Freeman. Hoofdstukken worden nader bekend gemaakt.
- Werkboek Experimenteel en Correlatieel Onderzoek. Verkrijgbaar bij de servicedesk.

Toetsing

1. Tentamen bestaande uit 40 meerkeuzevragen met elk vier alternatieven.
2. Kennistoetsen aan het begin van iedere practicumbijeenkomst.
3. Tijdens de practicumbijeenkomst van de laatste week wordt een vaardigheidstoets afgenomen, die zowel de verschillende facetten van het werken met SPSS als ook het interpreteren van de analyse uitvoer betreft. De studiepunten voor de cursus worden alleen toegekend indien het resultaat van deze toets voldoende is.

Het eindcijfer is een combinatie van het tentamencijfer en het cijfer voor de kennistoetsen. De precieze berekeningswijze van het eindcijfer wordt in het werkboek bekend gemaakt. Voor nadere toelichting op de regeling en gang van zaken leest men het Voorwoord van het werkboek.

Binnen 30 dagen na bekendmaking van de uitslag van het tentamen, kan een afspraak gemaakt worden met de eigen werkgroepdocent om het tentamen na te bespreken.

Ingangseis/advies

Een student kan zich alleen voor het tentamen inschrijven als hij de toets wiskunde met een voldoende heeft afgelegd of hier een vrijstelling voor heeft.

Onderwijsvormen

Het onderwijs voor het vak Experimenteel en Correlationeel Onderzoek is georganiseerd in acht opeenvolgende weken. Er wordt gebruik gemaakt van colleges, werkgroepen en computerpractica. Het college vormt steeds de start van een onderwijsweek. Op een van de dagen volgend op het college vindt de werkgroepbijeenkomst plaats, voorafgegaan door het computerpracticum.

In de colleges wordt de stof geïntroduceerd en toegelicht. De student dient het college voor te bereiden door het bestuderen van de stof die voor iedere bijeenkomst op het weekprogramma staat. Tijdens het computerpracticum wordt dit met vijf kennisvragen getoetst. Het totaalcijfer voor deze toetsen telt mee bij de bepaling van het eindcijfer.

De werkgroepbijeenkomsten zijn voor het bespreken van de opdrachten uit het werkboek. De student dient de werkgroepbijeenkomst voor te bereiden door deze opdrachten uit te werken. De werkgroepen worden begeleid door de hierboven genoemde docenten. Bij het volgen van de werkgroepbijeenkomsten dient men het werkboek en het boek bij zich te hebben.

In het computerpracticum wordt data-analyse beoefend met het programma SPSS. De practica worden begeleid door studentassistenten en zijn, omdat het vaardigheidsonderwijs is, verplicht.

Benodigheden voor het Computerpracticum(SPSS)

Voor de eerste bijeenkomst van het computerpracticum dient men te beschikken over een opslagmedium (diskette of memory stick). Tevens dient men mee te nemen het werkboek, met daarin de opdrachten voor het practicum, de SPSS handleiding en een schrift om de resultaten in bij te houden en de vragen te beantwoorden.

Geschiedenis van de Psychologie

Docent(en): Dr. F. van der Velde

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB11034

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. F. van der Velde, kamer 2-B10, tel. 5273637, vdvelde@fsw.LeidenUniv.nl

Omschrijving

In de cursus geschiedenis van de Psychologie wordt de aandacht gevestigd op de historiciteit, dat wil zeggen de erkenning van veranderlijkheid en feilbaarheid van kennis in het algemeen en psychologische kennis in het bijzonder. Tevens wordt duidelijk gemaakt dat zowel wetenschapsinterne als -externe factoren aan de ontwikkeling van de psychologie hebben bijgedragen, en hoe (ook nu nog) psychologie schatplichtig is aan andere (sociale) wetenschappen en de filosofie.

De cursus behelst naast de geschiedenis van de psychologie van 1600 tot WO I:

- een inleiding in de theorie en geschiedenis van wetenschap
- een inleiding in de filosofische terminologie
- een (hernieuwde) kennismaking met maatschappijgeschiedenis.

Op deze wijze wordt een historische en grondslagenbenadering bevorderd.

Doelstelling(en)

De belangrijkste doelstellingen van deze cursus zijn:

- De studenten maken kennis met de belangrijkste historische opvattingen over de psychologie vanaf 1600 - 1950.
- De studenten leren dat opvattingen over psychologie als wetenschap en het psychologisch functioneren van mensen door de tijd heen verandert.
- De studenten leren, dat opvattingen, over wat wetenschappelijk is, mede bepaald worden door ontwikkelingen in de maatschappij.
- De studenten maken kennis met basis begrippen uit de filosofie over kennis en wereld.

Studiemateriaal

Bem, S. (2008). Psychologie: historische en filosofische herkomst. Meppel: Boom.

Toetsing

Tentamen, bestaande uit 40 MC-vragen.

Onderwijsvormen

7 Hoorcolleges

Inleiding in de Methoden en Technieken

Docent(en): drs. P.R. van den Bergh, dr. E. van der Burg, drs. F. Busing, dr. M. van der Leeden, drs. C.J. Verduin

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB11013

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Drs. P.R. van den Bergh, kamer 2B14, telefoon: 071 - 527 3767. bergh@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Een eerste kennismaking met een aantal kernbegrippen en grondprincipes van de methoden en technieken van het psychologisch onderzoek, in hun onderlinge samenhang. Dit omvat begrip van empirisch redeneren, opstellen van een toetsbaar onderzoeksidee, kiezen van dataverzamelmethode, vaststellen van betrouwbaarheid en validiteit, omgaan met beschrijvende statistiek en het verklaren van variantie.

Doelstelling(en)

Het verkrijgen van kennis van kernbegrippen en grondprincipes van de methoden en technieken van het psychologisch onderzoek in hun onderlinge samenhang. Het verkrijgen van kennis van de beschrijvende statistiek, en vaardigheid in het omgaan hiermee. Het verkrijgen van vaardigheid in het omgaan met SPSS met betrekking tot de beschrijvende statistiek.

Studiemateriaal

- Vocht, A de (2008) Basishandboek SPSS 16. Utrecht, Bijleveld Press
- Leary, M.R. (2008). Introduction to behavioral research methods (5th edition). Boston, MA: Allyn and Bacon. Hoofdstukken worden nader bekend gemaakt.
- Moore, D., McCabe, G. & Craig, B. (2009). Introduction to the practice of statistics, (6th edition). New York: W.H. Freeman. Hoofdstukken worden nader bekend gemaakt.
- Werkboek Inleiding in de Methoden en Technieken. Verkrijgbaar bij de servicedesk.

Toetsing

1. Tentamen bestaande uit 40 meerkeuzevragen met elk vier alternatieven.
2. Kennistoetsen aan het begin van iedere practicumbijeenkomst.
3. Tijdens de practicumbijeenkomst van de laatste week wordt een vaardigheidstoets afgenomen, die zowel de verschillende facetten van het werken met SPSS als ook het interpreteren van de analyse uitvoer betreft. De studiepunten voor de cursus worden alleen toegekend indien het resultaat van deze toets voldoende is.

Het eindcijfer is een combinatie van het tentamencijfer en het cijfer voor de kennistoetsen. De precieze berekeningswijze van het eindcijfer wordt in het werkboek bekend gemaakt. Voor nadere toelichting op de regeling en gang van zaken leest men het Voorwoord van het werkboek.

Binnen 30 dagen na bekendmaking van de uitslag van het tentamen, kan een afspraak gemaakt worden met de eigen werkgroepdocent om het tentamen individueel na te bespreken.

Ingangseis/advies

Een student kan zich alleen voor het tentamen inschrijven als hij de toets Wiskunde met een voldoende heeft afgelegd of hier een vrijstelling voor heeft.

Onderwijsvormen

Het onderwijs voor het vak Inleiding in de Methoden en Technieken is georganiseerd in zeven opeenvolgende weken. Er zijn hoorcolleges, werkgroepen en computerpractica. Het college is de start van een onderwijsweek, daarna volgt het computerpracticum en de werkgroepbijeenkomst.

In de colleges wordt de stof geïntroduceerd en toegelicht. De student dient het college voor te bereiden door het bestuderen van de stof die voor iedere bijeenkomst op het weekprogramma staat. Tijdens het computerpracticum wordt dit met vijf kennisvragen getoetst. Het totaalcijfer voor deze toetsen telt mee bij de bepaling van het eindcijfer.

De werkgroepbijeenkomsten zijn voor het uitwerken en bespreken van de opdrachten uit het werkboek. De werkgroepen worden begeleid door de hierboven genoemde docenten. Bij het volgen van de werkgroepbijeenkomsten dient met het werkboek en het boek bij zich te hebben.

In het computerpracticum wordt data-analyse beoefend met het programma SPSS. De practica worden begeleid door studentassistenten en zijn, omdat het vaardigheidsonderwijs is, verplicht.

Benodigheden voor het Computerpracticum

Voor de eerste bijeenkomst van het computerpracticum dient men te beschikken over een opslagmedium (diskette of memory stick). Tevens dient men mee te nemen het werkboek, met daarin de opdrachten voor het practicum, de SPSS handleiding en een schrift om de resultaten in bij te houden en de vragen te beantwoorden.

Inleiding in de Psychologie

Docent(en): Dr. J. Groeneweg, Dr. W. La Heij en anderen

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB11023

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. W. La Heij, kamer2-B18, tel. 5273636, e-mailadres: laheij@fsw.LeidenUniv.nl

Omschrijving

In de Inleiding in de Psychologie wordt een representatief en samenhangend overzicht van het totale vakgebied gegeven. De Inleiding is representatief in de zin dat een eerste kennismaking plaatsvindt met de belangrijkste stromingen en deelgebieden in de psychologie. De Inleiding is samenhangend in de zin dat het accent bij de kennismaking met de verschillende deelgebieden vooral ligt op hetgeen hen verbindt; dit in tegenstelling tot een presentatie waarin de psychologie niet meer is dan een optelsom van betrekkelijk onafhankelijke deelgebieden.

Doelstelling(en)

- Kennis en inzicht:
 - Basale kennis van de historische ontwikkelingen die hebben geleid tot de huidige academische Psychologie.
 - Basale kennis van de belangrijkste theorieën binnen de deelgebieden van de Psychologie.
 - Basale kennis van de onderzoeksmethoden die binnen de verschillende deelgebieden van de Psychologie worden gehanteerd.
 - Inzicht in het onderscheid tussen de wetenschappelijke psychologie en intuïtieve mensenkennis.
- Toepassing van kennis en inzicht
 - Beginnende vaardigheid in een kritische interpretatie van onderzoeksresultaten.
- Leervaardigheden
 - Onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken bij het bestuderen van de literatuur.

Studiemateriaal

- Gray, P. (2006), Psychology (5th ed.). New York: Worth Publishers.
- Ter ondersteuning van de bestudering van Gray is een werkboek Inleiding in de Psychologie samengesteld. Hierin zijn per hoofdstuk uit Gray studievragen opgenomen over belangrijke onderwerpen. Tevens bevat het werkboek voorbeelden van tentamenvragen en informatie over de videofragmenten die tijdens de werkgroepen worden getoond en besproken. De studievragen in het werkboek fungeren als leidraad voor de wekelijkse bestudering van de hoofdstukken van het leerboek. Het werkboek bevat nadere informatie over de wijze waarop het werkgroepcijfer (zie Onderwijsvormen) meetellen voor het eindcijfer en over de regels van deelname aan de werkgroepen. Het werkboek is vanaf half augustus verkrijgbaar bij de Servicedesk op de eerste verdieping.

Toetsing

Voor het tentamen dient Gray in zijn geheel te worden bestudeerd, met uitzondering van de Statistical Appendix. Het tentamen bestaat uit 50 meerkeuze-vragen.

In week 39 wordt op de website een deoltoets (30 multiple choice vragen) over de hoofdstukken 1 t/m 8 beschikbaar gesteld. De deoltoets is van belang voor zowel de student als de opleiding psychologie. De student krijgt door middel van de deoltoets feedback over de effectiviteit van zijn of haar wijze van studeren tot dan toe. Voor de opleiding geeft het deoltoetscijfer een indicatie van de vorderingen van de student. Het behaalde deoltoetscijfer telt niet mee voor het uiteindelijke cijfer voor de cursus (het eindcijfer). Het eindcijfer wordt berekend uit het voor het tentamen behaalde cijfer (het tentamencijfer) en het werkgroepcijfer. Het werkgroepcijfer telt echter alleen mee - voor 1/4 deel - als het hoger uitvalt dan het tentamencijfer. Voor de definitieve regeling en voor voorbeelden van berekeningen van het eindcijfer wordt verwezen naar het werkboek. Het werkgroepcijfer blijft geldig bij eventuele volgende tentamengelegenheden

Onderwijsvormen

14 Hoorcolleges en 6 werkgroepbijeenkomsten

De hoorcolleges

Gedurende de cursus worden veertien hoorcolleges van twee uur gegeven. De docent behandelt een hoofdstuk uit het leerboek (Gray, zie Studiemateriaal). De docenten bieden in een college ondersteuning bij de voorbereiding op het tentamen door uit te leggen, toe te lichten, en illustraties te geven. Tevens verschaffen zij inzicht in hoofd- en bijzaken. Daarnaast zullen de docenten ook andere en/of nieuwe invalshoeken behandelen, recent materiaal aandragen, een onderwerp uitdiepen of juist de psychologische kennis zoals die in het boek wordt gepresenteerd in een bredere context plaatsen.

De werkgroepen

Een werkgroep Inleiding bestaat uit één docent en maximaal 24 studenten (twee samengevoegde tutorgroepen). Met uitzondering van week 40 komt elke werkgroep wekelijks bijeen. Voor iedere student zijn er dus in totaal 6 bijeenkomsten. Studenten zijn verplicht de werkgroepbijeenkomsten bij te wonen. Degenen die de werkgroepen volgen, krijgen een cijfer. Alleen als dit werkgroepcijfer hoger is dan het tentamencijfer wordt het betrokken in de berekening van het eindcijfer (zie Toetsing).

In een werkgroep wordt onder leiding van een docent ondersteuning geboden bij de voorbereiding op het tentamen. Dit betekent overigens niet dat de docent zich in zijn uitleg zal beperken tot de tentamenstof: ook verdieping van de stof en (daarmee) enthousiasmering voor de psychologie staan op het programma. Wie ervoor kiest deel te nemen aan de werkgroepen verplicht zich tot: aanwezigheid, voorbereiding, actieve inbreng en schriftelijke beantwoording van de toetsvragen.

Met behulp van de toetsvragen wordt elke bijeenkomst kennis en inzicht over de betreffende hoofdstukken getoetst. De vragen worden ter plekke door de docent uitgedeeld en vervolgens door de studenten beantwoord. De docenten beoordelen de antwoorden in termen van voldoende of onvoldoende. Voor de combinatie van deelname en beantwoording van de toetsvragen wordt een cijfer toegekend. Informatie over de berekening van dit cijfer staat in het werkboek (zie bij Studiemateriaal).

Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie

Docent(en): Dr. C.L. Bokhorst, Dr. M.V.J. Veenman, Dr. H.H. Boelens

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB12092

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. C.L. Bokhorst, bokhorst@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Het vakgebied van de ontwikkelings- en onderwijspsychologie heeft als onderwerp processen van ontwikkeling, rijping en leren gedurende de kinder- en jeugd jaren (prenataal tot circa 21 jaar).

Theoretische uitgangspunten van de ontwikkelingspsychologie, aanleg versus omgevingsinvloeden, prenatale ontwikkeling, motorische ontwikkeling, lichamelijke ontwikkeling, taalontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en intelligentie, sociaal-emotionele en morele ontwikkeling, de relatie tussen ontwikkeling en leren, kennisverwerving en motivatie.

Doelstelling(en)

- Studenten verwerven kennis over en inzicht in basisconcepten, theorieën, en onderzoek op het gebied van de ontwikkelingspsychologie en de onderwijspsychologie.
- Studenten verwerven kennis over en inzicht in de ontwikkeling van kinderen op verschillende gebieden, zoals de sociale ontwikkeling, de emotionele ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de taalontwikkeling, etc.
- Studenten leren om wetenschappelijke artikelen te lezen, te interpreteren en erover te discussiëren.

Studiemateriaal

- R. Siegler, J. DeLoache, N. Eisenberg (2006). How Children Develop (2nd Ed.). New York: Worth Publishers
- Syllabus met artikelen en boekhoofdstukken.
- Informatie aangeboden op Blackboard (o.a. sheets en artikelen) behoort tot de tentamenstof.

Toetsing

Het tentamen bestaat voornamelijk uit multiple-choice vragen en enkele open vragen over de literatuur (boek en aanvullende literatuur) en de collegestof.

Onderwijsvormen

De docenten bespreken in 14 hoorcolleges aan de hand van het tekstboek de belangrijkste begrippen en onderzoeksresultaten. De studenten discussiëren in 3 werkgroepbijeenkomsten over aanvullende literatuur.

Persoonlijheids, Klinische en Gezondheids-psychologie

Docent(en): Prof.dr. S. Maes, Prof.dr. Willem van der Does

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 1e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB12082

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Colleges: Prof.dr. S. Maes, maes@fsw.leidenuniv.nl

Werkgroepen: Dr. C. Verhoeven, verhoeven@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

De persoonlijkheidspsychologie houdt zich bezig met de bestudering van de mens als individu. In het onderwijs wordt kennis en inzicht verschaft over verschillende invalshoeken van waaruit het begrip persoonlijkheid benaderd kan worden, uiteenlopend van biologisch/genetisch tot sociaal / cultureel. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de implicaties die deze verschillende invalshoeken hebben voor de praktijk, zoals bijvoorbeeld op het gebied van therapie en diagnostiek. De klinische psychologie omvat de kenmerken, oorzaken en therapie van psychopathologie. In deze colleges worden de belangrijkste psychische aandoeningen belicht. Ook psychologische en psychiatrische behandelmethodeën komen aan de orde. De gezondheidspsychologie richt zich vooral op het voorkomen van ziektes, op gezondheidsbevordering en op het met behulp van psychosociale methodeën beïnvloeden van het verloop van ziektes. Hierbij is ook aandacht voor de relatie tot persoonlijkheidskenmerken.

Doelstelling(en)

- Kennis over diagnostiek, etiologie en behandeling van de belangrijkste psychopathologische aandoeningen.
- Kennis over persoonlijkheidstheorieën, en de relatie tot psychopathologie.
- Kennis over de psychosociale aspecten van chronische lichamelijke aandoeningen, over psychologische stress en over gezondheids- en ziektegedrag.

Studiemateriaal

Literatuur wordt z.s.m. bekendgemaakt.

De boeken zullen verkrijgbaar zijn via Labyrint en bij de Leidse academische boekwinkels.

Toetsing

De collegecyclus wordt afgesloten met een tentamen, dat bestaat uit ca. 90 twee-keuzevragen (70% van het eindcijfer). De werkgroepen worden afgesloten met een paper (30% van het eindcijfer)

Onderwijsvormen

De cursus wordt gegeven in de vorm van 16 hoorcolleges en 5 werkgroepen. Ter ondersteuning zal een Discussion Board op Blackboard worden geopend.

In de colleges worden de belangrijkste begrippen, theorieën en ziektebeelden uitgelegd en geïllustreerd. De colleges dienen ter ondersteuning bij het bestuderen van de tentamenliteratuur. De colleges zijn facultatief, getentamineerd wordt de opgegeven literatuur. Bijwonen van de colleges wordt uiteraard wel sterk aanbevolen. Naast de colleges bestaat de cursus uit 5 werkgroepbijeenkomsten, waarin de studenten een gedragsveranderingsprogramma leren uitvoeren.

De werkgroepen zijn verplicht en worden afgesloten met een paper dat wordt beoordeeld met een cijfer. Het onvolledig volgen van de werkgroepen leidt tot beoordeling 1 - dit kan gecompenseerd worden door minimaal 7.5 voor het tentamen te halen.

Vragen naar aanleiding van tentamen- of collegestof kunnen worden gesteld in de Discussion Board van de Blackboard module van deze cursus. Het idee van de Discussion Board is dat studenten met elkaar discussiëren over de gestelde vragen. Eenmaal per week zal een van de docenten de gestelde vragen en antwoorden doorlezen, en waar nodig corrigeren of nadere uitleg geven. Deelname aan de Discussion Board is facultatief.

Psychologie en Wetenschap

Docent(en): Dr. F. van der Velde en Dr. J. Groeneweg

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: 2e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB12100

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. F. van der Velde, kamer 2B10, tel: 5273637, email: vdvelde@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

In deze cursus wordt ten eerste een inleiding gegeven in de belangrijkste begrippen en ontwikkelingen binnen de klassieke wetenschapsleer. Hierbij gaat het over de vraag hoe (wetenschappelijke) kennis tot stand komt. Ten tweede wordt er ruim aandacht besteed aan de verschillende vormen van redeneren die binnen (en buiten) de wetenschap gebruikt worden, de verschillende fouten (drogredenen) die daarbij kunnen voorkomen, en de verschillende manieren waarop mensen elkaar proberen te overtuigen. Verder wordt er een uiteenzetting gegeven over de deelname aan experimenten in het kader van de studie psychologie.

Doelstelling(en)

- Kennis en inzicht:
 - Kennis en inzicht in de belangrijkste opvattingen over de aard van wetenschappelijke kennis.
 - Kennis en inzicht in de manier waarop wetenschap zich heeft ontwikkeld, aan de hand van historische voorbeelden.
 - Kennis van de belangrijkste redeneervormen die in de wetenschap en daarbuiten worden gebruikt.
 - Inzicht in de deelname aan experimenten in het kader van de studie psychologie.
- Toepassing van kennis en inzicht:
 - Beginnende vaardigheid in het analyseren en begrijpen van logische redeneringen en de fouten (drogredenen) die daarbij kunnen voorkomen.
 - Vaardigheid in het kunnen herkennen van de verschillende manieren van overreding (overtuiging, retorica).

Studiemateriaal

- Chalmers, A. F. (2003). What is this thing called Science? Third edition. Open University Press (McGraw-Hill). ISBN (pbk) 0 335 20109
- Moore, B. N. & Parker, R. (2007). Critical Thinking (8th edition). McGraw-Hill ISBN-13: 978-0-07-312625-8 (pbk) ISBN-10: 0-07-312625-X

Toetsing

De stof voor het tentamen bestaat uit hoofdstukken uit het studiemateriaal, zoals aangegeven door de docent (zie daarvoor ook Blackboard), en collegestof, zoals aangegeven door de docent.

Het tentamen bestaat uit meerkeuzevragen. Het werkgroepcijfer telt mee in het eindresultaat, maar alleen als het hoger is dan het tentamencijfer.

Onderwijsvormen

Hoorcolleges en werkgroepbijeenkomsten

De hoorcolleges.

De cursus bestaat uit zeven hoorcolleges. De eerste vier colleges behandelen stof uit *What is this thing called Science?* (met name H1, 2, 4-11) en *Critical Thinking* (H 7-11). De overige drie colleges gaan over *Critical Thinking* (H 1-6) en de deelname aan experimenten in het kader van de studie psychologie.

De werkgroepen.

Er zijn vier werkgroepbijeenkomsten (week 14 t/m 17, op donderdag of vrijdag). Deze lopen parallel met de eerste vier colleges. In de werkgroepen worden onderwerpen besproken over wetenschapsleer en de logica die daarbij gebruikt wordt. Een werkgroep bestaat uit één docent en maximaal 24 studenten (twee samengevoegde tutorgroepen). Elke werkgroep komt wekelijks bijeen. Voor iedere student zijn er dus in totaal vier bijeenkomsten. Studenten zijn niet verplicht de werkgroepbijeenkomsten bij te wonen. Degenen die ervoor kiezen krijgen een cijfer. Alleen als dit werkgroepcijfer hoger is dan het tentamencijfer wordt het betrokken in de berekening van het eindcijfer (zie Toetsing). Wie ervoor kiest deel te nemen aan de werkgroepen verplicht zich tot: aanwezigheid, voorbereiding, actieve inbreng en schriftelijke beantwoording van de toetsvragen.

Met behulp van de toetsvragen wordt bij elke bijeenkomst kennis en inzicht over de betreffende hoofdstukken getoetst. De docenten beoordelen de antwoorden in termen van voldoende of onvoldoende. Voor de combinatie van deelname en beantwoording van de toetsvragen wordt een cijfer toegekend. Informatie over de berekening van dit cijfer staat in het werkboek. Het werkboek voor de werkcolleges zal voor het begin van de cursus op blackboard verschijnen.

Sociale en Organisationspsychologie

Docent(en): Prof.dr. E. van Dijk, prof.dr. N. Ellemers e.a.

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB12062

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Prof.dr. E. van Dijk, dijk@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

In de sociale psychologie bestudeert men hoe - in persoonlijke of werksituaties - onze gedachten, gevoelens en gedrag worden beïnvloed door anderen, en hoe wij anderen beïnvloeden. In deze cursus maken de deelnemers op een inleidend niveau kennis met de belangrijkste theorieën en bevindingen op dit gebied. De onderliggende processen die behandeld worden, hebben betrekking op sociale waarneming en sociale cognitie (bv. hoe vormen we een indruk van andere personen), attitudes (bv. hoe vormen we een mening en hoe is die te beïnvloeden), en gedrag in groepen (bv. hoe komen gezamenlijke beslissingen tot stand). Een goed begrip van deze processen helpt ons inzicht te krijgen in verschillende aspecten van het functioneren van mensen in werksituaties, zoals personeelsbeoordeling en selectie (bv. kunnen we voorkomen dat stereotypen een rol spelen in loopbaanbeslissingen), motivatie en leiderschap (bv. kan een leidinggevende er voor zorgen dat mensen zich betrokken voelen bij hun werk), en samenwerking en teamprestaties (bv. kun je ervoor zorgen dat een team beter presteert dan de afzonderlijke teamleden). Het doel van deze cursus is om studenten zowel kennis te laten opdoen omtrent algemene theoretische principes als inzichtelijk te maken hoe deze theoretische kennis kan worden gebruikt om een beter inzicht te krijgen in het gedrag van mensen in organisaties.

Doelstelling(en)

Studenten verkrijgen een overzicht van en inzicht in theorieën en onderzoek op het gebied van de sociale- en organisationspsychologie.

Studiemateriaal

- George, J. M., & Jones, G. R. (2008). *Understanding and managing organizational behavior* (5th edition). Pearson Prentice Hall.
- Baron, R. A., Byrne, D., & Branscombe, N. R. (2007). *Mastering social psychology*. Pearson/Allyn & Bacon.

Toetsing

Schriftelijk tentamen met MC-vragen

Onderwijsvormen

Er zijn 14 colleges van twee of drie uur.

Toetsende Statistiek

Docent(en): drs. P.R. v.d. Bergh, dr. E. van der Burg, drs. F. Busing, dr. M. v.d. Leeden, drs. C.J. Verduin

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: 1e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB11042

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Drs. C.J. Verduin, kamer 2B28, telefoon: 071 - 527 3404.

Emailadres: verduin@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

In dit onderdeel wordt kennis van de waarschijnlijkheidsrekening opgehaald en toegepast bij statistische toetsen die in de psychologie het meest gebruikt worden. Het doel is om inzicht te verkrijgen in de begrippen steekproevenverdeling, statistische betrouwbaarheid, en hypothese toetsing, en tevens in de uitgangspunten en werkwijze van diverse significantietoetsen. Men moet in een gegeven situatie de adequate toets kunnen uitkiezen en uitvoeren. Op Blackboard (zie verderop) staat een gedetailleerde lijst van onderwerpen die in de cursus aan de orde komen.

Doelstelling(en)

Het verkrijgen van inzicht in de begrippen steekproevenverdeling, statistische betrouwbaarheid, en hypothesetoetsing, en tevens in de uitgangspunten en werkwijze van diverse significantietoetsen. Men moet in een gegeven situatie de adequate toets kunnen uitkiezen en uitvoeren.

Studiemateriaal

- Vocht, A. de (2008) Basishandboek SPSS 16. Utrecht, Bijleveld Press.
- Moore, D. & McCabe, G. (2008). Introduction to the practice of statistics, (6th edition). New York: W.H. Freeman. Hoofdstukken worden nader bekend gemaakt.
- Werkboek Toetsende Statistiek. Verkrijgbaar bij de servicedesk.

Toetsing

1. Tentamen bestaande uit 40 meerkeuzevragen met elk vier alternatieven.
2. Kennistoetsen aan het begin van iedere practicumbijeenkomst.
3. Tijdens de practicumbijeenkomst van de laatste week wordt een vaardigheidstoets afgenomen, die zowel de verschillende facetten van het werken met SPSS als ook het interpreteren van de analyse uitvoer betreft. De studiepunten voor de cursus worden alleen toegekend indien het resultaat van deze toets voldoende is.

Het eindcijfer is een combinatie van het tentamencijfer en het cijfer voor de kennistoetsen. De precieze berekeningswijze van het eindcijfer wordt in het werkboek bekend gemaakt. Voor nadere toelichting op de regeling en gang van zaken leest men het Voorwoord van het werkboek. Voor nadere toelichting op de regeling en gang van zaken leze men het Voorwoord van het werkboek.

Binnen 30 dagen na bekendmaking van de uitslag van het tentamen, kan een afspraak gemaakt worden met de eigen werkgroepdocent om het tentamen individueel na te bespreken.

Ingangseis/advies

Een student kan zich alleen voor het tentamen inschrijven als hij de toets wiskunde met een voldoende heeft afgelegd of hier een vrijstelling voor heeft. Het vak sluit aan op Inleiding Methoden en Technieken en veronderstelt deze voorkennis en vaardigheden.

Onderwijsvormen

Het onderwijs voor het vak Toetsende Statistiek is georganiseerd in acht opeenvolgende weken. Er wordt gebruik gemaakt van colleges, werkgroepen en computerpractica. Het college vormt steeds de start van een onderwijsweek. Op een van de dagen volgend op het college vindt de werkgroepbijeenkomst plaats, voorafgegaan door het computerpracticum.

In de colleges wordt de stof geïntroduceerd en toegelicht. De student dient het college voor te bereiden door het bestuderen van de stof die voor iedere bijeenkomst op het weekprogramma staat. Tijdens het computerpracticum wordt dit met vijf kennisvragen getoetst. Het totaalcijfer voor deze toetsen telt mee bij de bepaling van het eindcijfer.

De werkgroepbijeenkomsten zijn voor het uitwerken en bespreken van de opdrachten uit het werkboek. De werkgroepen worden begeleid door de hierboven genoemde docenten. Bij het volgen van de werkgroepbijeenkomsten dient men het werkboek en het boek bij zich te hebben. In het computerpracticum wordt data-analyse beoefend met het programma SPSS. De practica worden begeleid door studentassistenten en zijn, omdat het vaardigheidsonderwijs is, verplicht.

Benodigheden voor het Computerpracticum

Voor de eerste bijeenkomst van het computerpracticum dient men te beschikken over een opslagmedium (memory stick). Tevens dient men mee te nemen het werkboek, met daarin de opdrachten voor het practicum, de SPSS handleiding en een schrift om de resultaten in bij te houden en de vragen te beantwoorden.

Tutoraat Academische Vaardigheden

Docent(en): Diverse docenten

ECTS: 5.0

Niveau: 100

Periode: Gehele jaar

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB11001

Voertaal: Nederlands

Coördinator

- Inhoudelijke coordinatie:
Dr. W. La Heij, tel: 5273636, e-mail: laheij@fsw.leidenuniv.nl,
Dr. M. Weenig, e-mail: weenig@fsw.leidenuniv.nl.
- Organisatorische coordinatie: Kim Minnebo, kamer 2A57, tel: 5271679

Omschrijving

In het studieonderdeel Tutoraat Academische Vaardigheden wordt een begin gemaakt met de academische vorming van de student, met name met de training in drie belangrijke algemene academische vaardigheden: het schrijven van een artikel, het houden van een voordracht en het opzetten van een experiment. Tijdens de oefening in deze vaardigheden wordt tevens aandacht besteed aan correct taalgebruik, bibliotheekgebruik, het maken van literatuurverwijzingen en het samenstellen van een literatuurlijst.

Naast academische vorming heeft het tutoraat nog een tweede doel: het bieden van ondersteuning, in het bijzonder in zake de bevordering van de studievoortgang. Deze doelstelling is nauw gekoppeld aan -het bindend studieadvies- (BSA). Het BSA is een advies aan het eind van het eerste studiejaar over de voortzetting van de studie. Nadere informatie over het BSA, en over de maatregelen die in het kader van het BSA zijn genomen, wordt elders geleverd op de Website Psychologie.

Het meedoen aan onderzoeken om zelf te ervaren hoe het is om proefpersoon te zijn bij een psychologische onderzoek maakt deel uit van het Tutoraat.

Doelstelling(en)

Het tutoraat stelt zich op het gebied van kennisverwerving ten doel een algemene inhoudelijke oriëntatie op het gehele vakgebied te geven en op haar empirisch methodologische grondslagen.

Vaardigheden die in het tutoraat geoefend worden zijn wetenschappelijk ICTgebruik (Web of Science, bibliotheekvoorzieningen), het bestuderen en kritisch interpreteren van wetenschappelijke teksten en artikelen, het parafraseren van de relevante inzichten in die teksten, het analyseren en conceptualiseren van psychologische verschijnselen en problemen in de alledaagse praktijk, het formuleren van suggesties om die problemen aan te pakken of op te lossen, het schriftelijk en mondeling presenteren van die eigen wetenschappelijke analyses en interventiesuggesties, het opzetten van een design voor experimenteel onderzoek, het reflecteren op psychologie als professie (o.a. ethiek) en het leveren van en omgaan met constructieve feedback.

Studiemateriaal

Syllabus Tutoraat Academische Vaardigheden 2008-2009. Daarin staan de opdrachten die de studenten moeten maken, alsmede de achtergrondinformatie die daarvoor nodig is. Deze syllabus is te verkrijgen bij de Service-desk op de 1e etage van de Faculteit der Sociale Wetenschappen.

Toetsing

- Het bijwonen van alle bijeenkomsten is verplicht. Afwezigheid wegens dringende persoonlijk omstandigheden moet altijd (vooraf) bij de tutor worden gemeld. Afwezigheid wordt gecompenseerd met aanvullende opdrachten en verdisconteerd in het eindcijfer.
- Alle (deel)opdrachten dienen te worden gemaakt en ingeleverd. De tutor kijkt het werk na en geeft een individuele beoordeling. Het tutoraat is succesvol afgerond als alle opdrachten, en daarmee alle drie blokken, met een voldoende zijn gehonoreerd. Onvoldoende gemaakte opdrachten kunnen niet worden gecompenseerd met cijfers voor andere opdrachten. Dit impliceert tevens dat een onvoldoende voor één blok niet kan worden gecompenseerd met cijfers voor de andere blokken. Per blok krijgen studenten een cijfer.
- Het eindcijfer van het tutoraat is het gemiddelde van de cijfers van de drie blokken.
- 8 uur participatie in lopend onderzoek van de het departement Psychologie. Opgave en registratie van deelname vindt plaats via experimatrix.com/ul.

Succesvolle afronding van het tutoraat levert, behalve een cijfer, vijf studiepunten op. De studiepunten worden aan het eind van het studiejaar, na de afronding van het derde blok, als één geheel uitgekeerd.

Vrijstelling:

Studenten met een afgeronde HBO- opleiding en studenten met een afgeronde universitaire opleiding komen in aanmerking voor een vrijstelling voor het volgen van het tutoraat. De vrijstelling wordt aan het begin van de inschrijving toegekend. Hierover ontvangen studenten bericht. Bij later recht op of verzoek om vrijstelling dienen studenten een aanvraag in te dienen bij de Onderwijsbalie.

Onderwijsvormen

In het tutoraat academische vaardigheden wordt gewerkt in tutorgroepen van twaalf studenten. De begeleidende docent is tegelijkertijd tutor en mentor. Bij de oefening met vaardigheden is de docent vooral tutor: hij of zij legt uit, controleert, beoordeelt en sanctioneert. In zijn of haar ondersteunende rol is de docent vooral mentor: hij of zij maakt wegwijs, geeft adviezen en goede raad, en helpt in geval van problemen. Onder leiding van de tutor komt elke tutorgroep in totaal twaalf keer bijeen. In het eerste trimester - Blok 1 - vinden in het kader van de vaardigheid 'een kort artikel schrijven' vijf bijeenkomsten plaats. In het tweede trimester - Blok 2 - worden drie bijeenkomsten besteed aan 'een voordracht houden'. In het derde trimester - Blok 3 - worden drie bijeenkomsten besteed aan 'een experiment opzetten'.

Naast de groepsbijeenkomsten vinden ook individuele contacten tussen tutor en student plaats. Zo begint het studiejaar van voltijdstudenten met een individueel kennismakingsgesprek tussen tutor en student. Elke student kan vervolgens gedurende het studiejaar zelf het initiatief nemen tot een gesprek met de tutor, bijvoorbeeld omdat hij of zij wil praten over omstandigheden die de voortgang van de studie belemmeren. Ook tutoren kunnen een dergelijk gesprek initiëren. Studenten dienen voor elke bijeenkomst een opdracht te maken en deze bij de tutor in te leveren. De tutor kijkt het werk vóór de betreffende bijeenkomst na, zodat het tijdens de bijeenkomst kan worden besproken. Een belangrijk deel van het leerproces vindt tijdens de tutorgroepbijeenkomst plaats.

Aandacht: theorie en praktijk

Docent(en): Prof. Dr. B. Hommel, Dr. F. Poletiek, Dr. J. Groeneweg, en Drs. W. Verschuur

ECTS: 5.0

Niveau: 300

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB23023

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Cursus: Prof. dr. B. Hommel, kamer 2-B05, tel. 06 29023062

Werkgroepen: Dr. F. Poletiek, E-mail secretariaat: MSTEL@FSW.LEIDENUNIV.NL

Omschrijving

Attention, one of the most colourful concepts in psychology, refers to a whole number of characteristics of human experience and behaviour: it is selective in expressing our preferences, integrative in binding numerous aspects of stimulus information to coherent events, inhibitory in suppressing unwanted thoughts and actions, limited in restricting our multi-tasking abilities, and executive in controlling our actions. The course will cover the history of research on attention, methods to analyze attentional processes, the neural basis and disorders of attention, individual differences, and applied issues, such as the impact of mental workload on performance or the design of visual displays.

Doelstelling(en)

- 1) Kennis en inzicht: De student heeft algemene kennis over theorieën op het gebied van de menselijke aandacht alsmede over methodologische grondslagen van het vak.
- 2) Toepassen kennis en inzicht (academische vaardigheden): De student is in staat een selectie van kennis over aandacht en aandachtsgerelateerde cognitieve processen toe te passen. Hij/zij kan een aantal theoretische en praktijkproblemen analyseren, conceptualiseren en suggesties aandragen voor een empirische toetsing. De student is in staat eenvoudig experimenteel onderzoek te ontwerpen om de waarde van zijn/haar theoretische redenering te toetsen.
- 3) Algemene professionele vaardigheden: De student is in staat gebruik te maken van ICT en de analyses, redeneringen en aanbevelingen schriftelijk te rapporteren aan vakgenoten en aan een breder publiek.

Studiemateriaal

- Johnson, A. & Proctor, R.W. (2004). Attention: Theory and practice. Thousands Oaks, California: Sage Publications. (Op tijd bestellen!)
- Handleiding voor het schrijven van een wetenschappelijk rapport (te verkrijgen bij Servicedesk).

Toetsing

Abstract, essay, tentamen. Werkgroepbijeenkomsten zijn verplicht. Het essay moet voldoende zijn. Het tentamencijfer is het eindcijfer.

Ingangseis/advies

Kennis van Cognitieve en Biopsychologie.

Dit vak is ingangseis voor de derdejaars cursussen Cognitieve Ergonomie en Cognitieve Neurowetenschap

Onderwijsvormen

- Hoorcolleges
- Twee verplichte werkgroepbijeenkomsten van 2 uur.

De student schrijft in op één van vier thema's. De thema's zijn: toepassingen, fundamentele kwesties, of cruciale (onverklaarde) verschijnselen in de cognitieve psychologie. Tijdens de bijeenkomsten wordt het thema behandeld en worden richtlijnen gegeven voor het schrijven van een wetenschappelijk verslag. Twee weken na de tweede bijeenkomst levert de student een essay in.

Bachelorproject

Docent(en): Verschillende docenten

ECTS: 20.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34100

Voertaal: Nederlands

Coördinator

dr. Wido La Heij, laheij@fsw.leidenuniv.nl

dr. Simone Akerboom, akerboom@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

De Bachelorscriptie is een zelfstandig vervaardigd wetenschappelijk werkstuk met een studielast van 20 ECTS. In de scriptie wordt verslag gedaan van een binnen het Bachelorproject uitgevoerd (deel)onderzoek, waarin met behulp van interviews, vragenlijsten, laboratoriumexperimenten of andere methoden gegevens zijn verzameld. Het onderzoek kan fundamenteel zijn of toegepast-wetenschappelijk. Zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden zijn mogelijk. Voorbeelden van experimenteel onderzoek zijn surveys, simulatie-onderzoek, actie-onderzoek, evaluatie-onderzoek en (participerende) observatiestudies.

Een Bachelorscriptie heeft de kwaliteit en vormgeving van een wetenschappelijk tijdschriftartikel of onderzoeksrapport. Uit de scriptie moet blijken dat de student in staat is tot het systematisch uitwerken van een probleemstelling en tot het geven van kritische reflectie op grond van theoretische inzichten. Ook moet de student in staat zijn verantwoorde keuzes te maken uit de diverse sociaal-wetenschappelijke onderzoeks- en dataverwerkingsmethoden. Met de scriptie toont de student aan te beschikken over een brede beheersing van de in de loop der studie jaren opgedane psychologische kennis en vaardigheden. Hoewel het onderzoek binnen het Bachelorproject veelal in groepsverband zal worden opgezet en uitgevoerd, wordt de scriptie daarom in principe individueel geschreven.

Doelstelling(en)

Binnen het bachelorproject wordt - zoveel mogelijk - de gehele empirische cyclus doorlopen:

- het vertalen van een concreet probleem in een onderzoeksvraag;
- het bestuderen van literatuur die betrekking heeft op de onderzoeksvraag;
- het operationaliseren van de onderzoeksvraag in de onderzoekbare vragen;
- het kiezen van een meetinstrument om gegevens te verzamelen die kunnen leiden tot een beantwoording van de vragen;
- het ontwikkelen c.q. uitkiezen en leren hanteren van het gekozen dataverzamelinstrument;
- het overwegen van de ethische aspecten van het onderzoek en het volgen van de juiste procedures dienaangaande;
- het verzamelen van gegevens met het dataverzamelinstrument;
- het kwantificeren van de onderzoeksgegevens;
- het kiezen en toepassen van statistische en/of andere methoden van data-analyse;
- het analyseren van de gegevens m.b.v. standaard computerprogramma's;
- het formuleren van conclusies op basis van de verzamelde onderzoeksgegevens;
- het samenstellen van een onderzoeksverslag;
- het samenwerken in teamverband, het leggen van contacten met de bij het onderzoek betrokken personen;
- vaardigheden als notuleren, discussiëren, voorzitten e.d.;

- verkrijgen van inzicht in de plaats van de psychologie in de samenleving, de functie van de psychologie bij het bestuderen van en het aandragen van oplossingen voor in de maatschappij bestaande problemen.

Studiemateriaal

Bij dit studieonderdeel hoort een syllabus, die vanaf half december bij de service desk verkrijgbaar is. Deze syllabus bevat informatie over de algemene gang van zaken, de fasering, het opstellen van een onderzoeksvoorstel, het kiezen van een analysemethode, het schrijven van het eindverslag, de financiering van het project en de ethiek van het doen van onderzoek.

Toetsing

Omvang en vorm van de scriptie:

De omvang is 20-30 pagina's, inclusief referenties, exclusief eventuele bijlagen. De scriptie kan, in overleg met de scriptiebegeleider, in het Nederlands of in het Engels worden geschreven. Scripties moeten in veel aspecten voldoen aan de normen van de APA (American Psychological Association). De APA manual is in de bibliotheek in te zien. Om de leesbaarheid te bevorderen kan op sommige punten van de APA richtlijnen worden afgeweken. Zo kunnen tabellen en grafieken direct in de tekst worden geplaatst en kan een regelafstand van 1.5 worden aangehouden.

Meer informatie over de opzet en beoordeling (Word-document, opent in nieuw scherm).

Ingangseis/advies

Inschrijving voor een bachelorproject is slechts mogelijk wanneer de propedeuse is behaald en het vak Multivariate data-analyse uit het tweede studiejaar met goed gevolg is afgerond.

Onderwijsvormen

Van de deelnemers wordt verwacht dat zij gedurende het gehele tweede semester, ongeveer 28 uur per week, aan het project werken. Er is dus geen vakantieweek in deze periode gepland. Een korte afwezigheid door overmacht moet zo vroeg mogelijk met de begeleider worden besproken.

Gedurende de eerste weken van het project (de voorbereidingsfase) zullen de deelnemers zich inlezen in de theorie van het gekozen onderwerp en zal in discussies binnen de groep en in overleg met de begeleider de probleemstelling verder gepreciseerd worden. Hierbij wordt er zoveel mogelijk naar gestreefd individuele deelnemers verantwoordelijk te maken voor een deelonderzoek (bijvoorbeeld in de vorm van een eigen experiment of in de vorm van een analyse van een specifiek aspect van de verkregen data). Na afloop van deze voorbereidingsfase moeten de deelnemers een individueel geschreven onderzoeksvoorstel (titel, inleiding, methode, referenties) indienen. De eisen die aan dit voorstel worden gesteld vindt u in de Bijlage hieronder.

In de daarop volgende weken (de uitvoeringsfase) wordt het onderzoek uitgevoerd en worden de resultaten geanalyseerd. Gedurende deze periode kunnen de deelnemers de Inleiding van hun scriptie aanvullen en verbeteren en delen van de Methode- en Resultatensecties schrijven. De resterende weken (de afrondingsfase) zullen worden besteed aan het bediscussiëren van de verkregen resultaten, het schrijven van de Discussie-sectie en de verdere afronding van de scriptie. De scriptie dient in de eerste week van de onderwijsvrije periode bij de begeleider te worden ingeleverd. De begeleider beoordeelt de scriptie - op basis van de in de Bijlage vermelde criteria - in de daaropvolgende twee weken. Met een 5 beoordeelde scripties kunnen, in sommige gevallen, in de laatste week van de onderwijsvrije periode herschreven worden. De uiteindelijk als voldoende beoordeelde scripties worden steekproefsgewijs beoordeeld door de Bachelor-projectcoördinator van de sectie waarbinnen het project is uitgevoerd. De deelnemers dienen zich te realiseren dat een goedgekeurde Bachelorscriptie een voorwaarde is voor inschrijving bij een Masteropleiding.

Groepsdynamica

Docent(en): Dr. Arjaan Wit, drs. Marijke Leliveld en student-assistenten

ECTS: 5.0

Niveau: 300

Periode: 1e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB23012

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. Arjaan P. Wit, Sectie S&O psychologie, tel. 071 - 5273722, K 2A21,
e-mail: wit@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Deze cursus is gericht op analyses van groepsverschijnselen -- zoals groepscohesie, (sub)groepsvorming, conformiteit, invloed, leiderschap, gezamenlijke taakverrichting, besluitvorming, en intra- en intergroepsconflicten -- vanuit uiteenlopende groepsdynamische theorieën. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan het verwerven van kennis over en inzicht in verschillende theoretische invalshoeken, maar ook aan verschillende vaardigheden: het analyseren en conceptualiseren van concrete groepsproblemen in termen van groepsdynamische theorieën, het kritisch interpreteren van relevant eerder onderzoek op het gebied van dat groepsprobleem (zoals besproken in het studieboek of op het WWWeb), het doen van concrete aanbevelingen om geconstateerde groepsproblemen op te lossen, het onderzoekbaar maken van de eigen causale analyses en aanbevelingen, het schriftelijk presenteren van analyses en aanbevelingen, het becommentarieren van andermans analyses en aanbevelingen.

Doelstelling(en)

- 1) Kennis en inzicht: De student heeft algemene kennis over theorieën op het gebied van de groepsdynamica alsmede over methodologische grondslagen van het vak.
- 2) Toepassen kennis en inzicht (academische vaardigheden): De student is in staat een selectie van die groepsdynamische kennis toe te passen. Hij/zij kan een aantal praktijkproblemen analyseren, conceptualiseren en suggesties aandragen voor oplossingen. Voorts is de student in staat eenvoudig onderzoek te ontwerpen om de waarde van zijn/haar analyses en voorgestelde interventies te toetsen.
- 3) Algemene professionele vaardigheden: De student is in staat gebruik te maken van ICT, planmatig samen te werken (in duo's) en de gezamenlijke analyses en aanbevelingen schriftelijk te rapporteren aan vakgenoten en aan een breder publiek.

Studiemateriaal

- Forsyth, D.R. (2006). Group dynamics. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company (4th edition). Andere edities kunnen niet meer worden gebruikt!
- Golding, W. (1954). Lord of the Flies. London: Faber & Faber Limited (of een latere Engelstalige druk of een Nederlandse vertaling, bijv. van Uitgeverij Athenaeum - Polak & Van Gennepe, Amsterdam).
- Opdrachten, rooster, reglementen, te printen vanaf Blackboard.

Toetsing

Eindbeoordeling van theoretische kennis en opgedane vaardigheden is gebaseerd op een m.c.-tentamen over Forsyth (exclusief hoofdstuk 2 en 15), Golding, de toepassingen van theorieën zoals

geoeffend in de opdrachten en over de collegestof. De beoordeling van elk der 4 Blackboard opdrachten telt mee in het eindcijfer.

Ingangseis/advies

Aan studenten psychologie wordt dringend geadviseerd om eerst het propedeusevak "Sociale en Organisationspsychologie" te volgen, maar dit is geen formele ingangseis. Voor studenten van buiten psychologie die Groepsdynamica als keuzevak willen doen, is "Sociale en Organisationspsychologie" WEL een ingangseis.

Dit vak is ingangseis voor de cursussen Beoordeling en Beïnvloeding en Cooperatie en Conflict in het derde jaar.

Onderwijsvormen

Er worden in totaal 7 hoorcolleges gegeven. Daarin worden de diverse groepsdynamische theorieën toegelicht en toegepast. Ook worden daarin schrijfoopdrachten, die studenten op verschillende momenten tijdens de cursus (in duo's) maken plenair nabesproken. In deze opdrachten, aangeboden via Blackboard, passen studenten zelf theoretische inzichten toe op problematische groepsgebeurtenissen, o.a. beschreven in krantenartikelen en in William Golding's (1954) roman "Lord of the Flies" (ook de verfilming van deze roman wordt vertoond). Om bovengenoemde vaardigheden te oefenen, gaat het in deze opdrachten om:

- a) het formuleren van causale modellen waarin theoretische analyses van bepaalde groepsproblemen uitmonden in concrete aanbevelingen voor groepsdynamische interventies;
- b) het leveren van gefundeerd commentaar op andermans causale analyses en aanbevelingen;
- c) het opstellen van eenvoudige designs om de waarde van eigen of andermans analyses en/of aanbevelingen te onderzoeken.

Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden

Docent(en): Dr. M. Cleiren, Mw. Drs. E.A.H. Bohnen

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB22072

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Mw.Drs. E. Bohnen (algemene coördinatie, studentzaken zoals vrijstellingen en presentie)

Dr. M. Cleiren (algemene coördinatie, logistiek w.o. skills-lab, groepsindeling)

Omschrijving

In de cursus Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden komt de psycholoog in spé nadrukkelijk als ambachtsman/vrouw en als persoon naar voren. Waar elders in de studie de nadruk ligt op de kenniscomponent, gaat het hier om het hanteren van zichzelf als professioneel instrument in interpersoonlijke relaties. De cursus zal daarom betrekking hebben op aanleren van een algemene set basisvaardigheden, namelijk vaardigheden die betrekking hebben op het reflecteren en het bijsturen van het eigen gedrag. Daarnaast komt een beperkte set specifieke basisvaardigheden aan bod:

- Elementaire gesprekstechnieken: doorvragen, samenvatten, parafraseren, reflecteren, etc.
- Feedbackvaardigheden: geven en ontvangen van constructieve feedback
- Besluitvorming: meningsvorming en beïnvloeding in groepscontext
- Leidinggeven: directiviteit en samenwerking in projecten

Doelstelling(en)

De cursus Interpersoonlijke Beroepsvaardigheden heeft als doel studenten te trainen in:

- Het adequaat kunnen observeren en waarnemen van personen, situaties en relaties
- Het adequaat kunnen toepassen van vaardigheden om eigen doelen te bereiken
- Het flexibel kunnen toepassen van deze vaardigheden in verschillende contexten, waaronder reële beroepssituaties
- Het adequaat kunnen reflecteren op het eigen gedrag en dat van de ander

Studiemateriaal

Aan te schaffen literatuur:

- Remmerswaal (2003). Handboek Groepsdynamica (6e druk) [verkrijgbaar bij Labyrint]

Verder studiemateriaal:

- Print-outs van de via Blackboard aangeboden elektronische documenten (o.a. literatuur over wetenschappelijk interviewen & persoonlijke ontwikkeling),

In Skillslab gebruikte materiaal:

- Skills-lab: GeVat3 basistraining in Professionele Gespreksvoering (J. Adema, K.van der Zee, P.R. Fokkinga, E.J.A. Bakker)
- Skills-lab: Kernkwaliteiten en het kernkwadrant (D.Offman e.a.)

Toetsing

Beoordeling van de participatie en progressie qua vaardigheden van de student in de cursus en gebleken vermogen tot integratie van theorie en praktijk in de verslagen.

Ingangseis/advies

Ingangseisen

Inschrijving voor de eerste periode staat alleen open voor studenten met een propedeusediploma (i.v.m. overlap met de her-tentamenperiode). De tweede periode staat open voor alle studenten.

Vrijstelling

Indien men meent voor een vrijstelling voor IBV in aanmerking te komen, dient de aanvraag vóór 1 november 2008 bij de onderwijsdienst ingeleverd te zijn. Uiteraard dient de aanvraag vergezeld te gaan van de benodigde onderbouwing en bewijsstukken. Latere aanvragen worden in dit studiejaar niet meer in behandeling genomen.

Onderwijsvormen

Voltijd:

De cursus wordt gespreid over 5 weken in het 2e semester verzorgd aan het begin of het eind van het eerste blok van het tweede semester. In week 6 wordt een afrondende meta-reflectie geschreven en een individueel eindgesprek gevoerd. Per week dienen studenten twee dagen aan de cursus te besteden. Let op: bij alle werkgroepen & werkcolleges is aanwezigheid verplicht. Kies op grond daarvan de inschrijvingsperiode!

De vaardigheden worden aangeleerd in een combinatie van werkvormen:

De eerste 5 weken vinden gezamenlijke werkcolleges over de theoretische achtergronden over de stof van die week (op donderdagochtend). Aansluitend volgen steeds twee practicum bijeenkomsten (2 dagdelen van 3 uur per week door een docent begeleid, op donderdagmiddag & vrijdagochtend) Schriftelijke reflectie-opdrachten per week aan de hand van gerichte opdrachten & vragen. Zelfstandig worden oefeningen uitgevoerd in het in het Skills-lab (aan de computer) gedurende ca. 2 uur per week aan de hand van video opdrachten met vragen. Halverwege de cursus vindt een individueel gesprek plaats met de werkgroepbegeleider(s) over de vorderingen. In de 6e week wordt een meta-reflectie geschreven, en vindt een afsluitend individueel gesprek met de werkgroepbegeleider (s) plaats.

Deeltijd:

De cursus wordt gespreid over 11 weken in het 2e semester verzorgd. Per week dienen studenten één dag aan de cursus te besteden. Bij alle werkgroepen & werkcolleges is aanwezigheid verplicht.

De vaardigheden worden aangeleerd in een combinatie van werkvormen:

Om de twee weken vinden gezamenlijke werkcolleges over de theoretische achtergronden over de stof van die week (op donderdagavond). Daarnaast is er elke week een practicum bijeenkomst (één dagdeel van 3 uur per week door een docent begeleid, op maandagavond). Schriftelijke reflectie-opdrachten per week aan de hand van gerichte opdrachten & vragen. Oefeningen in het Skills-lab (computer) gedurende ca. 2 uur, om de week, aan de hand van CD-rom/video opdrachten met vragen. Halverwege de cursus vindt een individueel gesprek plaats met de werkgroepbegeleider over de vorderingen. In de 10e en 11e week wordt een meta-reflectie geschreven, en vindt een afsluitend individueel gesprek met de werkgroepbegeleider(s) plaats.

Multivariate data-analyse (MVDA)

Docent(en): Dr. P. de Heus, Dr. C.M. v. Putten, Drs. C. Verduin, drs. M. Warrens (Sectie M&T)

ECTS: 5.0

Niveau: 300

Periode: 2e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB23052

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. P de Heus, email: deheus1@fsw.leidenuniv.nl. telefoon: 071-527 3716

Dr. C.M. van Putten, kamer 2B20, spreekuur dinsdag 12.00-13.00 uur, telefoon: 071-527 3378, email: putten@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

De cursus MVDA wil inleidende kennis bijbrengen over gangbare modellen voor de multivariate analyse van psychologische onderzoeksgegevens, over de aard van de bijbehorende gegevens en over de met die modellen te beantwoorden vragen. Zo krijgt de student een overzicht van de analysemethoden die de onderzoeker ter beschikking staan en inzicht in de bruikbaarheid van die methoden voor het beantwoorden van onderzoeksvragen ten aanzien van diverse soorten data. De cursus legt tevens de basis voor een referentiekader waardoor studenten later de voor een specifieke afstudeerrichting benodigde methoden en technieken kunnen bestuderen.

Doelstelling(en)

Getracht wordt de studenten zoveel over- en inzicht te geven dat ze in staat zullen zijn bij een gegeven probleem en bepaalde data een adequate analysetechniek te kiezen en (tot op zekere hoogte) toe te passen. Bovendien zullen studenten na de cursus in staat moeten zijn tijdens het lezen van wetenschappelijke literatuur de gebruikte methoden en technieken te begrijpen, de resultaten te interpreteren, en te beoordelen of op grond van de resultaten geldige conclusies zijn getrokken. Verder beoogt de cursus studenten die M&T als Master zullen kiezen een basis te geven waarop ze kunnen voortbouwen.

In het practicum dat parallel aan de werkcolleges wordt gegeven, zullen de behandelde technieken met behulp van SPSS en soms ook van EQS worden uitgevoerd. De doelen van de practica zijn: leren aansturen van de verschillende programma's, inzicht krijgen in het effect van de verschillende opties, leren resultaten te interpreteren en er conclusies uit te trekken.

Studiemateriaal

- Meyers, LS, Gamst, G, & Guarino, AJ (2006). Applied multivariate research: design and interpretation. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. ISBN 1-4129-0412-9. Met aanzienlijke korting bij Labyrinth - boekenbalie verkrijgbaar (- 50,=).
- Werkboek MVDA 2009. Naast opdrachten voor practica en werkcolleges zijn hierin ook een aantal vervangende en aanvullende teksten opgenomen; dit alles behoort eveneens tot de tentamenstof.

Toetsing

De cursus wordt afgesloten met een tentamen (meerkeuze). Het cijfer voor de proeftoets (meerkeuze) en de bonus tellen mee in de beoordeling. De bonus vervalt na de herkansing. Zie voor details het Werkboek MVDA. Er is per jaar 1 herkansingsmogelijkheid; in januari van het volgende studiejaar is nog een extra herkansing i.v.m. de toegangseis voor het bachelorproject.

Binnen 30 dagen na bekendmaking van de uitslag van het tentamen, kan een afspraak gemaakt worden met een van de docenten om het tentamen individueel te bespreken.

Ingangseis/advies

Ingangseis voor MVDA is dat de cursussen Inleiding in de Methoden & Technieken en Toetsende Statistiek volledig behaald zijn. Dit vak is ingangseis voor het Bachelorproject in het derde jaar.

Onderwijsvormen

Inleiding tot de multivariate analysetechnieken, in 8 hoorcolleges van elk 2 uur, waarin de stof uit het boek en de aanvullende teksten uit het Werkboek worden behandeld.

Na de hoorcolleges zijn er practica van steeds 1 uur per week gepland. Over de precieze organisatie van het practicum zullen later mededelingen worden gedaan. Deelname aan het practicum is verplicht.

Daarnaast zijn er werkcolleges, van elk 2 uur, voor het uitwerken en bespreken van opdrachten die als huiswerk gemaakt dienen te worden. Over de uitkomsten van de practicumopdrachten worden korte presentaties gehouden. Actieve deelname aan het werkcollege (aanwezigheid, presentaties en opdrachten maken) levert een bonus voor de tentamens in het lopende cursusjaar op.

Ontwikkelingspsychopathologie (Developmental Psychopathology)

Instructor(s): Dr. David Heyne, Dr. Harrie Boelens, Drs. Francine Jellesma, Dr. Katrien van Meel

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: PB23082

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. D. Heyne: via secretary room 2A10, phone +31 71 5273644, e-mail: dtoret@FSW.leidenuniv.nl

Description

In this course we focus upon the origins and course of a range of emotional and behavioural problems during childhood and adolescence, using the developmental psychopathology perspective as a theoretical framework. This framework provides a broad and developmentally orientated approach to understanding emotional and behavioural problems during the life span. It emphasises the relationship between normality and pathology, the complex interplay of multiple risk and protective factors, and developmental pathways including continuity and change. The course comprises lectures and workgroup sessions. The series of lectures includes an initial overview of the general theoretical premises of the developmental psychopathology framework. Subsequently, the development and course of some of the various types of psychopathology (e.g., anxiety, depression, hyperactivity, language impairments) are addressed from within this framework. The lectures serve to enhance student learning of the textbook materials, as well as to introduce additional materials not covered in the textbook. During the workgroup sessions (attendance and participation contribute towards assessment for the course) several topics will be covered in more detail by discussing scientific articles, writing papers, reviewing video material, and giving short presentations. While this course is not focused upon the treatment of problems experienced by young people, accruing knowledge of the origins and course of such problems is essential in the development of effective treatments.

Objective(s)

On completion of this course it is expected that students will be able to:

- demonstrate knowledge of the key concepts, assumptions, and principles associated with the developmental psychopathology perspective;
- employ a broad range of criteria for differentiating between normal and abnormal development in young people;
- identify multiple factors and processes associated with the cause and course of a range of problems experienced by young people;
- identify protective factors and processes associated with a specific problem of the student-s choice;

- demonstrate knowledge of several procedures used to assess cognitive data associated with the development and maintenance of internalizing problems in young people;
- apply a theoretical model of psychopathology to the development of internalizing behaviour in a young person.

Study material

- Textbook:
Wicks-Nelson, R., & Israel, A. C. (2009). *Abnormal child and adolescent psychology* (7th Ed.). New Jersey: Prentice Hall. (Approximate cost: 65 euro; 75% of the text is prescribed reading.)

- Readings available via -Blackboard-. Exemplary literature includes:
 - Vasey, M. W., & Dadds, M. R. (2001). An introduction to the developmental psychopathology of anxiety. In M. W. Vasey & M. R. Dadds (Eds.), *The developmental psychopathology of anxiety* (pp. 3-26). Oxford: Oxford University Press.
 - Musa, C. Z., & Lepine, J. P. (2000). Cognitive aspects of social phobia: A review of theories and experimental research. *European Psychiatry*, 15, 59-66.
 - Reijntjes, A., Dekovic, M., Vermande, M., & Telch, M. J. (2008). Predictive validity of the Children-s Attributional Styles Questionnaire: Linkages with reactions to an in vivo peer evaluation manipulation. *Cognitive Therapy and Research*, 32, 247-260.
 - Heyne, D. (2006). School refusal. In J. E. Fisher and W. T. O-Donohue (Eds.), *Practitioner-s guide to evidence-based psychotherapy* (pp. 599-618). New York: Springer.
 - Fritz, G. K., Fritsch, S., & Hagino, O. (1997). Somatoform disorders in children and adolescents: A review of the past 10 years. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 36, 1329-1338.
 - Seligman, M. E. P., Schulman, P., & Tryon, A. M. (2007). Group prevention of depression and anxiety symptoms. *Behaviour Research and Therapy*, 45, 1111-1126.

Examination

1. Five workgroup assignments (10%)
2. Active participation in workgroups (10%)
3. Multiple-choice exam (80%)

Course requirements/recommendations

Developmental and Educational Psychology (first year course).

Note that the course Developmental Psychopathology is a pre-requisite for the third year courses Cognitive-Intellectual Development, and Social and Emotional Development.

Methods of instruction

9 lectures of 2 hours (conducted in English)

5 workgroup meetings of 2 hours (available in English and in Dutch)

Psychodiagnostiek

Docent(en): Docent(en): Mw. drs. T. Bosma, mw. drs. I. Dekker-van Halderen, dr. A.P. van Emmerik, dr. P.P. Moormann, Mw. dr. E. Eurelings-Bontekoe

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 1e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB22063

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Inhoudelijk: Mw. prof. dr. W.C.M. Resing, Prof. dr. Ph. Spinhoven.

Praktisch: mw.drs. I. Dekker-van Halderen (Ontw.) en dr. P.P. Moormann (KLIIG).

Specifieke vragen over jeugd- en volwassenendiagnostiek kunnen worden gesteld aan de betreffende docent of werkgroepbegeleiders.

Omschrijving

Een introductie in de psychodiagnostiek voor kinderen, jong volwassenen en volwassenen. Deze cursus heeft als doel studenten kennis en vaardigheden te laten opdoen betreffende de basisprincipes van de psychodiagnostiek van zowel kinderen als (jong)volwassenen.

In de colleges en werkgroepen zal aandacht besteed worden aan het diagnostische proces, hypothesevorming en -toetsing, intakeprocedure en verslaglegging. Hierbij staat informatie over diagnostische instrumenten, tests, vragenlijsten en observaties centraal.

Zowel intelligentie- en persoonlijkheidsonderzoek, als onderzoek naar leerproblemen en onderzoek in het kader van werving en selectie zal worden besproken. Aan de hand van opdrachten wordt praktische kennis opgedaan met hypothesetoetsend werken, keuze van onderzoeksmiddelen en het interpreteren van resultaten.

Doelstelling(en)

Aan het eind van de cursus beschikt de student over:

- Aantoonbare theoretische kennis over inhoud en verloop van het psychodiagnostische proces bij verschillende diagnostische vraagstellingen.
- Aantoonbare kennis van en inzicht in het doorlopen van de verschillende stappen (intake t/m advies) in het diagnostische proces, verkregen d.m.v. (werkgroep)opdrachten. Vaardigheden voor het opstellen en toetsen van diagnostische hypothesen. Het vermogen om diagnostische middelen (observatie, interview) en instrumenten (tests, vragenlijsten) te herkennen, selecteren, scoren en te interpreteren. Vaardigheden om het gehele psychodiagnostische proces (intake, hypothesen t/m advies) in een verslag vast te leggen.

Studiemateriaal

- Verschuieren, K. en Koomen, H (2007, in druk), aangevuld met verplichte tentamenstof uit extra artikelen en opdrachten Jeugddiagnostiek (staan op Blackboard); Zie Blackboard voor meer informatie.
- Custom uitgave Psychodiagnostiek Jeugd (dit boekje zit met Gregory (zie stof Psychometrie) in één pakket).
- Luteijn, F., Arrindell, W.A., Deelman, B.G., Kamphuis, J.H., Vertommen, H. (2005). Psychologische diagnostiek in de gezondheidszorg. Utrecht: Lemma (ISBN 90 5931 335 6).
- Syllabus met aanvullende tentamenstof (staat op Blackboard).

Toetsing

Het eindcijfer wordt bepaald door het tentamencijfer (4/6) plus de opdrachten voor jeugd- (1/6) en volwassenendiagnostiek (1/6). Voor elk onderdeel dient minimaal een 5,5 behaald te worden. Het tentamen bestaat uit 40 multiple choice vragen, 20 voor het jeugd- en 20 voor het volwassenendeel.

Ingangseis/advies

Studenten dienen zich in te schrijven voor de werkgroepen behorend bij de cursus. Inschrijving voor de werkgroepen van het eerste semester vindt plaats via U-TWIST vanaf maandag 7 juli 10.00 uur tot maandag 25 augustus 10.00 uur. Inschrijving van de werkgroepen van het tweede semester vindt plaats in januari 2009.

NB: Inschrijving voor het tentamen kan tot uiterlijk 1 week van tevoren via U-TWIST worden gedaan. Wie zich niet inschrijft, kan niet meedoen aan het tentamen.

Onderwijsvormen

De cursus, bestaande uit 8 hoorcolleges die doorgaans gevolgd worden door werkgroepen, soms gecombineerd met zelfstudie-opdrachten. In de colleges wordt niet alleen de literatuur behandeld, maar wordt ook aandacht besteed aan kennis die nodig is voor de werkgroepopdrachten.

Wergroepvorm Psychodiagnostiek Jeugd: 4 verplichte werkgroepen van 2 uur, waarin - afhankelijk van de opdracht - ook in groepen of individueel aan een opdracht wordt gewerkt die aan het eind wordt ingeleverd en de volgende bijeenkomst besproken. Na de laatste werkgroep volgt een individuele eindopdracht. De herziene versie van de eindopdracht moet uiterlijk op 15 januari 2009 worden ingeleverd. Alle opdrachten Jeugd worden becijferd met een onvoldoende, voldoende of goed, wat uiteindelijk resulteert in een eindcijfer. Uiteindelijk moet men alle opdrachten met een voldoende hebben afgerond. De opdrachten worden t.z.t. via Blackboard bekend gemaakt.

De practica/werkgroepen en opdrachten hebben een verplicht karakter. Men mag in totaal niet meer dan 1 werkgroep missen doch de bijbehorende opdracht dient wel gemaakt te worden.

Onderwijsvorm Volwassenendiagnostiek: Er vinden 8 plenaire bijeenkomsten plaats, waarvan 4 hoorcolleges. In het eerste wordt de gang van zaken uitgelegd binnen het blok en wordt de student vertrouwd gemaakt met de werking van de Testmanager MINDS. Aansluitend neemt de student deel aan een practicumgroep om onder begeleiding te oefenen met MINDS. Daarna wordt een beroep gedaan op de zelfwerkzaamheid van de student, die in zijn / haar eigen tijd een aantal tests maakt. De resultaten hiervan dienen in een rapportage vastgelegd te worden, die als eindtoets fungeert voor het volwassenendeel. Ter ondersteuning van de rapportage zijn 3 responsiecolleges ingelast. Het vierde responsiecollege betreft het onderdeel competentieprofilering. Het rooster, de indeling in practica en de interpretatie van de meetinstrumenten worden op Blackboard gezet.

Het rapport dient voor 15 januari 2009 ingeleverd te worden en zal voor 28 februari nagekeken zijn. Indien onvoldoende dan bestaat de mogelijkheid de verbeterde versie tot 15 maart in te leveren. Na herziening kan men maximaal een 6 voor het rapport krijgen. Het is dus zaak het in één keer goed te doen!

In het volwassenenblok is geen aanwezigheidsplicht, noch de mogelijkheid tot vervangende opdrachten of extra begeleiding wanneer bijeenkomsten gemist worden

Becijfering

Alle onderdelen (tentamen, opdrachten Jeugd, opdracht Volwassenendiagnostiek) dienen met een voldoende te worden afgerond. Bij de bepaling van het eindcijfer telt het tentamencijfer mee voor 2/3; de opdrachten Jeugd voor 1/6 en de opdracht Volwassenendiagnostiek voor 1/6).

Psychometrie

Docent(en): Dr. W. van Breukelen, dr. P. de Heus, Dr. C.M. van Putten, Drs. M. Warrens

ECTS: 5.0

Niveau: 200

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB22062

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. C.M. van Putten (M&T), spreekuur dinsdag 12 - 13 uur (kamer 2B20).

Specifieke vragen kunnen worden gesteld aan de practicumbegeleiders en aan de docenten van de werkgroepen. Drs. C. Verduin coördineert de practica.

Omschrijving

Aan de orde komen de volgende onderwerpen: Inleiding psychometrie; betekenis van testcores; normering; validiteit, factorstructuur en itemanalyse; betrouwbaarheid; constructie en herziening van tests; beoordeling en keuze van tests, beoordelingscriteria NIP/COTAN; rapportage van psychometrisch onderzoek; vragenlijsten en werving en selectie.

Doelstelling(en)

- De cursus heeft als doelen:
 - Kennis opdoen van basale aspecten van de klassieke en moderne testtheorie en van schaaltechnieken, o.a. die aspecten die vereist zijn voor de psychodiagnostiek. Hiertoe behoort ook het verwerven van enige vaardigheid op het gebied van testanalyse door het uitvoeren van een aantal praktische opdrachten onder SPSS en EQS.
- Kennis opdoen van theorie en gebruik van tests op psychodiagnostische werkvelden die door het NIP worden onderscheiden, onder andere de onderwijs-, selectie- en beroepskeuzepsychologie.

Studiemateriaal

Verplichte tentamenstof: naast de collegestof wordt getentamineerd over:

- Furr, R.M. & Bacharach, V.R. (2008). *Psychometrics: An Introduction*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. ISBN 9781412927604. Met aanzienlijke korting verkrijgbaar bij de Boekenbalie van Labyrint (+/- -40,=).
- Meyers, LS, Gamst, G, & Guarino, AJ (2006). *Applied multivariate research: design and interpretation*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. ISBN 1-4129-0412-9 (cloth). Dit boek is ook nodig voor de cursus MVDA in het 2e semester. Met een aanzienlijke korting (-50,=) verkrijgbaar bij de Boekenbalie van Labyrint.
- Werkboek Psychometrie (aanvullende teksten en opdrachten). Zie ook Blackboard voor additionele teksten.

Toetsing

Het tentamen bestaat uit multiple-choice vragen. Men is voor de cursus geslaagd bij (1) een voldoende voor het tentamen (minimaal 6), (2) voldoende aanwezigheid bij de practica en werkgroepen en (3) voldoende kwaliteit van de getoonde uitwerking van alle opdrachten. Het tentamencijfer is eindcijfer voor de cursus. Of men geslaagd is voor de verschillende opdrachten en voor het tentamen, is in te zien via U-Twist.

Ingangseis/advies

Ingangseis is dat de cursus Inleiding in de Methoden en Technieken (tentamen en practica) met goed gevolg zijn afgerond.

Onderwijsvormen

Psychometrie vormt een geïntegreerde cursus, bestaande uit een serie van 7 hoorcolleges, steeds gevolgd door practica en werkgroepen, soms gecombineerd met zelfstudie/opdrachten die zelfstandig gemaakt moeten worden. In de colleges wordt niet alleen stof uit het boek behandeld, maar staat ook overdracht van kennis die nodig is voor de practicum- en werkgroepopdrachten centraal. De opdrachten voor de practica en werkgroepen zijn opgenomen in het Werkboek Psychometrie.

Stress, gezondheid en ziekte

Docent(en): Dr. J.F. Brosschot, Prof. Dr. Ph. Spinhoven

ECTS: 5.0

Niveau: 300

Periode: 1e semester

Blok: Blok II

Cursuscode: PB23032

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. J.F. Brosschot, toestel 3740, kamer 2 B 37

Omschrijving

De afgelopen 40 jaar laten een grote toename zien van het onderzoek naar stress. Bovendien vormt stress een van de belangrijkste problemen van de moderne samenleving. Stress is daarmee een van de centrale onderwerpen geworden in de klinische en gezondheidspsychologie. Stressoren zijn externe gebeurtenissen of situaties die de persoon beïnvloeden en tot een breed scala aan lichamelijke en psychische problemen kunnen leiden. Tussen personen bestaan individuele verschillen in de wijze van reageren op een bepaalde stressor. Met name de cognitieve interpretatie van een stressor bepaalt de relatie tussen een potentiële stressor en de gevolgen ervan voor de gezondheid. Hiernaast is het gebruik van een of meerdere copingstrategieën, en de regulatie van emoties van belang. De effecten van stress kunnen variëren van kleine gedragsveranderingen tot klinische ziektebeelden, zowel lichamelijke als geestelijke.

Tijdens de colleges zal aandacht besteed worden aan psychologische en biologische stressmodellen. Vanuit de gezondheidspsychologie zal aandacht besteed worden aan stress als oorzaak en onderhoudende factor van somatische ziekte. Belangrijke onderwerpen zijn de evolutionaire oorsprong van de stressrespons, en de betekenis daarvan in de huidige menselijke samenleving, en de effecten van emoties op het menselijk lichaam, waaronder het afweersysteem (immuunsysteem). Vanuit de klinische psychologie zal met name worden ingegaan op de relatie tussen ingrijpende levensgebeurtenissen en het ontstaan en in stand blijven van depressie en trauma-gerelateerde psychopathologie. Verder zal worden ingegaan op verschillende behandelmethoden van stressmanagement en traumaverwerking. De cursus sluit nauw aan bij de andere KGN-cursussen

Doelstelling(en)

Wetenschappelijk literatuur zoeken; review van literatuur aan de hand van een onderzoeksvraag; mondelinge presentatie houden; discussie/debat voeren

Studiemateriaal

- Robert Sapolsky (2004) "Why zebras don't get ulcers" An Updated Guide to Stress, Stress-Related Diseases, and Coping. W H Freeman & Co; updated.
- Patricia A. Resick (2001), Stress and Trauma (Clinical Psychology, A Modular Course), Hove

Toetsing

1 schriftelijk multiple choice tentamen, 1 referaat. Aanwezigheid bij de werkgroepen is verplicht.

Ingangseis/advies

Vereist: Inleiding in de psychologie + Persoonlijkheden, Klinische en Gezondheidspsychologie gevolgd. Het behalen van het tentamen van dit vak (niet de werkgroepen) is ingangseis voor de cursussen Gezondheidspsychologie en Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling in het derde jaar.

Onderwijsvormen

Er worden in totaal 10 hoorcolleges gegeven. In een deel daarvan worden gezondheidspsychologische thema's besproken en in een ander deel worden de meer klinische thema's behandeld (zie beschrijving). Er worden een reeks werkgroepsbijeenkomsten gehouden waarbij een vraag vanuit de praktijk (gezondheidspsychologie en klinische psychologie) op wetenschappelijke wijze beantwoord wordt, d.w.z. met behulp van 'state of the art'-literatuur. Daarbij toegewerkt naar een mondeling referaat.

Beoordeling en beïnvloeding

Docent(en): Dr. Wim van Breukelen, dr. Dancker Daamen, dr. Astrid Homan, dr. Colette van Laar, dr. Daan Scheepers, dr. Henk Staats, dr. Marielle Stel, dr. Belle Derks, dr. Hans Knegtmans, dr. Mieneke Weenig en drs. Edwin Boezeman

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 1e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34080

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. Dancker Daamen

Omschrijving

Basis

In elk sociaal verband - een gezin, een sportclub, een professionele organisatie - worden gedachten, gevoelens en gedrag sterk bepaald door anderen. Wat anderen van ons denken, hoe wij over anderen denken en wat wij van hen leren, stuurt onze voorkeuren, emoties en gedragingen. Deze cursus laat zien hoe dat in zijn werk gaat. Thema-s die aan de orde komen zijn onder andere attributieprocessen (hoe trekken mensen conclusies over het gedrag van anderen en zichzelf), attitudes (attitudevorming en -verandering, zoals bijvoorbeeld uitgewerkt in voorlichting en reclame), schema-s bij de beoordeling van personen (bijvoorbeeld stereotypering, het toeschrijven van kenmerken op basis van groepslidmaatschap en discriminatie als mogelijk gevolg daarvan), besluitvorming (impulsief, automatisch, beredeneerd) en emoties in sociaal gedrag.

Specialisatie

Er zijn vier thema-s waarin studenten zich kunnen specialiseren:

- 1) Attitudes: hoe komt een attitude tot stand, waardoor wordt hij onderbouwd, hoe belangrijk zijn attitudes voor het bepalen van gedrag, hoe kunnen attitudes worden veranderd? Deze vragen zijn van groot belang om bijvoorbeeld te begrijpen hoe voorlichting en reclame werken. Wat kun je daarvan verwachten, wat niet?
- 2) Stereotypering: mensen zijn razendsnel in het indelen van anderen in categorieën. Ze schrijven anderen op grond van die categorie ook allerlei eigenschappen toe. Wanneer treedt dat met name op en wanneer zijn oordelen meer individueel bepaald? Wat voor gevolgen heeft dat voor de bejegening van anderen? Gebeurt dat bewust, onbewust, is het te sturen? Leidt het automatisch tot discriminatie, en zo ja welke vormen van discriminatie?
- 3) Leiderschap en management: Het succes van teams, afdelingen en organisaties staat of valt met de vraag of hun leiders (coaches, chefs, directeuren) hun werk goed doen. Maar welke criteria moet je precies aanleggen om te bepalen of een leider goed is: de teamsfeer of de prestaties of allebei? Worden goede leiders geboren of kan iedereen het leren om goed leiding te geven? En wat doen goede leiders eigenlijk en wat doen ze juist niet?
- 4) Emoties: Emoties bieden inzicht in de subjectieve beleving en betekenis die mensen aan bepaalde sociale situaties geven. Emoties kunnen ook gedrag sturen: Als men bijvoorbeeld een probleem heeft veroorzaakt in de organisatie waarin men werkt, leidt dit dan tot schaamte en terugtrekgedrag of juist tot gevoelens van schuld en pogingen tot reparatie? Of ligt het er maar aan? En waaraan dan?

Doelstelling(en)

Via colleges en literatuurstudie verwerven studenten kennis over theorieën en empirische bevindingen op het gebied van de cognitieve sociale psychologie en van de onderzoeksmethoden binnen dit vak. In de werkgroep zullen studenten een thema verder uitdiepen door het kritisch lezen van artikelen en het schrijven van een onderzoeksvorstel of van een andersoortig werkstuk waarbij een probleem wordt geanalyseerd en waarbij suggesties voor oplossingen worden aangedragen. Studenten leren hun analyses mondeling te presenteren in de werkgroep en er schriftelijk over te rapporteren aan vakgenoten. De cursus is dus gericht op kennisverwerving maar ook op integratie/verdieping en toepassing van kennis.

Studiemateriaal

- Basisdeel: Vonk, R. (2002). *Cognitieve Sociale Psychologie. De psychologie van het dagelijkse denken en doen.* Utrecht: Lemma.
- Specialisatie: literatuur wordt bekend gemaakt in de werkgroep.
- Zie ook Blackboard pagina's van deze cursus.

Toetsing

Het eindcijfer is het gemiddelde van de cijfers voor het m.c.-tentamen en voor het individueel geschreven werkstuk. Het tentamen toetst de kennis over de collegestof en de basisliteratuur. Actieve participatie tijdens de werkgroepen zal meewegen in het cijfer voor het werkstuk.

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Groepsdynamica met een voldoende behaald.

Onderwijsvormen

Tijdens zes hoorcolleges (twee per week) worden de studenten ingeleid in de grondslagen van het brede onderwerp -Beoordeling en beïnvloeding- aan de hand van de basisliteratuur. De hoorcolleges worden afgesloten met een "mid term" tentamen. Na deze hoorcolleges worden de studenten ingedeeld in werkgroepen (van maximaal 15 personen) die in zes bijeenkomsten nader ingaan op een thema. Het programma van de werkgroepen zal bestaan uit een intensieve kennismaking met de literatuur en vooral de toepassing daarvan: de vaardigheid om iets te doen met zulke kennis voor het oplossen van een probleem. Dat kan een maatschappelijk probleem zijn of een theoretisch probleem, in ieder geval een kwestie waarvoor een gedegen analyse aan een voorstel tot verandering gekoppeld is, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Deelnemers schrijven hierover een werkstuk. Studenten dienen bij inschrijving voor deze cursus direct een keuze te maken voor een van de vier specialisaties. Zie U-twist, werkgroepaanmeldingen SO1, SO2, SO3 of SO4. Er wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de voorkeur van iedere student.

Biopsychopathology and Psychopharmacology (BAPP)

Instructor(s): E. Hoencamp, PMJ Haffmans

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: xxx

Language of instruction: English

Coordinator

PMJ Haffmans: j.haffmans@psyq.nl

E. Hoencamp: e.hoencamp@parnassiabavogroep.nl

Description

For students who want to participate in a clinical oriented Post Doctoral Training (GGZ-Psychologist, Psychotherapist) this course is highly relevant. It offers the opportunity to obtain basic insights in the biological processes which are pivotal in the development and manifestation of psychopathology and a its possible treatment. The last decennium has shown a tremendous increase in studies involving (functional) neuro-imaging, molecular biochemistry, genetics and large scale prospective demographic studies leading to a further insight in aetiology, course and treatment possibilities of psychopathology. In short, neuroscience is more and more relevant in obtaining insight in cognitive and psychological processes. This development also raises fundamental philosophical and ethical questions: what is cognition, soma, psyche? Conceptually it challenges basic assumptions about normal and abnormal behaviour, emotions and cognitions. What is psychopathology and what is the relation with -body and soul-? Similarly, the role and impact of biological interventions are becoming more relevant and more an issue of debate.

Objective(s)

Besides psychopharmacology/pharmacotherapy, biological interventions include light therapy, neuro-magnetic stimulation, electroconvulsive therapy and neuro-vagal stimulation. At the end of the course, we expect the participating student to have some insight and knowledge about the possibilities and limitations of the role of biological factors in the development and treatment of patients with psychopathology.

Study material

- Nancy Andreasen, *Brave New Brain*, Oxford University Press. (chapter 1,2,3,4,5,6,7, 8, 9 en 12)
- JoEllen Patterson et al., *The Therapist-s Guide to Psychopharmacology*, New York, London; The Guilford Press. 2006 (Chapter 1,2,3,4,5,6,7,8, appendix B)

Examination

Multiple choice questions and five short essay questions

Methods of instruction

Seven two hour lectures

Child and Adolescent Psychiatry

Instructor(s): Dr. V.L. Kallen and invited speakers

ECTS: 5.0

Level: 400

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: PB34075

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. V.L. Kallen, kamer 2A20, tel.: 5274047, vkallen@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course extends students' knowledge of normal and abnormal development from infancy through to adolescence, and simultaneously builds knowledge around the approaches to assessment and intervention for clinical problems arising during this time. Representative problems covered in the course include: anxiety, autism, attention-deficit / hyperactivity disorder, conduct disorders, delinquency, substance abuse and eating disorders.

The seminars, each conducted by an expert in the topic being addressed, comprise case presentations, general information in relation to specific disorders, scientific developments and trends, issues in society, and discussion. Special emphasis is given to the information required to properly set a diagnosis and the scientific evidence for the effectiveness of different forms of intervention and treatment.

Objective(s)

- To develop insight into, and comprehension of the current relevant developments within the field of Child and Adolescent Psychiatry.
- To develop the academic skills necessary for psychologists to both critically and professionally participate in the decision making processes within the field of Child and Adolescent Psychiatry.

Study material

- Textbook: will be announced Attention: Textbook can be purchased from Labyrint
- Additional literature will be provided during the course.

Examination

Exam: open questions regarding literature, discussed topics during lectures and one or two case examples in which a diagnostic or treatment policy has to be formulated. The textbook may be used during the exam.

Course requirements/recommendations

None. Developmental Psychopathology (2nd year) is recommended.

Methods of instruction

Seminars, each incorporating presentation by an expert in the field.

Cognitief-intellectuele ontwikkeling - Van theorie naar praktijk

Docent(en): Mw. prof. dr. W.C.M. Resing, Mw. dr. C.S. van Meel, Dr. H.H. Boelens

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 1e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34060

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Mw. prof. dr. W.C.M. Resing (O&O).

Voor vragen: mail of bel Danielle Toret, kamer 2A10, DToret@fsw.leidenuniv.nl, tel. 071-5273644.

Omschrijving

Verschillende aspecten van de cognitief-intellectuele ontwikkeling zullen worden uitgediept, waarbij de nadruk zal liggen op de ontwikkeling van strategieën om problemen op te lossen, de daarbij optredende ontwikkelingsmechanismen, de ontwikkeling van de hersenen en individuele verschillen.

Concrete onderwerpen van de cognitief-intellectuele ontwikkeling die aan bod komen zijn onder andere taalontwikkeling en conceptvorming, de ontwikkeling van metacognitie, geheugen- en perceptuele ontwikkeling, de ontwikkeling van het denken, redeneren en beginnend probleemoplossen, de intellectuele ontwikkelingen en de ontwikkeling van schoolse vaardigheden (lezen, rekenen, schrijven), de ontwikkeling en plasticiteit van de hersenen, dat wil zeggen de - learning mind- van het kind, etc. Ook aandachtspunten binnen intelligentie-onderzoek als het Flynn-effect en dynamisch versus statisch intelligentie-onderzoek staan op het programma.

Steeds wordt ook de normale ontwikkeling gerelateerd aan de atypische of afwijkende ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld taalontwikkelingsstoornissen, intellectuele stoornissen en leerstoornissen, waarbij ook technieken om de ontwikkeling en deze stoornissen te detecteren aan bod komen.

Doelstelling(en)

Doel van deze cursus is een verdieping te bieden van onderwerpen die in het eerste jaar slechts kort aan bod zijn gekomen op het gebied van de cognitief-intellectuele ontwikkeling.

De student dient zich tevens, door middel van zelfstudie, het beantwoorden van open vragen en het schrijven van een werkstuk, te verdiepen in een aspect van de cognitieve of intellectuele ontwikkeling.

De student dient derhalve, naast bestudering van verplichte literatuur, een literatuursearch te verrichten en zijn/haar wetenschappelijke schrijfvaardigheden te oefenen: het eindproduct dient een wetenschappelijk paper te zijn, met een vraagstelling, inhoudelijk deel en eigen conclusies.

Studiemateriaal

Stof voor het tentamen:

- Siegler, R.S. & Alibali, M.W. (2004). Children's thinking (4e editie, 448 pags.). Pearson, Prentice Hall. [ISBN 0131293338].
 - Resing, W.C.M. & Drenth, P.J.D. (2007). Intelligentie: weten en meten. (NB: uitsluitend nieuwe editie) Amsterdam: Nieuwezijds. [ISBN: 978 90 5712 260 6].
 - Syllabus Cognitief-intellectuele ontwikkeling, (zie Blackboard en servicebalie).
- Alle collegestof maakt deel uit van de tentamenstof.

Stof voor het schrijven van een paper:

In de syllabus zijn aanwijzingen opgenomen voor het schrijven van een wetenschappelijke paper. Ook wordt gebruik gemaakt van een website waarop is aangegeven hoe een dergelijke paper (in APA stijl) dient te worden vormgegeven. In het boek van Siegler (zie boven) is door de uitgever een toegangscode voor deze website opgenomen. De student kan 2 jaar gebruik maken van de informatie op deze site. In het 1e college wordt nadere uitleg gegeven over deze site. (NB: gebruik deze informatie dus voor de volgende werkstukken (BA-MA). Verdere informatie: zie Blackboard.

Voor elke paper dient de student, in overleg met werkgroepbegeleider, tenminste 5 recente artikelen te gebruiken, in combinatie met de tentamenstof. Minimaal 4 van deze artikelen dienen Engelstalig te zijn.

Toetsing

De literatuur (boeken + artikelen in klapper) plus de inhoud van de colleges vormen tezamen de stof waarover schriftelijk getentamineerd wordt. Het tentamen bestaat uit 6-8 open vragen. De paper dient voor 1 februari 2008 als voldoende beoordeeld te zijn. De papers worden uiterlijk tweemaal van commentaar voorzien door de docent. Zowel tentamen als paper dienen voldoende beoordeeld te zijn. De paper telt voor 1/3 mee in het eindcijfer. De werkgroepen en het schrijven van de paper zijn verplicht.

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Ontwikkelingspsychopathologie met een voldoende afgerond.

Onderwijsvormen

Het programma bestaat uit verschillende onderdelen (let op: voor deeltijdstudenten is er een aangepast programma, zie ook onder inschrijving): 12 hoorcolleges en tentamen, een werkgroepsbijeenkomst gevolgd door individuele afspraken en bijeenkomst met werkgroepbegeleider en het schrijven van een paper.

In de colleges zal een aantal thema's uit de cognitieve ontwikkeling (en de verstoorde ontwikkeling) nader worden toegelicht. Steeds zal de normale ontwikkeling worden besproken, gevolgd door de deviante ontwikkeling of individuele verschillen in ontwikkeling, waarna een link met de praktijk zal worden gelegd, bijvoorbeeld door gebruik van videomateriaal. De atypische ontwikkeling binnen specifieke groepen, zoals hoogbegaafde of mentaal geretardeerde kinderen, kinderen met veel of weinig metacognitieve vaardigheden neemt een belangrijke plaats in in de colleges. Daarbij staat de relatie met en de invloed op de cognitief-intellectuele ontwikkeling van het kind centraal.

Naast de colleges is er een werkopdracht, waarbij een paper geschreven dient te worden. Hierbij zal in de werkgroep nadere begeleiding worden gegeven. De paperonderwerpen zijn gerelateerd zijn aan de colleges en aan de expertise van de begeleidende docenten. Bij inschrijving voor de werkgroepen (zie U-twist) wordt gekozen voor een door de docent vastgesteld onderwerp, bijvoorbeeld 'de ontwikkeling van metacognitie' of 'leerpotentieel meting of IQ?' Er zijn diverse bijeenkomsten: (1) bij aanvang van de cursus (uitleg over hoe en waarom); (2) 14 dagen later (student levert vraagstelling en te behandelen literatuur in); (3) in week 10 van de cursus (voor inschrijving en tijden: zie U-twist en Blackboard). Het aantal werkgroepsbijeenkomsten is afhankelijk van de werkwijze van de docent.

Cognitieve ergonomie

Docent(en): Diverse docenten

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34010

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. S. Akerboom, 2B26, tel: 5273629, email: akerboom@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Een inleiding in hoe fundamentele kennis van Cognitieve Psychologie wordt toegepast in moderne omgevingen. De cursus bestudeert eerst de methodologische problemen van toepassing van cognitieve psychologie. Vervolgens zijn er colleges over het ontwerpen en het gebruik van complexe automatiseringssystemen en het internet, problemen rondom beslissingen, stress, en transport (verkeer, luchtvaart), toepassing van cognitieve psychologische kennis in de rechtbank en het ontwerpen ten behoeve van de ouder wordende mens. In de projectgroepen worden drie verschillende onderwerpen bestudeerd. Groepsleden moeten een analyse maken van een probleem (bijv. een ontwerp, een ongeluk, een rechtszaak) en rapporteren in een plenaire sessie over hun bevindingen en voorstellen voor verbeteringen.

Doelstelling(en)

The main objectives of this course are:

- students will acquire a basic knowledge of the areas of application of psychological and anthropometric theories with attention to cognitive processes and their impact on the working environment;
- students will learn basic skills of working in small teams to report on ergonomic problems and to provide practical solutions based on their theoretical knowledge;
- students will learn to report in depth on one topic chosen out of the range covered by the course.

Studiemateriaal

C.D. Wickens, J.D.Lee, Y. Liu & S.E. Gordon Becker (2004) Introduction to Human Factors Engineering. Pearson, London. Paperback

Toetsing

Het eindcijfer wordt bepaald door:

Tentamen (40%), Werkstuk (30%), 3 individuele projectgroep rapporten (30%)

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Aandacht: theorie en praktijk met een voldoende afgerond.

Onderwijsvormen

Hoorcolleges en projectgroepen met presentaties.

Cognitieve neurowetenschap

Docent(en): Dr. G. Band en Dr. S. Nieuwenhuis

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 1e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB34020

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. G. Band, kamer 2-A47, tel. 071-5273998, E-mail: band@fsw.leidenuniv.nl

Dr. S. Nieuwenhuis, kamer 2-B07, tel. 071-5273834, E-mail: snieuwenhuis@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Cognitieve neurowetenschap (CNW) is een multidisciplinair vakgebied waarin traditioneel cognitieve onderwerpen, zoals geheugen en waarneming worden onderzocht, maar ook onderwerpen, zoals angst en empathie. CNW tracht inzicht te krijgen in hoe cognitieve processen plaatsvinden in het menselijk brein. De cursus CNW bouwt voort op de cursussen cognitieve psychologie in het 1e en 2e studiejaar. De inhoudelijke doelstelling van de cursus is tweeledig. Enerzijds wordt kennis over theorieën en methoden van onderzoek van de cognitieve (neuro)psychologie gegeven. Anderzijds worden de theoretische controverses en beperkingen van de huidige kennis besproken en worden mogelijke richtingen aangegeven van toekomstige wetenschappelijke ontwikkelingen. Deze cursus is interessant voor iedereen die meer wil weten over de relatie tussen -mind- en -brain-.

Doelstelling(en)

Specialistische kennis van theorieën en methoden van onderzoek op het gebied van de CNW op niveau 400. Kritisch evalueren van empirische gegevens. Vaardigheid in het mondeling en schriftelijk communiceren van theoretische inzichten aan de hand van recente papers op het vakgebied.

Studiemateriaal

Voor de hoorcolleges en het tentamen wordt gebruik gemaakt van een boek, waarvan de titel nog bekend wordt gemaakt. Tijdens de werkgroepen worden ook tijdschriftartikelen gebruikt.

Toetsing

Het eindcijfer van de cursus wordt gebaseerd op een gewogen gemiddelde van de tentamen en werkgroepresultaten. Beide onderdelen moeten echter voldoende zijn (er is dus geen compensatie voor een onvoldoende op één van beide).

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Aandacht: theorie en praktijk met een voldoende afgerond.

Deelname aan deze cursus of cognitieve ergonomie is een ingangseis voor degenen die een Master opleiding in de cognitieve psychologie willen doen.

Onderwijsvormen

De cursus bestaat uit een serie hoorcolleges over een tekstboek. Dit wordt afgesloten met een schriftelijk tentamen. Parallel aan de hoorcolleges worden werkgroepen georganiseerd waarin specifieke onderwerpen verder worden uitgediept aan de hand van recente artikelen. Dit gebeurt in de vorm van een mondelinge presentatie en het schrijven van 3 korte papers.

Consciousness

Instructor(s): Prof.dr. B. Hommel

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: PBK23093

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. B. Hommel. tel: 071 5273714, (0629023062), kamer 2B05,
e-mail: hommel@fsw.leidenuniv.nl.

Description

Consciousness is one of the most colourful concepts in science. Even though it is still difficult to say what consciousness actually is (the philosophical question), there is quite some progress regarding the issue of how consciousness works (the psychological question). This course will discuss theories and findings on the function and malfunction of consciousness and address issues such as whether free will is an illusion, whether animals and robots are conscious, how conscious processes are neurally generated, and how drugs, dreams, and meditation affect conscious experience

Objective(s)

The student has gained a broad overview of classical and modern theories on consciousness, and a deeper insight into how theoretical concepts and hypotheses in this area can be applied to empirical phenomena and practical problems.

Study material

Blackmore, S. (2003). Consciousness: An introduction. Hodder & Stoughton.

Examination

Final exam. 40 multiple-choice questions will be in English, dictionaries are allowed.

Course requirements/recommendations

Only BSc Psychology-students can participate in this course.

Methods of instruction

8 lectures and final examination

Coöperatie en conflict

Docent(en): dr. Ilja van Beest, dr. Fieke Harinck en diverse docenten S&O.

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB34090

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. Ilja van Beest

Omschrijving

De mens is een sociaal wezen. Een belangrijk deel van ons leven speelt zich af in groepen en organisaties. Dit heeft grote voordelen omdat mensen op deze manier doelen kunnen verwezenlijken die ze niet alleen voor elkaar krijgen. Het heeft echter ook nadelen omdat samenwerken en conflict vaak hand in hand gaan. Om dit dilemma dat ten grondslag ligt aan conflict en coöperatie op te lossen, kunnen mensen onderhandelen. Dit is een constructieve manier om conflicten op te lossen. We zullen aandacht besteden aan het verschil tussen twee partijen en meerdere partijen, maar ook aan cultuur, emoties en cognities. Als onderdeel van deze cursus wordt tevens een expert op het gebied van conflicthantering uitgenodigd.

Doelstelling(en)

In de colleges zullen studenten kennismaken met manieren om conflicten op te lossen. Centraal staat literatuur over onderhandelen, maar er zal ook aandacht worden besteed aan andere mixed-motive situaties. In de werkgroep zullen studenten een aspect van conflicthantering verder uitdiepen door het schrijven van een onderzoeksvoorstel en het kritisch lezen van artikelen. Dit geeft een balans tussen reproductie van theoretische kennis in de colleges en integratie/verdieping van kennis in de werkgroep.

Studiemateriaal

- Colleges: Negotiation (vijfde editie) van Lewicki, Saunders en Barry. Uitgeverij McGraw-Hill. Daarnaast zullen er ook nog artikelen via Blackboard worden aangeboden.
- Werkgroepen: literatuur wordt bekend gemaakt in de werkgroep.

Toetsing

Het eindcijfer zal bestaan uit het gemiddelde van een tentamen over de basisliteratuur (collegestof plus overheads, boek en artikelen op Blackboard) en een individueel geschreven werkstuk, waarbij voor beide onderdelen minimaal een 4 moet worden gehaald. Het tentamen bestaat uit meerkeuzevragen. Actieve participatie tijdens de werkgroepen zal meewegen in het cijfer van het werkstuk. Een student krijgt pas een eindcijfer als zowel het tentamen en werkstuk zijn afgerond.

Studenten moeten de colleges en de werkgroep in hetzelfde studiejaar volgen. Studenten kunnen daarom alleen tentamen doen als ze zich hebben ingeschreven voor een werkgroep, en alleen een hertentamen doen als ze een compenseerbaar cijfer voor het werkstuk hebben gehaald.

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Groepsdynamica met een voldoende afgerond.

Onderwijsvormen

Tijdens acht hoorcolleges worden de studenten ingeleid in de grondslagen van het brede onderwerp - Conflict en Coöperatie- aan de hand van de basisliteratuur. De hoorcolleges worden afgesloten met een tentamen. De voertaal is Nederlands.

Naast de colleges worden de studenten ingedeeld in werkgroepen (van maximaal 15 personen) die in zeven bijeenkomsten nader ingaan op een thema. Thema's die in de werkgroepen aan de orde komen zijn: groepscompositie, teamprestaties, onderhandelen, conflicthantering en besluitvorming. Het programma van de werkgroepen zal bestaan uit een intensieve kennismaking met de literatuur en vooral de toepassing daarvan: de vaardigheid om iets te doen met zulke kennis voor het oplossen van een probleem. Dat kan een maatschappelijk probleem zijn of een theoretisch probleem, in ieder geval een kwestie waarvoor een gedegen analyse aan een voorstel tot verandering gekoppeld is, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Deelnemers schrijven hierover een werkstuk. De voertaal kan Engels zijn.

LET OP: De werkgroepthema's kunnen ieder jaar wat verschillen en zullen ongeveer 1 maand voordat de colleges beginnen op Blackboard gezet worden. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Als een werkgroep vol is, kan men zich voor die werkgroep NIET meer inschrijven en dient men een andere werkgroep te kiezen. Bij onvoldoende deelnemers in een werkgroep kunnen studenten herplaatst worden naar een andere werkgroep

Cultural Aspects of Health and Health Care, a psychological perspective

Instructor(s): Prof. Dr. S. Maes, Dr. Carolien Rieffe and guest lecturers

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: xxx

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr S. Maes: 2 B 43, tel. 5273746

Description

This course addresses a psychological perspective on culture, health, disease and health care. Topics covered by the course are: migration; personality and culture; a cultural perspective on health beliefs, health risk perception and health behaviour ; cultural aspects of coping with stress and adaptation to traumatic events; pain and culture; culture and the development of psychopathology in children and adolescents; a cultural perspective on psychopathology and cultural aspects of health care use (healers, the professional sector and in- and outpatient settings) and communication with health care professionals. In this respect attention will be paid to cultural aspects of core psychological concepts and models.

Study material

- C.G. Helman (2007). Culture, Health and Illness (FIFTH EDITION), Hodder Arnold, London
- A set of articles (see Blackboard)

Examination

Exam with yes/no questions, additionally a four page paper on a specific topic related to the course (see Blackboard), and a poster presentation

Course requirements/recommendations

'Propedeuse' or basic knowledge of clinical, health and personality psychology.

Methods of instruction

7 lectures, during 7 weeks, 3 hours per lecture.

- Lecture 1: Psychological perspectives on culture, health and illness
- Lecture 2: Life-style, culture and health
- Lecture 3: Stress, trauma, pain and culture
- Lecture 4: Cultural aspects of psychopathology in children and adolescents
- Lecture 5: Psychopathology and culture
- Lecture 6: Culture and somatic health care
- Lecture 7: Culture and mental health care

Culture and Diversity at Work

Instructor(s): Dr. Colette van Laar

ECTS: 5.0

Level: 400

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: XXXX

Language of instruction: English

Coordinator

dr. Colette van Laar, cvlaar@fsw.leidenuniv.nl (kamer2A28)

Description

The aim of this course is to give students insight into the social psychological processes that play a role in the field of work and organizations with regard to culture and diversity. The world of people in organizations has changed dramatically in past years as more ethnic minorities are entering the labour force and as women are moving into traditionally male-dominated fields and into higher managerial positions. Organizations are also increasingly operating on a global scale, managing workforces consisting of many nationalities and in different countries. In the coming decades this diversity is expected to grow as these processes continue. This course provides insight into classic and current theories and research regarding the impact of diversity on group processes, motivation and performance. It pays particular attention to the challenges that are presented by a diverse labor force in recruitment and selection, evaluation, leadership, and decision-making. It also addresses how stereotypes and prejudice can influence personnel decisions and career development; how group composition affects team work and how motivation is impacted by group processes.

Objective(s)

By the end of the course students will be expected to understand the key concepts and theories presented in the course and their relationship to each other, and are expected to be able to apply these to issues relevant to culture and diversity at work.

Study material

The literature for the course consists of current and classic literature regarding social psychological processes relevant to Culture and Diversity at Work. The assigned papers and chapters will be made available through Blackboard. Students will search for literature as part of their course assignment.

Examination

Meetings and exam

The course will consist of a series of six lectures. Students' understanding and ability to apply the knowledge acquired in class will be tested in a 40-item multiple choice exam. The information presented in lectures will be part of the exam material.

Methods of instruction

Seven lectures

Emotion and Cognition

Instructor(s): Dr. J. Brosschot, Prof. Dr. B. Hommel, Dr.C. Rieffe

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: PBK23091

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. B. Hommel (0629023062), kamer 2-B05, hommel@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course addresses the interaction of human emotion and cognition. The first five lectures provide an overview of the basic streams in investigating and theorizing about emotions and affective processing, including evolutionary, anthropological, sociological, information-processing, and neurophysiological approaches. The remaining lectures provide examples for the application of emotion theories to issues in clinical, developmental, social and health psychology.

Objective(s)

The student has gained a broad overview of classical and modern theories on emotion, and a deeper insight into how theoretical concepts and hypotheses in this area can be applied to empirical phenomena and practical problems.

Study material

- Cornelius, R.R. (1996) The Science of Emotion. Upper Saddle River: Prentice Hall (available for a reduced price via Labyrinth)
- Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B., & Mangun, G.R. (2002). Cognitive neuroscience, 2nd edition. New York: Norton. Chapter 13 (copy available at the secretariat Cognitive Psychology)
- PDFs on Blackboard

Examination

Final exam: 40 multiple-choice questions in English, dictionaries are allowed.

Methods of instruction

10 lectures and final examination.

Gezondheidspsychologie

Docent(en): Prof. Dr. S. Maes, Dr. V. De Gucht e.a.

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: Semester 1 en 2

Blok:

Cursuscode: PB34040

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Prof.dr. S. Maes (colleges) (2 B 43 / tel. 3746)

Dr. V. De Gucht (werkgroepen) (2B 38 / tel. 3863)

Omschrijving

Onderwerpen van de colleges zijn: gezondheidsgedrag en primaire preventie, Verklaring en verandering van gezondheidsgedrag, gezondheidsbevordering op de werkplek, symptoomperceptie, ziektebeleving en opvolgen van medische adviezen, pijnbeleving, psychosociale consequenties van en omgaan met chronische ziekte, psychologische interventies bij chronische ziekten

Werkgroepen sluiten aan bij de colleges.

Doelstelling(en)

- Inzicht verwerven in de basisbegrippen, theoretische modellen en psychologische interventies met betrekking tot gezondheids- en ziektegedrag.
- Kennis maken met (algemene) principes en toepassingsgebieden van gezondheidsbevordering.
- Inzicht verwerven in de psychosociale consequenties van chronische ziekte en interventies m.b.t. self-management en kwaliteit van leven bij chronisch zieken

Studiemateriaal

- Morrison V. & Bennet P. (2006), An Introduction to Health Psychology, Pearson / Prentice Hall, Harlow.
- Syllabus colleges en werkgroepen

Toetsing

Schriftelijk tentamen. Voor de werkgroepen bestaat een aanwezigheidsplicht en er dienen huiswerkopdrachten gemaakt te worden.

Tentamenstof: Relevante hoofdstukken uit het boek van Morrison & Bennet, collegereader en de powerpoint presentaties van de colleges. (blackboard)

Ingangseis/advies

Voldoende behaald voor de cursus Stress, gezondheid en ziekte.

Onderwijsvormen

Er zijn 7 wekelijkse colleges van drie uur. De cursus wordt in het eerste en tweede semester gegeven. Tijdens de colleges wordt de bespreking van theoretische modellen aangevuld met praktische voorbeelden m.b.t. gezondheidsbevordering en psychologische diagnostiek en interventies bij chronisch zieken. Hiernaast zijn er 7 begeleide werkgroepen van drie uur. In de werkgroepen krijgen studenten opdrachten, die aansluiten bij hun eigen (on)gezond gedrag en opdrachten die verband houden met psychosociale consequenties van, en interventies bij chronische ziekte.

Klinische Neuropsychologie

Docent(en): Prof.dr. H.A.M. Middelkoop, Dr. K. van der Hiele, Dr. E.M. Wekking, e.a.

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PB34050

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Mw. Dr. K. van der Hiele, kamer 2B-27, tel. 5273965, maandag, woensdag, vrijdag. E-mailadres: hiele@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Eén op de 5 mensen krijgt vroeg of laat in zijn leven te maken met een hersenaandoening zoals autisme, encephalitis, hersenkneuzing, CVA, epilepsie, schizofrenie of dementie. Patiënten met een (vermeende) cerebrale aandoening worden vaak doorverwezen naar een klinisch neuropsycholoog. Deze is gespecialiseerd in het kwantitatief in kaart brengen van de aard, ernst en beloop van cognitieve (concentratiestoornissen, vergeetachtigheid, afasie etc.), emotionele- en gedragsstoornissen (karakterveranderingen, depressie e.d.) en de behandeling of het management hiervan. De klinisch neuropsycholoog beschikt derhalve over een gedegen kennis van de bouw, werking en beïnvloeding van het gezonde (ontwikkende) en zieke brein. Belangrijke klinisch neuropsychologische vraagstellingen zijn: Is er sprake van (non)cognitieve functiestoornissen? Worden de stoornissen veroorzaakt door een beschadiging van of storing in de hersenen? Welke gevolgen hebben de stoornissen voor het dagelijks leven van de patiënt? Zijn er therapiemogelijkheden? De klinische neuropsychologie zal zich in de komende jaren steeds meer ontwikkelen tot een 'evidence-based practice', dat wil zeggen een wetenschappelijk beargumenteerd klinisch neuropsychologisch handelen dat gericht is op kwaliteitsverbetering, effectiviteit en doelmatigheid. Dit betekent dat de klinisch neuropsycholoog ook wetenschappelijk vaardig zal moeten zijn conform het 'scientist-practitioner'-model.

In deze cursus maakt u kennis met (1) de functionele neuro-anatomie, neuropathologie, neuro(patho)fysiologie en neurofarmacologie van het brein, (2) de fenomenologie en epidemiologie van de bekendste neurologische, psychiatrische en neuropsychologische ziektebeelden, (3) vraagstellingen, methoden & technieken (neuropsychologische tests, klinisch EEG, (f)MRI e.d.), (4) medisch-ethische en juridische aspecten van de (klinische) neuropsychologie, en (5) recente klinisch wetenschappelijke ontwikkelingen. Een en ander zal worden gedemonstreerd aan de hand van casuïstiek en patiëntgebonden wetenschappelijk onderzoek van de afdeling/polikliniek Neuropsychologie van het LUMC (hoofd: Prof. dr. H.A.M. Middelkoop).

Doelstelling(en)

(1) Studenten zullen kennis maken met het brede werkveld van de klinisch neuropsycholoog, waarbij kennis van verschillende neurologische, psychiatrische en neuropsychologische aandoeningen, de achterliggende pathologie, als ook de gebruikte methoden en technieken voor diagnostiek en behandeling op de voorgrond staan.

(2) Studenten zullen middels het verzorgen van een korte presentatie en het schrijven van een paper zelfstandig kennis maken met actuele ontwikkelingen binnen de klinische neuropsychologie.

Studiemateriaal

Kolb B & Whishaw IQ (2008) Fundamentals of Human Neuropsychology (6th edition, 2008). ISBN: 0-7167-9586-8.

Zie verder: www.neuropsychologie.leidenuniv.nl

Toetsing

Tentamen met 40 meerkeuze-vragen over zowel het boek als de hoorcolleges (in het Engels) & een paper over een actueel (klinisch) neuropsychologisch thema.

Ingangseis/advies

De cursus is ingangsvorwaarde voor de masterspecialisatie Clinical Neuropsychology.

Onderwijsvormen

Er zijn 8 wekelijkse colleges van 2 uur waarin neuropsychologische theorie en de toepassing hiervan in de klinische en/of wetenschappelijke praktijk gecombineerd worden aangeboden. Naast de colleges zijn er parallele, (verplichte) werkgroepen van eveneens 2 uur. Tijdens de werkgroepen - die een verbreding/verdieping vormen van de colleges - zullen aan bod komen een diagnostiekpracticum, patiëntdemonstraties (papieren- en video casuïstiek) en recente (wetenschappelijke) ontwikkelingen in de klinische neuropsychologie.

Psychology in the Court Room

Instructor(s): Dr. G. Wolters

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: PBK2222

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. G. Wolters, email: wolters@fsw.leidenuniv.nl

Description

Many issues raised in the context of a criminal trial are in essence of a psychological nature. Questions about the reliability of the perception and memory of eyewitness; questions about the suggestive nature of some therapeutic practices, which are claimed to create false memories of abuse; questions about the undue pressure, which may create false confessions; questions about culpability and the free will of the accused at the time of the alleged crime; questions about the role of psychological experts in the courtroom. These issues will be presented and discussed on the basis of actual courtcases.

Study material

Wangenaar, W.A. & Grombag, H. (2005). The popular policeman and other cases. Amsterdam: University Press

Examination

Presentation and take-home exam

Course requirements/recommendations

Students with at least some introductory courses in psychology, including cognitive psychology.

Methods of instruction

Weekly class meetings; home work to be submitted through email; attendance obliged.

Psychology of Abnormal Behaviour

Instructor(s): Dr. E. Eurelings-Bontekoe, prof.dr. H. Middelkoop, prof.dr. S. Maes

ECTS: 5.0

Level: 400

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: PBxxx

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. E. Eurelings-Bontekoe (kamer2B41 - tel 5273738)

Description

This course addresses the psychological aspects of a variety of abnormal conditions, encountered in clinical or forensic practice, with important consequences for both the individual as well as for society. The course aims at increasing theoretical knowledge of these specific abnormal conditions. Attention will be paid to etiological models, psychosocial aspects, assessment, and treatment/management of the several abnormal conditions.

Objective(s)

Aim of the course: to increase theoretical knowledge of a variety of abnormal conditions, including etiology, and diagnostic and therapeutic issues relating to these disorders.

Study material

- Barlow, D.H. & Durand, V.M. (2005-2009) : Abnormal Psychology; An integrative approach. Belmont: Wadsworth Cengage Learning
- Doweiko, H.E. (2006-2009). Concepts of Chemical Dependency. Belmont: Brooks/Cole Cengage Learning
- Article Maslach e.a via Blackboard

Examination

MC-questions

Course requirements/recommendations

Propedeuse: Persoonlijkheds- Klinische en Gezondheidspsychologie/basic knowledge of Clinical, Health-, and Personality Psychology

Methods of instruction

7 lectures, during 7 weeks, 2 hours per lecture.

Psychopathologie, Diagnostiek en Behandeling

Docent(en): dr. E.H.M. Eurelings-Bontekoe, dr. W. Heuves, prof. dr. E. Hoencamp, prof. dr. Ph. Spinhoven.

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: Semester 1 en 2

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34030

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. E. Eurelings-Bontekoe (kamer2B41 - tel 5273738)

Omschrijving

Verschillende vormen van psychopathologie worden belicht: angststoornissen, stemmingstoornissen, somatoforme stoornissen, psychose en persoonlijkheidsstoornissen. Daarbinnen komen de volgende thema-s aan de orde: fenomenologie, diagnostiek, differentiële diagnostiek, co-morbiditeit. Ook wordt aandacht besteed aan verklaringsmodellen en empirische ondersteuning daarvan, epidemiologie en individuele verschillen (jeugdigen, ouderen, vrouwen, allochtonen).

Verschillende vormen van psychotherapie worden belicht. Hiertoe zullen de belangrijkste psychologische interventiestrategieën aan de hand van uitgangspunten en basisbegrippen worden besproken. Tevens wordt de gevolgde werkwijze met het bespreken van praktijkvoorbeelden en videodemonstraties geïllustreerd. Aandacht wordt besteed aan taxatie en indicatiestelling op basis van het inschatten van behandeldoelen, -mogelijkheden en -wensen. Aan de wetenschappelijke onderbouwing van de gepresenteerde interventievormen wordt uitgebreid aandacht besteed.

Doelstelling(en)

Het doel van de cursus is om vanuit het -science-practitioner- model:

- a) een verdieping te geven van de kennis van de belangrijkste psychopathologische beelden en
- b) kennis te maken met de belangrijkste psychologische interventievormen, de achterliggende theoretische referentiekaders, diagnostiek en indicatiestelling.

Studiemateriaal

- Rachman, S. (2004). Anxiety (tweede druk). London: Psychology Press.
- Hammen, C. (1997). Depression. London: Psychology Press. 2e druk 2007
- Birchwood, M. & Jackson, Chr. (2001). Schizophrenia. London: Psychology Press.
- Literatuur voor somatoforme stoornissen: in klapper
- Literatuur voor het onderdeel persoonlijkheidsstoornissen: Len Sperry (2003) Handbook of Diagnosis and Treatment of DSM-IV-TR Personality Disorders. New York; Brunner-Routledge

Toetsing

1 schriftelijk essay tentamen, 1 paper over een controversieel thema. Voor zowel de paper als voor het tentamen moet een voldoende worden behaald.

Ingangseis/advies

Propedeuse. Daarnaast voldoende behaald voor de cursus Stress, gezondheid en ziekte.

Onderwijsvormen

Er zijn 10 wekelijkse colleges van 2 uur. De cursus wordt in het eerste en tweede semester verzorgd. Tijdens de colleges wordt theorie afgewisseld met praktijkvoorbeelden. Hiernaast zijn er 10 begeleidende werkgroepen van 2 uur. Tijdens de werkgroepen zullen videodemonstraties worden vertoond en zal dieper op de inhoud van de colleges en de tentamenstof worden ingegaan.

Seksuologie

Docent(en): Drs. A. Beekman, Mw. Drs. H.E. de Groot

ECTS: 5.0

Niveau: 300

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: PBK23092

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Drs. A. Beekman en Mevr. Drs. H.E. de Groot, LUMC, Polikliniek Psychosomatische Gynaecologie en Seksuologie, Poortgebouw Zuid, 4e Etage, Tel.: 071-5268032, E-mail: a.beekman@lumc.nl en H.E.de_Groot@lumc.nl

Omschrijving

In dit keuzevak zal aandacht besteed worden aan seksualiteit vanuit een bio-psycho-sociale benadering. Thema's die onder andere aan bod komen zijn de seksuele ontwikkeling, de biologie van seksualiteit, onderzoek op seksuologisch gebied, seksuele disfuncties en behandeling daarvan.

Doelstelling(en)

- De student kan de seksuele ontwikkeling van de mens onderscheiden in verschillende levensfasen waarin aandacht is voor de biologische, psychologische en sociale invloeden in die verschillende fasen.
- De student heeft kennis genomen van verschillende actuele onderzoeken naar seksueel gedrag en beleving.
- De student verwerft inzicht in de fysiologie van de seksuele functies.
- De student heeft kennis van epidemiologie van seksuele problematiek en seksuele disfuncties en de verschillende behandelmogelijkheden van seksuele problematiek.
- De student heeft kennis van de prevalentie en de gevolgen van seksueel geweld.

Studiemateriaal

Seksuologie, onder redactie van Luc Gijs, Woet Gianotten, Ine van Vanwesenbeek en Philomeen Weyenburg. Uitgeverij Bohn Stafleu Van Loghum. Houten, 2004, ISBN: 9031339601

Toetsing

Multiple-choice tentamen en/of open vragen

NB: Het tentamen is alleen toegankelijk voor studenten die zich hebben ingeschreven voor de cursus.

Ingangseis/advies

Ingangseis: Geslaagd voor de tentamens Persoonlijke-, Klinische en Gezondheidspsychologie en Inleiding in de Psychologie.

Onderwijsvormen

9 hoorcolleges en een tentamen

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Docent(en): dr. C. Rieffe, drs Sheida Novin (Deel A), dr. E. Crone (Deel B)

ECTS: 10.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: PB34070

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Mw. dr. Carolien Rieffe en Mw. dr. E. Crone

Omschrijving

In deze verdiepingscursus cursus bestuderen we de beleving en ontwikkeling van emoties en sociale beslissingen in de kindertijd en adolescentie. Deze veranderingen zullen worden belicht vanuit twee perspectieven die tezamen een complementair perspectief bieden op de sociale en emotionele ontwikkeling. In deel A staan de functionaliteit van emoties en het proces van emotie-socialisatie centraal. Deel B richt zich op de ontwikkeling van hersengebieden die aan de veranderingen in het sociaal-emotionele gedrag ten grondslag liggen. Let op, deel A en B kunnen niet afzonderlijk worden gevolgd.

Deel A (colleges 1-5) richt zich in de eerste plaats op de vraag wat emoties zijn, waarvoor zij dienen, en daarmee samenhangend, hoe zij sociale relaties in stand kunnen houden, versterken of juist beëindigen. Dan rijst uiteraard de vraag hoe kinderen -emotioneel competent- worden of dat er sprake is van aangeboren patronen. Daartoe bekijken we het proces van emotie-socialisatie, al vanaf de kraamkamer tot in de late adolescentie, waarbij speciale aandacht zal worden gegeven aan culturele verschillen. Aspecten van de emotionele competentie die hierbij aan bod zullen komen zijn o.a. emotie-expressie en communicatie, emotioneel-bewustzijn en coping, en inzicht in andermans emoties en Theory of Mind.

Deel B (colleges 6-10) beslaat de biologische basis van sociaal-emotionele ontwikkeling, met een speciale focus op de veranderingen die plaatsvinden in de late kindertijd en de adolescentie. Fundamentele vragen die zullen worden besproken zijn: Welke hersengebieden zorgen ervoor dat we gevoeliger worden voor affectieve en sociale invloeden in de late kindertijd en adolescentie? Hoe plastisch, of veranderbaar, is ons brein wanneer we sociale vaardigheden ontwikkelen, of als we leren onze emoties in bedwang te houden? Zijn er kritische perioden in de ontwikkeling van sociaal-emotioneel gedrag, die zorgen voor een grotere kwetsbaarheid van bijvoorbeeld drugs of alcohol misbruik?

Doelstelling(en)

- (1) Kritisch lezen en bespreken van de recente ontwikkelings- en neurowetenschappelijke literatuur gebaseerd op wetenschappelijke artikelen. Deze artikelen beslaan 1. de huidige emotie theorieën; waar mogelijk toegespitst op ontwikkeling in de baby-, kinder- en adolescenten leeftijd (deel A); 2. de invloed van verschillende inter- en intra-persoonlijke factoren op de emotie socialisatie (bv culturele verschillen) (Deel A), en 3. huidige debatten in de sociaal-neurowetenschappelijke literatuur (deel B).
- (2) Verder uitdiepen van een onderwerp en dit vormgeven in een presentatie tijdens de (werk)groep (Deel A).
- (3) Exploreren van psychofysiologische onderzoeksmethoden, met een focus op welke methoden het meest geschikt is om specifieke onderzoeksvragen te beantwoorden (Deel B).

Onderwijsmethoden

De cursus bestaat uit hoorcolleges en werkgroepen. Voor de werkgroepen behorende bij Deel A (6 bijeenkomsten) worden studenten gevraagd een onderwerp uit de colleges verder uit te diepen, door te zoeken naar aanvullende literatuur en hierover een presentatie te geven (met behulp van powerpoint) aan de overige (werk)groepsleden. Deze presentatie vormt dan tevens de opzet voor verdere groepsdiscussie. De eerste werkgroepsbijeenkomst zal worden besteed aan do-s en don-ts voor het geven van mondelinge presentaties met powerpoint, zoals hoe zet je een verhaal op, welke informatie geef je wel, geef je niet, en hoeveel informatie zet je op een slide.

In de twee werkgroepen van Deel B wordt een verdieping gegeven van de meetmethoden die gebruikt worden in neurowetenschappelijk onderzoek, zoals fMRI, EEG en metingen van het autonome zenuwstelsel. Gedurende twee werkgroepsbijeenkomsten worden de belangrijkste methoden besproken en worden onderzoeksbevindingen van relevante artikelen kritisch geëvalueerd. In de werkgroep zullen de studenten worden opgedeeld in subgroepen die ieder om beurten de leiding nemen in de groepsdiscussie. Speciale aandacht wordt gegeven aan de mogelijkheden en moeilijkheden wanneer neurowetenschappelijke meetmethoden worden toegepast in ontwikkelingsonderzoek.

Studiemateriaal

Deel A: Artikelen die via Blackboard verkregen kunnen worden.

Deel B: Literatuur wordt later bekend gemaakt.

Deel A+B: Collegestof (via hand-outs die op Blackboard geplaatst zullen worden).

Toetsing

De colleges en werkgroepen beslaan allebei 20 contact uren (40 contact uur in totaal, inclusief voorbereiding en uitvoering van de opdrachten). Daarnaast is het de bedoeling dat 200 uur wordt besteed aan zelfstudie voor het tentamen.

Bijwonen van colleges en werkgroepen is verplicht. Het tentamen bestaat uit 10 open vragen, waarbij 5 vragen gaan over deel A en 5 vragen over deel B. Let op: het is niet mogelijk om tentamen te maken voor een van de delen afzonderlijk.

Ingangseis/advies

Propedeuse en de B2-cursus Ontwikkelingspsychopathologie behaald hebben.

Onderwijsvormen

Onderwijsvorm	Tijd	Toetsing
Hoorcolleges	20 uur	tentamen
Werkgroepen + opdrachten	20 uur	presentaties

Voertaal colleges Nederlands, powerpoint presentaties Engels, tentamen mag in het Engels worden beantwoord.

Veldonderzoek

Docent(en): Dr C.M. van Putten, Drs P.R. van den Bergh

ECTS: 5.0

Niveau: 400

Periode: 2e semester

Blok: Blok I

Cursuscode: XXXX

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr C.M. van Putten, e-mail: putten@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

Een belangrijk deel van de energie van Psychologische onderzoekers is gericht op het ontdekken en aantonen van causale relaties. Het (echte) experiment is daarvoor het meest voor de hand liggende instrument, maar bij veel onderzoeksvragen is experimentele manipulatie van de onafhankelijke variabele op praktische, ethische of essentiële gronden niet te verwezenlijken. Daar komt bij dat de generaliseerbaarheid van de resultaten van een streng gecontroleerd laboratoriumonderzoek naar het volle leven twijfelachtig is.

Causale relaties worden daarom ook, en soms bij voorkeur onderzocht in de maatschappelijke werkelijkheid waarover we uiteindelijk iets willen weten: het veld. Veldonderzoek kent een heel scala van onderzoeksvormen waarbij het belangrijkste onderscheidende kenmerk is in hoeverre de onderzoeker controle uitoefent over de omstandigheden. Dat varieert van het veldexperiment, een echt experiment in een natuurlijke omgeving (zoals een kliniek, school of bedrijf), via quasi-experimenteel onderzoek, dat wil zeggen observationeel onderzoek met een ingreep zonder controle over de toewijzing van onderzoekseenheden aan de condities, evaluatie-onderzoek, waarbij de ingreep door of in overleg met een of andere instantie wordt gepleegd en case-control-studies waarin iets of iemand de ingreep veroorzaakt en de onderzoeker daar alleen enige controle over kan krijgen door een zo goed mogelijk gematchte controlegroep bijeen te krijgen.

Doelstelling(en)

De doelstellingen van de cursus zijn, te bereiken dat de deelnemers in staat zijn 1) veldonderzoek te beoordelen op hun validiteit, 2) bij een gegeven onderzoeksvraag een adequaat onderzoeksontwerp te vervaardigen, en 3) geëigende vormen van data-analyse op de verzamelde gegevens toe te passen.

Studiemateriaal

- Shadish, Cook & Campbell (2002). Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference. Boston: Houghton Mifflin [623 pags.]
- nader bekend te maken aanvullende artikelen

Toetsing

Presentatie en werkstuk

Ingangseis/advies

Alle bachelor-M&T-vakken (Inleiding M&T, Toetsende Statistiek, Experimentele proefopzettenleer/Experimenteel en correlatieel onderzoek, Psychometrie en MVDA) dienen gehaald te zijn

Onderwijsvormen

- hoorcolleges, o.a. met gastdocenten.
- opdrachten
- werkcolleges met presentaties door studenten

Master Programmes Psychology 2008-2009

The Department of Psychology offers two master programmes:

- [MSc Psychology](#) (1-year programme)
- [MPhil Research Master in Psychology](#) (2-year programme)

Additional information:

- [Timetables](#)
- [Course and Examination Regulations](#)
- [FAQ about the Master Programme](#)
- [Student facilities and support](#)
- Application and admission: www.mastersinleiden.nl

Professional Master Psychology (MSc) 2008-2009

The professional Masters programme in Psychology is a one-year programme that focuses both on in-depth study of theory and on the acquisition of professional and research skills.

The distinctive feature of the programme at Leiden is that students are not only taught about the functioning of psychological processes, but that these insights are always connected to their behavioural consequences, with the aim of understanding self-regulation and behavioural control. In this way students not only develop their knowledge of Psychology as a science, but also learn to apply this knowledge in order to understand practical problems and to develop effective interventions for dealing with these problems.

Specialisation

Within this master programme students choose their specialisation from eight different specialisations. All specialisations consist of coursework (20 EC), an internship (10 or 20 EC), a thesis (20 EC) and elective courses (0 or 10 EC).

- [Applied Cognitive Psychology](#)
- [Child and Adolescent Psychology](#)
- [Clinical Neuropsychology](#)
- [Clinical Psychology](#)
- [Health Psychology](#)
- [Methodology and Statistics](#)
- [Social and Organisational Psychology](#)
- [Occupational Health Psychology](#)

Elective Courses

Several specialisations provide elective courses. Click here for an [overview >>](#)

Thesis and Internship

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Internship	10.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

More information:

Admission Requirements

Information about the requirements for the master programme can be found on www.masterinleiden.nl. In general a BA or BSc in Psychology with basic knowledge on all disciplines of Psychology, advanced knowledge (on the level of a third year course or 400 level) on the topic of the master, sufficient knowledge of Methods and Statistics and proficiency in English (minimum TOEFL of 250/600). For students of the Leiden bachelor programme information on admission requirements for specific specialisations is found on the page [Verdiepings- en keuzevakken Psychologie 2008-2009](#). In general a Leiden student needs a psychology bachelordiploma to enter the MSc Programme.

Admission procedure

Students who have received a bachelor degree at Universiteit Leiden can fill in the form that they received after finishing their bachelor. Other Dutch and International students send an application form with attachments to the Admission Office. More information for Dutch and international students can be found at www.masterinleiden.nl

Applied Cognitive Psychology 2008-2009

The aim of this specialization is to provide students with a maximum of hands-on experience and with all the practical and intellectual skills necessary to apply psychological knowledge to real-life problems in working environments and organizations. The skills acquired in this programme will be broadly applicable and valuable for a whole range of academic, governmental, industrial, or health-related settings, but also for research assistantships and PhD studies in applied areas.

The main emphasis is on translating theory into practice. Apart from practical, and methodological courses, students will work in a team on a field project (internship) throughout a major part of the year.

Curriculum

The curriculum of 60 EC offers a variety of courses and a supervised field project that can be combined with the master thesis. The specialization consists of mandatory courses (25 EC), thesis (20 EC), internship (10 EC) and an elective course (5 EC).

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
The Art of Applying Psychology	5.0	500
Internship	10.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Four out of five:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Cognitive Aging	5.0	500
Human Error at Work: Managing the Risks	5.0	500
Deciding Making: Theory and Practice	5.0	500
Human Computer Interaction	5.0	500
Neuromodulation of Cognition	5.0	500

Electives

One elective course: see the [overview >>](#)

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialization Applied Cognitive Psychology please contact: Wido la Heij (laheij@fsw.leidenuniv.nl). Students can also contact the student-representative of this specialisation: Groeneweg, E. (Estella) (e.groeneweg@umail.leidenuniv.nl).

Child and Adolescent Psychology 2008-2009

Children and adolescents may experience a wide range of psychological and educational difficulties. The aim of this Masters programme is to acquire in depth knowledge about:

- (a) Theoretical models of social and cognitive development and the interplay of risk and protective factors in atypical development.
- (b) Ways to differentiate atypical from typical development and the use of classification systems of childhood disorders.
- (c) Choosing and applying the most appropriate intervention strategy for each problem area.

This Masters programme offers intensive studies in developmental psychopathology and learning problems, helps students translate theory into practice in addressing the varied needs and difficulties experienced by children and adolescents, fosters the development of key skills for clinical and educational work with young people, and prepares students for entry into Post-Masters training programmes and employment in education and mental health settings.

The focus of the Masters programme is on psychological and educational problems in childhood and adolescence, but good understanding of atypical development requires a solid understanding of normal development. Access to this Masters programme is therefore limited to students with sufficient background in theories of normal cognitive and social development, i.e. one of the two bachelor courses: Socio-emotional development or Cognitive Intellectual Development.

Curriculum

The program consists of three parts: coursework (20 EC), thesis (20 EC), and an internship (10 or 20 EC). Foreign students should also read the information about [the Dutch master programme in Psychology](#).

For Dutch students it is important to mind the training requirements for [post-master vocational training in health care](#) (information in Dutch) in their choices of courses.

Mandatory Courses (20 EC)

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Advanced Psycho-Diagnostics in Children and Adolescents	5.0	500
Behaviour Training with Children	5.0	500
Internship	10.0/20.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Two out of three:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Cognitive-Behaviour Therapy with Young People	5.0	500
Process Diagnosis of Learning Disabilities	5.0	500
Social Skills Training	5.0	500

Elective Courses (optional)

Up to 10 EC, depending on the length of the Internship.

Titel	ECTS	Niveau
Advanced Child and Adolescent Psychiatry	5.0	500

For more elective courses, see the [overview >>](#)

Internship

Students can choose to do an Internship for 10 or 20 EC. An Internship for 20 EC includes Organisational, Ethical and Legal Aspects of Health Care and supervision on BAPD-reports.

Students of this specialisation can find more information on [Blackboard](#). Please also see the [options for doing an internship](#) (.doc)

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialisation Child & Adolescent psychology please contact Harrie Boelens (boelens@fsw.leidenuniv.nl). Students can also contact the student-representative of this specialisation: Rianne Schuurman (r.schuurman@umail.leidenuniv.nl)

Clinical Neuropsychology 2008-2009

Clinical neuropsychologists assess and manage the cognitive, emotional and behavioural consequences of brain disorders as a result of various neurological and psychiatric conditions such as (congenital) neurodevelopmental disorders, stroke, traumatic brain injury, epilepsy, brain tumours, substance abuse, schizophrenia and dementia. Clinical neuropsychologists typically work as part of a multidisciplinary team in neurological and psychiatric departments in (university) hospitals, research institutes, rehabilitation centres, nursing homes and private practices. There is increasing recognition of the role clinical neuropsychologists play in the management of brain diseases and the demand for their services is becoming greater as the population ages and medical (neuro)technology advances.

This master specialization is grounded in the neurosciences relevant to clinical neuropsychology with a strong focus on evidence-based practice. This means that in the course students are taught to focus on the conscientious, explicit and well-judged use of current best scientific evidence in making decisions about the care of individual patients in terms of diagnostics, prognostics and interventions (the 'scientist-practitioner'-model). The programme is attractive not only for students who wish to become professionally active in the field of clinical neuropsychology (e.g. as health care psychologists or clinical neuropsychologist) but also for students who wish to prepare for a PhD. track in (clinical) neurosciences. Entrance requirement is a BSc in psychology (including courses on biological psychology and clinical neuropsychology). BSc with other majors can apply but additional courses may be required.

Curriculum

The curriculum consists of coursework, an internship and a master thesis. Foreign students should also read the information about [the Dutch master programme in Psychology](#). For Dutch students it is important to mind the training requirements for [post-master vocational training in health care](#) (information in Dutch) in their choices of courses.

Additional information about Neuropsychology at Leiden University is available on the website: <http://www.neuropsychologie.leidenuniv.nl/>

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Intervention Strategies in Clinical Psychology: Theory	5.0	500
Intervention Strategies in Clinical Psychology: Training	5.0	500
Internship	10.0/20.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Students choose between Adult and Old-age or Child Neuropsychology:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Theory	5.0	500
Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Practice	5.0	500
Child Neuropsychology: Theory	5.0	500
Child Neuropsychology: Practice	5.0	500

Elective Courses (optional)

Up to 10 EC, depending on the length of the Internship.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Theory	5.0	500
Child Neuropsychology: Theory	5.0	500

For more elective courses, see the [overview >>](#)

Internship

Students can choose to do an Internship for 10 or 20 EC. An Internship for 20 EC includes Organisational, Ethical and Legal Aspects of Health Care and supervision on BAPD-reports.

Please also see the [options for doing an internship \(.doc\)](#)

More Information:**Contact**

For information about the specialization Clinical Neuropsychology please contact Christine de Groot, cgroot@fsw.leidenuniv.nl. Students can also contact the student-representative of this specialization: Marlieke Hermans m.hermans@umail.leidenuniv.nl.

Clinical Psychology 2008-2009

Clinical Psychology is “a field that is concerned with the application of psychological science to the assessment and treatment of mental disorders” (American Psychological Association, 1991). In clinical psychological research, factors that are causally involved in the occurrence, maintenance, and treatment of mental disorders are studied. In evidence-based clinical practice this knowledge is applied in the treatment of different forms of psychopathology in various settings.

The major aim of this MSc programme is to provide students with a theoretical background and basic skills for clinical psychology research, assessment and interventions. This includes the acquisition of knowledge and skills relevant to the assessment, diagnosis and treatment of psychopathology. Students acquire advanced research skills by participating in a clinical psychology research project. Completion of the MSc degree will prepare the student for subsequent academic degrees, including a PhD.

Curriculum

The curriculum of the basic master programme Clinical Psychology consists of a variety of courses and a master thesis. These are mandatory courses, a master thesis and a master internship. Foreign students should also read the information about [the Dutch master programme in Psychology](#). For Dutch students it is important to mind the training requirements for [post-master vocational training in health care](#) (information in Dutch) in their choices of courses.

Students of this specialisation can find more information on the website of the unit of [Clinical, Health and Neuropsychology >>](#)

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Basic Therapeutic Skills	5.0	500
Clinical Interviewing and Assessment	5.0	500
Cognitive-Behavioural Interventions	5.0	500
Experimental Clinical Psychology *	5.0	500
Internship	10.0/20.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

* In stead of this course, students can take [Research Designs in Clinical Psychology](#) in the first semester.

Electives (optional)

Up to 10 EC, depending on the length of the Internship

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
The Psychodynamic Perspective	5.0	500
Trainers Course Communication Skills	10.0	500
Transdiagnostic Approach to Eating Disorders	5.0	500

For more elective courses, see the [overview >>](#)

Internship

Students can choose to do an Internship for 10 or 20 EC. An Internship for 20 EC includes Organisational, Ethical and Legal Aspects of Health Care and supervision on BAPD-reports, or for international students 'Psychological Coaching in Life and Life Style Issues (10 EC, completed with 10 EC electives)

Please also see the [options for doing an internship](#) (.doc)

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialisation Clinical Psychology please contact: Willem Heuves (heuves@fsw.leidenuniv.nl). Students can also contact the student-representative of this specialisation: Elma van Troost (s0413364@umail.leidenuniv.nl).

Health Psychology 2008-2009

Health Psychology is a new and rapidly developing sub-discipline of Psychology. It can be described as "the aggregate of the specific educational, scientific and professional contributions of the discipline of Psychology to the promotion and maintenance of health, the prevention and treatment of illness, the identification of etiological and diagnostic correlates of health and illness and related dysfunction, and the analysis and improvement of the health care system and health policy" (Matarazzo, 1982).

The major aim of this MSc specialisation is to provide students with a theoretical and practical background for health psychology research and interventions. This includes the acquisition of knowledge and skills relevant to health promotion and disease prevention, to the well being of the physically ill and the self-management of chronic diseases. Students acquire advanced research skills by participating in a health psychology research project. Completion of the MSc degree will prepare the student for subsequent academic degrees, including a PhD.

Curriculum

The curriculum of the basic master specialisation Health Psychology is a variety of courses, an internship and a master thesis. There are obligatory courses, a practice or research internship, and the thesis. Foreign students should also read the information about [the Dutch master programme in Psychology](#). For Dutch students it is important to mind the training requirements for [post-master vocational training in health care](#) (information in Dutch) in their choices of courses. Students of this specialisation can find more information on the website of the unit of [Clinical, Health and Neuropsychology](#).

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Basic Therapeutic Skills	5.0	500
Cognitive-Behavioural Interventions	5.0	500
Health Promotion and Disease Prevention	5.0	500
Psychological Assessment and Interventions	5.0	500
Internship	10.0/20.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Elective Courses (optional)

Up to 10 EC, depending on the length of the Internship.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Trainers Course Communication Skills	10.0	500
Health Psychology in Practice	5.0	500

For more elective courses, see the [overview >>](#)

Internship

Students can choose to do an Internship for 10 or 20 EC. An Internship for 20 EC includes Organisational, Ethical and Legal Aspects of Health Care and supervision on BAPD-reports, or for international students '[Psychological Coaching in Life and Life Style Issues](#)' (.pdf)(10 EC, completed with 10 EC electives)

Please also see the '[Internship Options for International Students](#)' (.pdf)

Methodology and Statistics 2008-2009

The aim of this master programme is to provide students with in-depth knowledge and professional skills relating to research methodology, data analysis and statistics. Students will be educated to attain a high level of competence appropriate to participate in fundamental research, as well as in a broad range of empirical research settings. Additionally, students will be trained in statistical and methodological consultancy.

The master specialisation Methodology and Statistics offers good prospects to apply for research assistantships or for doing PhD studies. Furthermore, it creates great opportunities to start a career as researcher or consultant in a variety of (applied) research environments, including academic, governmental and commercial contexts.

Curriculum

The master programme consists of a collection of courses, an internship and a master thesis. There are mandatory courses and an elective course. The standard internship is 10 EC. The scope of the thesis is equivalent to 20 EC.

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Categorical Data Analysis	5.0	500
Optimisation in Multivariate Analysis	5.0	500
Statistical Computing and Programming in R	5.0	500
Statistical Consulting	5.0	500
Test Theory and Scale Development	5.0	500
Internship	10.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Elective Courses

One course of 5 EC.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Applied Data Analysis	5.0	500
Introduction to Structural Equation Models	5.0	500
Mathematical Statistics	5.0	500
fMRI Data and Statistics	5.0	500

For more elective courses, see the [overview >>](#)

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialisation Methodology and Statistics please contact: Ab Mooijaart (mooijaart@fsw.leidenuniv.nl).

Occupational Health Psychology 2008-2009

Occupational Health Psychology (OHP) is a rapidly developing area within psychology. In the broadest terms, OHP refers to the application of psychology to protecting and promoting the safety, health, and well-being of workers, and to improving the quality of working life. To demonstrate the diversity of work within the inherently multidisciplinary area of occupational health and safety, the MSc course draws upon and integrates knowledge of several disciplines in psychology, such as cognitive psychology, health and clinical psychology and organizational psychology. Courses are taught by experts in the respective areas and will consist of coursework, research, and supervised practicum/internship work in OHP.

The MSc course is designed to reflect the contemporary societal concerns in occupational health and safety and to offer not only a theoretical background, but also a range of research and practical skills for research and interventions in the field of work, safety and health. This includes the acquisition of principles and methods relevant to, for instance, health promotion and stress prevention in the workplace, risk management of organizational accidents, and engineering a safety culture.

The interdisciplinary approach and the combination of theory with analysis of realistic case studies makes the masters in OHP at Leiden University distinctive and useful for careers in education and training, consultancy, management or organizational development, and in research.

Curriculum

The professional master programme has a duration of two semesters (60 EC), and consists of a collection of courses, an internship and a master thesis. There are mandatory courses and elective courses. The standard internship is 10 EC. The scope of the thesis is equivalent to 20 EC.

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Human Error at Work: Managing the Risks	5.0	500
Interventions in Occupational Health Psychology	5.0	500
Motivation, Power and Leadership	5.0	500
Work and Stress	5.0	500
Internship	10.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Elective Courses

Up to 10 EC:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Applied Data Analysis	5.0	500
The Social Psychology of Organisational Behaviour	10.0	500

For more electives, see the [overview >>](#)

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialisation Occupational Health Psychology please contact Simone Akerboom (akerboom@fsw.leidenuniv.nl). Students can also contact the student-representative of this specialisation: Fatima Yaagoub (f.yaagoub@umail.leidenuniv.nl).

Social and Organisational Psychology 2008-2009

The master specialisation in Social and Organisational Psychology trains students for a range of positions in public or private organizations, including: policy researcher, professional trainer, organisational consultant, marketing professional, public relations officer, personnel manager, mediator, public health advisor, etc.

The professional master programme offers extensive professional skills training and a supervised internship to prepare them for a career as a professional psychologist. The masters programme in Social and Organisational Psychology has a core curriculum with a focus on the integration of social and organisational theory and practice. Building on this common body of knowledge students can focus on social or organisational issues, by choosing specific topics for their course assignments, thesis and internship, and by selecting specific elective courses, depending on their interests and ambitions.

Curriculum

The professional master specialisation has a duration of two semesters (60 EC), and consists of a collection of courses, an internship and a master thesis. There are mandatory courses and elective courses. The standard internship is 10 EC. The scope of the thesis is equivalent to 20 EC.

Mandatory Courses

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Applied Data Analysis	5.0	500
Intergroup Relations	5.0	500
The Social Psychology of Organisational Behaviour	10.0	500
Internship	10.0	600
Master Thesis in MSc. Psychology	20.0	600

Elective Courses

One out of four.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Mediation Skills	5.0	500
Motivation, Power and Leadership	5.0	500
Policy and Social Behaviour	5.0	500
The Psychology of Economic Behaviour	5.0	500

Plus another elective course of 5 EC (see 4 courses above or the the [electives overview >>](#))

More Information:

Contact

For more detailed information about the specialisation Social and Organisational Psychology, please contact Dancker Daamen (daamen@fsw.leidenuniv.nl). Students can also contact the student-representative of this specialisation: Eveline de Kok (e.g.de.kok@umail.leidenuniv.nl)

Research Master Psychology (MPhil) 2008-2009

The Research Master programme in Psychology is a two-year programme which gives students the opportunity to:

- Acquire hands-on research experience in one of Europe's leading psychology labs
- Get involved in, and learn how to carry out cutting-edge research
- Improve methodological and statistical skills in a broad range of research areas
- Learn about scientific writing and presentation from world class researchers

Prepare for a career as a top researcher in psychology

Tracks

The Research Master programme offers the following five tracks:

- [Clinical and Health Psychology](#)
- [Cognitive Neuroscience](#)
- [Developmental Psychology](#)
- [Social and Organisational Psychology](#)

More information

- [Curriculum](#)
- [Aims and Mission](#)
- [Practical Information](#)
- [Contact information](#)
- [Application and admission](#)
- [Course and Examination Regulation](#)

For further information you can contact the coordinator Dr. Lorenza Colzato:
colzato@fsw.leidenuniv.nl

Practical Information 2008-2009

Credit system

Module loads are specified in terms of EC (European Credit) credits. One credit is equivalent to 28 hours of study, e.g. attending lectures, writing papers, practical work and preparations for tests and exams. One-year master programmes consist of 60 EC; the two-year programme of 120 EC credits.

Admission requirements

The admission requirements for the Research Masters are:

A BA or BSc in Psychology with basic knowledge of all sub-disciplines of Psychology, introductory and more advanced courses in Methods and Statistics, and knowledge at the level of a third year or 400 level course on the track of choice.
Superior grade on coursework and the bachelor thesis (8 or above 80%);

Information concerning applications is available on www.masterinleiden.nl. To start in September the application must be returned before June 15th.

Part of the curriculum outside the Netherlands?

Students who want to spend part of the curriculum at a university in another country can do this during the third semester. They can go abroad to do their internship and/or do research for their thesis. Students could also participate in a module at the visiting university. However, this stay abroad has to be relevant to the context of the Leiden Research Masters program. Therefore, students have to send a letter of motivation to the track-coordinator, who will decide whether the visit to the other university fits within the requirements. To finance a stay abroad is the student's responsibility. Leiden University has a funding program for students who are doing a 2-year Masters or Research Masters. Information about this funding program can be found at: <http://www.buitenland.leidenuniv.nl/masterbeurs/>

Application and Admission

Information concerning applications is available on www.masterinleiden.nl. Under the heading 'Practical Information' you will find a checklist for all the required documents that need to be enclosed with your application. Please note that the letter of motivation and the two letters of recommendation (of which at least one should be academic) need to be in English.

The International Office advises students to indicate an alternative Masters program when they apply for the Research Masters programme in Psychology, this is to minimize a delay in registering for a masters programme at Leiden University in case one is not selected for the Research Masters programme.

The Curriculum 2008-2009

The curriculum of the Research Masters program is characterized by a close interplay between teaching and research. This takes the form of pre-structured assignments guiding students through each step of the empirical research cycle in the first year, providing advanced-level training in academic and research skills, while they acquire in-depth knowledge of psychological theory in their area of specialization. In the second year, the training of research skills continues in their research internship, which provides students with the opportunity to participate in ongoing research within the Department of Psychology.

The curriculum of the Research Masters program consists of [4 semesters](#). Within those 4 semesters students participate in:

1. Compulsory Coursework (40 EC)

The compulsory coursework consists of advanced training in academic and research skills. The design and placement of these modules is designed in such a way that students can immediately apply their newly acquired skills to their own research project. This methodologically-oriented part of the curriculum consists of the following modules:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Applied Multivariate Data Analysis – Mini courses in statistics	10.0	500
Analysis of 'Own Data'	5.0	500
Designing an Empirical Study	5.0	500
Experimentation I: Programming Psychological Experiments	5.0	500
Experimentation II: Neuroscientific Research Methods	5.0	500
Presenting your Research	5.0	500
Scientific Writing	5.0	500
Research Internship	15.0	600
Master Thesis in MPhil Psychology	20.0	600

2. Track Coursework

Each track consists of:

- Obligatory coursework (20 EC)
- Track-specific electives (10 EC)
- Free electives (15 EC)
- Research [internship](#), tutorials and [masters thesis](#) (.pdf) (35 EC)

It is possible to follow electives outside the Department Psychology, if the target module is on master level and if permission of the Board of Examiners is obtained (contact [Student Information Desk Psychology](#)).

For more information on the electives offered, besides the ones offered by the specific tracks, see the [Elective Overview >>](#)

Overview of the four tracks:

1. [Clinical and Health Psychology](#)
2. [Cognitive Neuroscience](#)
3. [Developmental Psychology](#)
4. [Social and Organisational Psychology](#)

Clinical and Health Psychology 2008-2009

Students who choose to take the Research Master Programme with a specialisation in Clinical and Health Psychology acquire in-depth knowledge of a broad range of theories and research domains in this area. The major aim of this MPhil programme is to provide students with a theoretical background for Clinical and Health Psychology research, assessment and interventions. This includes the acquisition of knowledge relevant to the assessment and treatment of psychopathology, as well as to health promotion and disease prevention and the self-management of chronic diseases. Students acquire advanced research skills by participating in a clinical psychology or health psychology research project.

Theoretical models and research programmes

This specialisation examines new theoretical models and research methods in an informed and critical way in order to prepare students for progression to a PhD programme. Students do this by studying the main theories, methods, and findings of contemporary research in Clinical and Health Psychology. Elective modules can also be taken from other programmes. Additionally, students in the research programme receive extensive training in advanced academic and research skills. During their research internship and thesis, they focus on a specific topic of their interest in which they acquire hands-on experience by participating in one of the ongoing research projects on the field of Clinical or Health Psychology, under close supervision of the research faculty in research tutorials.

Obligatory coursework

In four advanced-level modules, students acquire in-depth knowledge and understanding of a range of theories, issues and research domains in Clinical and Health Psychology:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Evaluating Interventions in Patients with Chronic Disease	5.0	500
Research Topics in Health Promotion	5.0	500
Advanced Topics in Biological Underpinnings	5.0	500
Advanced Topics in Experimental Psychopathology	5.0	500

Track-specific electives

Students can choose 10 EC to further specialize in their area of interest and prepare for their thesis. Modules should be chosen in consultation with their supervisor for their master's thesis. This involves modules offered in the professional master programme (MSc) of Clinical or Health Psychology or in other (research) master programmes of Psychology.

Clinical Psychology / Health Psychology electives are:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
The Psychodynamic Perspective	5.0	500
Trainers Course Communication Skills	10.0	500
Transdiagnostic Approach to Eating Disorders	5.0	500

Post-Master vocational training

If students wish, they can combine their MPhil track Clinical and Health psychology with courses from the programme of the one-year MSc Clinical psychology in order to qualify for post-master vocational training in the field of mental health care. A very limited number of Dutch speaking students who complete their MPhil combined with fulfilling the training requirements for [post-master vocational training in health care](#) (information in Dutch) are offered the possibility to follow (after completion of their MPhil) a paid clinical internship at the Parnassia Bavo Groep. If they complete this clinical internship with a rating of good to excellent performance they will be offered the possibility (after formal approval by the accrediting organisations) of starting post-master training within the Parnassia Bavo Groep leading to the BIG-qualified title of 'Gezondheidszorgpsycholoog'.

Successful completion of this extended programme results in one master diploma (MPhil) with additional certificates to prove that the student meets the requirements for post-master vocational training for 'Psychotherapeut' or 'Gezondheidszorgpsycholoog'.

For more information please contact Prof. dr. Ph. Spinhoven (spinhoven@fsw.leidenuniv.nl)

Cognitive Neuroscience 2008-2009

The track Cognitive Neuroscience focuses on the investigation of the psychological, computational, and neuroscientific bases of human cognition by means of mind and brain research. Our research and teaching is based on the conviction that cognitive processes can only be understood in the context of their function and purpose for action control, that is, for the adaptation of intentional, goal-directed actions to environmental demands. The track has a strong hands-on flavour with numerous practical course modules. Students play a very active role in ongoing behavioural and neuroscientific research.

Research

Research is carried out in a number of specially dedicated laboratories, including electrophysiological and fMRI laboratories for the study of the neurophysiological basis of attention and action control, an infant laboratory for the study of the development of voluntary action, and numerous experimental testing rooms for the study of young and old healthy subjects and patients. Master students within this track are provided with their own laboratory including six testing rooms, dedicated work places for the development of psychological experiments, and a discussion room.

Obligatory coursework

The obligatory coursework (20 EC) consists of two seminars (issue modules) that will provide the opportunity to review and discuss the state-of-the-art and "hot topics" in the Cognitive Psychology and Cognitive Neuroscience of attention and action control, and two lab modules that will provide hands-on research experience in these areas:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Cognitive Neuroscience of Action Control	5.0	500
Social Cognitive Neuroscience	5.0	500
Cognitive Neuroscience of Language	5.0	500
Cognitive Neuroscience of Memory	5.0	500

Track-specific electives

The two modules within the track-specific part of the programme can be chosen from the professional master (MSc) programme of Applied Cognitive Psychology:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
The Art of Applying Psychology	5.0	500
Cognitive Aging	5.0	500
Human Error at Work: Managing the Risks	5.0	500
Decision Making: Theory and Practice	5.0	500
Human Computer Interaction	5.0	500
Neuromodulation of Cognition	5.0	500

Developmental Psychology 2008-2009

The development of emotion and cognition, and the relationship to the developing brain, lie at the forefront of scientific enquiry. Key questions are: How does intelligent behaviour emerge over the course of childhood development? How do cognition and emotion interact and affect behaviour across development? How does autism or deafness affect emotional development? How does the brain develop to shape our mind, thoughts and behaviour? Emotion, cognition, and their interaction, are manifested at various behavioural levels and in different brain systems. Hence, multi-method approaches are used to address the complex and dynamic interplay between emotion, cognition and the developing brain.

This research master track offers a strong theoretical background to provide the varied knowledge-base needed for a thorough understanding of emotional and cognitive development across childhood and adolescence. Students will gain hands-on experience with various assessment procedures: self-report, behavioural observation, experimental manipulations, psychophysiological assessment (skin conductance, heart rate, cortisol, etc.), EEG, and fMRI.

Research programmes

The multi-method approach in the training programme is realized in the context of four research programmes.

1. Developmental cognitive neuroscience
Program leader: Eveline Crone
2. Adolescent maturation, social anxiety, and peripheral parameters of neurological functioning
Program leader: Michiel Westenberg
3. Cognitive development, learning potential and cognitive plasticity
Program leader: Wilma Resing
4. Emotional functioning and regulation in typically and atypically developing children
Program leader: Carolien Rieffe

Obligatory coursework

The obligatory coursework will consist of four theoretical modules which will provide the basis for understanding changes in cognitive and affective systems across childhood and adolescence. These modules can be combined with elective modules from other programmes, allowing an interdisciplinary perspective on development.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Developmental Cognitive Neuroscience	5.0	500
(A)typical Emotional Development	5.0	500
Child Psychopathology Reconsidered	5.0	500
Dynamic Assessment: Theory and practice	5.0	500

Track-specific electives

Students can choose 10 EC to further specialize in their area of interest and prepare for their thesis. This involves modules offered in the Professional Master Programme (MSc) of Child and Adolescent Psychology or in other Research Masters Programmes of Psychology or Educational Sciences.

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Social Skills Training	5.0	500
Advanced Psycho-Diagnostics in Children and Adolescents	5.0	500
Behaviour Training with Children	5.0	500
Advanced Child and Adolescent Psychiatry	5.0	500
Cognitive-Behaviour Therapy with Young People	5.0	500
Process Diagnosis of Learning Disabilities	5.0	500

Social and Organisational Psychology 2008-2009

Students who choose to take the Research Masters Programme Social and Organisational Psychology acquire in-depth knowledge of a broad range of theories and research domains in this area, all concerning the way people's social environment influences thoughts, feelings, and behaviour. This programme focuses specifically on processes within and between groups. Examples of theory development and research in each of these areas are conflict management, leadership, social dilemmas, diversity, stereotyping and prejudice, individual and group decision making. Relevant fields for application are organization and management in particular, but also economic behaviour and environmental issues.

Theoretical models and research methods

The Research Masters program is dedicated to training students in actively working with classic and new theoretical models in Social and Organizational Psychology, and the application of advanced research methods. Elective modules can also be taken from other programmes. Additionally, students in the Research Masters Programme receive extensive training in advanced academic and research skills. During their research internship and master thesis, they focus on a specific topic of their interest in which they acquire hands-on experience by participating in one of the ongoing research projects at the psychology department, under close supervision of the research faculty in research tutorials. The Research Masters Programme is the ideal start for a PhD programme in Social and Organizational Psychology.

Obligatory coursework

In two advanced-level modules (20 EC), students acquire in-depth knowledge and understanding of a range of theories, issues and research domains in Social and Organizational Psychology:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Group Processes and Intergroup Relations	10.0	500
Social Judgment and Decision Making	10.0	500

Track-specific electives

Students are supposed to choose two (10 EC) from four elective modules in the domain of Social and Organizational Psychology:

<i>Titel</i>	<i>ECTS</i>	<i>Niveau</i>
Motivation, Power and Leadership	5.0	500
Policy and Social Behaviour	5.0	500
The Psychology of Economic Behaviour	5.0	500

Elective Courses Master Psychology 2008-2009

Please note:

- Some electives can be followed by students of certain specialisations only.
- Some electives are limited in the amount of students that can participate.
- The [timetables](#) for the courses listed below can be found in the overview

Child and Adolescent Psychology

Title	ECTS	Level
Advanced Child and Adolescent Psychiatry..	5.0	500

[Print](#)

Clinical Neuropsychology

Title	ECTS	Level
Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology..	5.0	500
Child Neuropsychology: Theory and Assessme..	5.0	500

[Print](#)

Clinical Psychology

Title	ECTS	Level
The Psychodynamic Perspective..	5.0	500
Trainers Course Communication Skills..	10.0	500
Transdiagnostic Approach to Eating Disorde..	5.0	500

[Print](#)

Health Psychology

Titel	ECTS	Niveau
Trainers Course Communication Skills..	10.0	500
Health Psychology in Practice..	5.0	500

[Print](#)

Methodology and Statistics

Title	ECTS	Level
Applied Data Analysis..	5.0	500
Introduction to Structural Equation Models..	5.0	500
Mathematical Statistics..	5.0	500
fMRI Data and Statistics..	5.0	500

[Print](#)

Occupational Health Psychology

Title	ECTS	Level
Applied Data Analysis..	5.0	500
The Social Psychology of Organisational Be..	10.0	500

[Print](#)

Social and Organisational Psychology

Title	ECTS	Level
Motivation, Power and Leadership..	5.0	500
Policy and Social Behaviour..	5.0	500
The Psychology of Economic Behaviour..	5.0	500

[Print](#)

Cursusbeschrijvingen Masterprogramma 2008-2009

Professional Master

Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Clinical Practice
Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Theory and Assessment
Advanced Child and Adolescent Psychiatry
Advanced Psycho-Diagnostics in Children and Adolescents
Applied Data Analysis
Basic Therapeutic Skills
Behaviour Training with Children
Categorical Data Analysis
Child Neuropsychology: Clinical Practice
Child Neuropsychology: Theory and Assessment
Clinical Interviewing and Assessment
Cognitive Aging
Cognitive-Behaviour Therapy with Young People
Cognitive-Behavioural Interventions
Decision Making in Practice
Experimental Clinical Psychology
fMRI Data and Statistics
Health Promotion and Disease Prevention
Health Psychology in Practice
Human Computer Interaction
Human Error at Work
Intergroup Relations
Internship
Intervention Strategies in Clinical Neuropsychology: Theory
Intervention Strategies in Clinical Neuropsychology: Training
Interventions in Occupational Health
Introduction to SEM and Multilevel Analysis
Master Thesis in MSc. Psychology
Mathematical Statistics
Mediation Skills
Motivation, Power and Leadership
Neuromodulation of Cognition
Optimization in Multivariate Analysis
Policy and Social Behaviour
Preparatory Course in Methods and Statistics
Process Diagnosis of Learning Disabilities
Psychological Assessment and Interventions in Chronic Disease
Research Designs in Clinical Psychology
Social Skills Training
Statistical Computing and Programming in R
Statistical Consulting
Test Theory and Scale Development
The Art of Applying Psychology
The Psychodynamic Perspective
The Psychology of Economic Behaviour
The Social Psychology of Organisational Behaviour
Trainers Course Communication Skills

Transdiagnostic Approach to Eating Disorders
Work and Stress

Research Master

(A)typical Emotional Development
Advanced Topics in Biological Underpinnings of Psychopathology
Advanced Topics in Experimental Psychopathology
Analysis of Own Data
Applied Multivariate Data-Analysis - Mini Courses
Child Psychopathology Reconsidered
Cognitive Neuroscience of Action Control
Cognitive Neuroscience of Language
Cognitive Neuroscience of Memory
Designing and Empirical Study
Developmental Cognitive Neuroscience
Dynamic Assessment
Evaluating Interventions in Patients with Chronic Disease
Experimentation I
Experimentation II
Group Processes and Intergroup Relations
Master Thesis in MPhil Psychology
Presenting your Research
Research Internship
Research Topics in Health Promotion
Scientific Writing
Social Cognitive Neuroscience
Social Judgment and Decision Making

Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Clinical Practice

Instructor(s): Drs. L. van de Wiel and an invited speaker

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCN02

Language of instruction: English

Coordinator

Drs. L. van de Wiel, LUMC Neurology room J3-45.

Description

This course provides a practical training in the clinical neuropsychological assessment, diagnostic work-up and writing a clinical report of cognitive, emotional and/or behavioral consequences as result of (possible) neurological or psychiatric disease in adult and elderly patients. All instructors are clinical neuropsychologists working in the (academic) health service will contribute most of the teaching. The course involves 7 seminars (3 hrs) addressing the following content domains: 1) History taking and observations, 2) Intelligence, 3) Global cognitive functioning, 4) Memory, 5) Executive functioning, 6) Gnosis, Praxis, academic functioning, malingering, 7) Clinical cases extended.

Additionally, in most seminars we will discuss cases of the neuropsychology or memory outpatient clinic of the LUMC (e.g. neuropsychological profiles of Alzheimer-s disease, Huntington-s disease, CADASIL, Whiplash, depression, etc.). By learning to ask relevant questions, students will come to a diagnosis on which they will be evaluated.

Objective(s)

This course aims to provide students with advanced professional skills for competent professional practice of neuropsychology. Intake, history-taking, choosing the right instruments, neuropsychological testing, interpretation (diagnosis) and writing a clinical report.

Study material, all suggested:

- Lezak, M.D.,D.B. Howieson, D.W. Loring.Neuropsychological assessment (4rd Edition). Oxford University Press 2004. ISBN: --0-19-511121-4.
- Strub R.L. & F.W. Black. F.A. The mental status examination in Neurology (3rd Edition).Davis Company 1993. ISBN: 0-8036-8212-3.
- Marshall,M. (Edt.). Perspectives on rehabilitation and dementia. Jessica Kingsley Publishers London 2005. ISBN: 1-84310-286-2.
- Vanderploeg, R.D. (Edt.) Clinician-s guide to neuropsychological assessment.(2rd Edition).Lawrence Erlbaum Associates, Publicers London 2000. ISBN 0-8058-2834-6

Examination

Active participation in the program and patient demonstrations, practice assignments.

Course requirements/recommendations

BA Clinical Neuropsychology (BA-3).

Methods of instruction

Experiential training with patient videos, case demonstrations of LUMC neuropsychology / memory outpatient clinic and practical training. Attendance to all seminars is obligatory.

Adult and Old-Age Clinical Neuropsychology: Theory and Assessment

Instructor(s): Prof.dr. H.A.M. Middelkoop, Dr.D.M.J. van den Heuvel, Drs. L. van de Wiel

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCN01

Language of instruction: English

Coordinator

Drs. L. van de Wiel, LUMC Neurology room J3-40 Email: L.van_de_wiel@lumc.nl

Prof.dr. H.A.M. Middelkoop. FSW Psychology room 2B21 or LUMC Neurology room J3-44.

Description

This course provides theoretical foundations in the clinical neuropsychological assessment, diagnostic work-up and treatment of cognitive, emotional and/or behavioral consequences as result of (possible) neurological or psychiatric disease in adult and elderly patients. All instructors are clinical neuropsychologists working in the (academic) health service will contribute most of the teaching, with input from a neurologist and a psychiatrist. The course involves 7 lectures (2 hrs.), open book examination and a practical exam addressing the following content domains: 1) General principles of clinical neuropsychology, 2) Functional Neuroanatomy, 3) Dementias, 4) Brain Damage, 5) Movement Disorders, 6) Neuropsychiatric Disorders, 7) Subclinical Neuropsychology

Objective(s)

Students should obtain a detailed understanding of the affective, behavioural and cognitive manifestations of diseases of the central nervous system, particularly those affecting the brain, in adults and elderly people.

Study material

- **Mandatory:**
 - Lezak, M.D., D.B. Howieson, D.W. Loring. Neuropsychological assessment (4rd Edition). Oxford University Press 2004. ISBN: --0-19-511121-4.
- **Suggested:**
 - Strub R.L. & F.W. Black. F.A. The mental status examination in Neurology (3rd Edition). Davis Company 1993. ISBN: 0-8036-8212-3.
 - Marshall, M. (Edt.). Perspectives on rehabilitation and dementia. Jessica Kingsley Publishers London 2005. ISBN: 1-84310-286-2.
 - Vanderploeg, R.D. (Edt.) Clinician-s guide to neuropsychological assessment. (2rd Edition). Lawrence Erlbaum Associates, Publicers London 2000. ISBN 0-8058-2834-6
 - Syllabus

Examination

Active participation in the program, practice assignments, open book exam.

Course requirements/recommendations

BSc course Clinical Neuropsychology.

Methods of instruction

Lectures (didactic training) with a.o. patient videos and demonstrations.

Advanced Child and Adolescent Psychiatry

Instructor(s): Dr. V.L. Kallen and invited speakers

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPCA06

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. V.L. Kallen, 2A20, tel.: 4047, vkallen@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course extends students' knowledge of normal and abnormal development from infancy through to adolescence, and simultaneously builds knowledge around the approaches to assessment and intervention for clinical problems arising during this time. Representative problems covered in the course include: anxiety, autism, attention-deficit / hyperactivity disorder, conduct disorders, delinquency, substance abuse and eating disorders.

The seminars, each conducted by an expert in the topic being addressed, comprise case presentations, general information in relation to specific disorders, scientific developments and trends, issues in society, and discussion. Special emphasis is given to the information required to properly set a diagnosis and the scientific evidence for the effectiveness of different forms of intervention and treatment.

Objective(s)

- To develop insight into, and comprehension of the current relevant developments within the field of Child and Adolescent Psychiatry.
- To develop the academic skills necessary for psychologists to both critically and professionally participate in the decision making processes within the field of Child and Adolescent Psychiatry.

Study material

- Textbook: will be announced
- Attention: Textbook will be purchased from Labyrinth (with significant reduction).
- Additional literature will be provided during the course.

Examination

A -pass- for the preparation class is necessary to acknowledge the exam-result. If the requirements for a - pass- are not met (not present, insufficient participation), an extra assignment has to be completed. Exam: open questions regarding literature, discussed topics during lectures and one or two case examples in which a diagnostic or treatment policy has to be formulated. The textbook may be used during the exam.

Course requirements/recommendations

None. Pass for -Advanced Psychodiagnostics- is advised.

Methods of instruction

1. Seminars, each incorporating presentation by an expert in the field.
2. Preparation classes: In small groups students have to prepare the lecture for one of the specific subjects (see schedule). Additional literature to study and discuss will be provided during the course.

Advanced Psycho-diagnostics in Children and Adolescents

Instructor(s): Prof.dr. W.C.M. Resing, prof.dr. P. M. Westenberg, drs. E.A.H. Bohnen (and other staff members of the faculty)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCA01

Language of instruction: English

Coordinator

Drs. E. Bohnen: via secretary room 2A10, telephone +31 71 5273644, e-mail: dtoret@fsw.leidenuniv.nl

Description

This Masters-level course provides education and training in the psycho diagnostic process of children with cognitive and social-emotional problems, including learning disabilities and/or psychopathological problems. It builds upon the 2nd year Bachelors course in Psycho-diagnostics and Psychometrics. This Master course focuses on an integration of the various diagnostic processes mentioned above, by emphasizing the different stages in the psycho diagnostic process: intake/ anamnesis, developing hypotheses, selecting criteria and materials (tests, questionnaires, observations etc.) for hypothesis testing, testing the child, integrating the data, advice and intervention plans.

Integrated diagnostic skills will be developed through: training practical skills, testing, scoring and interpretation of test data, demonstration and use of the various diagnostic tools, practical training in anamnesis and social-interactive skills (with parents, children), report writing, testing children at their homes and in schools. Casuistic material and video demonstrations will be used to introduce the various psycho-diagnostic problem domains to the student. Student will be given the opportunity to experience the diagnostic process through participation in and observation of various diagnostic activities.

Objective(s)

The main objectives of this course are:

- a) Students will acquire advanced knowledge of the psycho diagnostic processes.
- b) Students will acquire skills necessary for various stages in the diagnostic process (from intake to advice)

Study material

- For Dutch Speaking Students:
 - Kievit, Th., Tak, J.A., Bosch, J.D. (2002, 6e druk) (Eds.). Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen. Utrecht: de Tijdstroom.
 - Pameijer, N.K., Beukering, J.T.E. van (2004). Handelingsgerichte diagnostiek: een praktijkmodel voor diagnostiek en advisering bij onderwijsleerproblemen. Leuven: Acco.
- For English Speaking Students:
 - A Handbook for writing effective psychoeducational reports (2nd edition). Bradley-Johnson and Johnson. 2006, Pro-ed Austin Texas, USA.
 - Psychological testing and Assessment (6th edition).Cohen and Swerdlik. 2006, McGraw-Hill, London, UK.
- For both Dutch and International Students:
 - Sentence Completion Measurement of Psychosocial Maturity. P.M. Westenberg, S.T. Hauser, & L.D. Cohn = Chapter 45 in The Comprehensive Handbook of Psychological Assessment, vol. 2:

Personality Assessment, M.J. Hilsenroth & D.L. Segal (Eds.), 2004, John Wiley & Sons, Hoboken, NJ

- Competence Considered. Sternberg, Kolligian. Yale University Press, New Haven and London. Chapter 3: Causes, Correlates, and the functional role of Global Self-worth: A life-Span perspective.

Additional specialistic literatur and information about the acquisition of these books and chapters will be published at the Blackboard course site.

Examination

1. Verbal examinations (various), integrating of theory and practice.
2. Two written reports on casuistry

Course requirements/recommendations

Satisfactory completion of Psychometrics and Psycho Diagnostics (BA courses) or a comparable course elsewhere.

Additional information

Satisfactory completion of the course is necessary to start with the internship.

Methods of instruction

Plenary lectures, (smaller) workgroups, videodemonstrations, presentations

Applied Data Analysis

Instructor(s): Dr. P. de Heus

ECTS:5.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Course code: MPEL01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. P. de Heus, deheus1@fsw.leidenuniv.nl

Description

The following subjects are covered by the course:

- univariate analysis: description of frequency distributions and measures of central tendency and variation;
- bivariate analysis: estimating and testing relationships between two variables;
- dimension reduction and scale construction: finding underlying dimensions for a set of items, and estimating reliability and validity for psychological scales;
- regression and analysis-of-variance: predicting one variable by a set of other variables;

Most of the techniques have been covered in earlier courses. What's new is that in the set of course assignments students are consistently placed in the role of psychological researchers, and are asked to practice doing the following:

- choosing the most appropriate statistical technique given the nature of the research question and the data;
- applying the techniques with SPSS on real, -dirty- data, which implies a strong emphasis on troubleshooting: the student should be able to handle missing data, and to check and provide remedies for assumption violations and outliers;
- reporting the results in an appropriate way (both technically and psychologically), in accordance (at least globally) with APA-standards for text, tables, and figures.

Objective(s)

The general objective of the course is to give you the knowledge of and practical skills in the most commonly used data analysis techniques that you might need for your masters thesis in psychology.

The more specific goals are the following:

- Learning to understand the general principles, possibilities and complications, especially in regard to the assumptions of the techniques discussed in the course.
- Learning to choose the right technique for a research question and to perform the appropriate data analyses with SPSS.
- Learning to report the results of these data analyses following the APA rules for scientific writing in psychology.

N.B.: Because there is a lot of overlap between this course and the course Applied Regression and Analysis of variance, you are not allowed to attend both courses.

Study material

- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS*. Second Edition. London: Sage. ISBN (paperback): 0 7619 4452 4.
- Lecture notes.

Examination

Examination and graded take home assignment.

Course requirements/recommendations

None

Methods of instruction

Eight lectures in which techniques are explained and illustrated in the applied way described above.

Five working groups in which the course assignments are discussed.

Basic Therapeutic Skills

Instructor(s): Dr. W. Heuves and other faculty members

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I

Course code: MPCL01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. W. Heuves heuves@fsw.leidenuniv.nl (Clinical Psychology)

Description

This course is a skills lab in which the student will learn to understand and apply basic psychotherapeutic skills, both from a theoretical as well as a practical perspective.

Objective(s)

From a theoretical perspective students will understand what patients need from a psychotherapeutic relationship in order to benefit from treatment. From a practical perspective students will learn basic therapeutic skills (such as observational skills, establishing rapport, therapeutic interviewing, handling crises) to facilitate and manage a psychotherapeutic relationship. Also students make the first steps in using themselves as an instrument for monitoring and evaluating psychotherapeutic processes.

Study material

- Heaton, J.A. (1998). Building basic therapeutic skills. San Francisco: Jossey-Bass
- Additional reading will be supplied by the staff

Examination

Active participation in the program (20%) and paper (80%)

Methods of instruction

To reach the objectives students read and discuss relevant literature, practice therapeutic skills in small groups and are willing to discuss their own professional skills with other students and staff. An important didactic device is the self-monitoring process of professional development. Students write a paper about their professional development. There will be two scheduled sessions each week. Full attendance is mandatory. Lectures will be in English and workshops/papers in English or Dutch.

Behaviour Training with Children

Instructor(s): dr. H. Boelens

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCA02

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. H. Boelens, boelens@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course has two aims. The first aim is to explain the principles of behaviour modification in children. The principles are those of operant and classical conditioning, modelling, and rule-governed behaviour. They can be used to account for the roles of experience in child development, and to help troubled children. The second aim is to give a basic training in using principles of behaviour modification for the benefit of children. The course provides the basis for the course on Cognitive-Behaviour Therapy.

Objective(s)

At the end of this course, the student should be capable of (1) interpreting everyday behaviour changes in terms of well-established forms of learning, and (2) carrying out behavioural assessment, making behavioural objectives, and devising treatment plans for simple behaviour problems.

Study material

Martin, G., & Pear, J. (2006). Behavior modification: What it is and how to do it 8th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Examination

Written report on work with a child during the course.

Methods of instruction

Seven (7) lectures introducing the principles of behaviour training with children. Seven (8) workgroups facilitating training in the application of the principles. Each student works with a child, between four and eight years old. The aim is to teach the child useful behaviour that is suggested by a teacher. This can involve self-help skills, social behaviour, language, on-task behaviour, or fear of failure. The student finds a school, and chooses a child in consultation with teachers in Groups 1-4 (kindergarten, first or second grade). The student sees the child three times per week, for a total period of eight to ten weeks.

Categorical Data Analysis

Instructor(s): Dr. M. de Rooij

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: XXX

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. M. de Rooij, rooijm@fsw.leidenuniv.nl

Description

In this course ((formerly Interaction Models)) the focus will be on the analysis of categorical data. The course starts with basic theory on contingency tables and distributions for categorical data. Then from the general framework of Generalized Linear Models special cases are developed like logistic regression, multinomial logistic regression and log-linear models. Software, model selection and interpretation will be discussed for the models.

After this introduction attention shifts to models for longitudinal categorical data, where we distinguish between marginal, transitional and subject specific models.

Objective(s)

The student:

- Acquires a general overview of statistical models for categorical data analysis;
- Learns statistical software for categorical data analysis;
- Acquires an overview of current research topics for categorical data.

Study material

Agresti, A. (2007). An introduction to categorical data analysis. Second Edition. Wiley.

Examination

Graded assignments during course.

Methods of instruction

Lectures

Child Neuropsychology: Clinical Practice of Neurodevelopmental Disorders

Instructor(s): Mw Drs. S.A. Kruger and Mw drs. C. de Groot

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCN04

Language of instruction: English

Coordinator

Mw Drs. S.A. Kruger (Akruger@fsw.leidenuniv.nl) Tel. 071 527 3631

Description

This course provides a practical training in the clinical neuropsychological assessment of children with neuropsychological problems. Integrated diagnostic skills are built up by training practical skills, testing, scoring and interpretation of test data, demonstration and use of the various diagnostic tools, practical training in anamnesis and social-interactive skills (with parents, children), report writing and testing children at their homes. Casuistic material will be used to introduce the various psycho-diagnostic problem domains to the student. The course consists of 7 seminars.

Objective(s)

Students will be able to conduct individual case studies of neurodevelopmental disorders and report these findings through oral and written reports. This will be achieved through attendance and participation in the practicals and through self-directed study.

Study material

- Baron, I.S. (2004). Neuropsychological evaluation of the child. Oxford: University Press. ISBN: 0 19 514757
- Syllabus

Examination

1. Sufficient completion of several neuropsychological assessment tasks.
2. Written neuropsychological report.
3. Written reports on casuistic material.

Course requirements/recommendations

Positive completion of Clinical Neuropsychology (BSc course) and participation in the master course Child Neuropsychology: theory and assessment of neurodevelopmental disorders.

Methods of instruction

Experiential training with patient videos and casus demonstrations. The students follow the seminars and attend small group meetings to practice diagnostic skills. The students are required to test children in practice and prepare their individually written reports and group products. Attendance to all seminars is obligatory.

Child Neuropsychology: Theory and Assessment

Instructor(s): Drs. S.A. Kruger and invited speakers/instructors

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCN03

Language of instruction: English

Coordinator

Mw Drs. S.A. Kruger (Akruger@fsw.leidenuniv.nl) Tel. 071 527 3631 (Mondays and Fridays 9.00 - 10.00 am)

Description

This course provides theoretical foundations in the clinical neuropsychological assessment and treatment of children with neuropsychological problems, including neurodevelopmental disorders (i.e. genetic disorders, epilepsy, traumatic brain injury) and neuropsychiatric developmental problems (i.e. ASD, Asperger, ADHD). The cognitive, emotional and/or behavioral consequences as result of these problems are being discussed. The course involves 7 lectures and a practical exam addressing the following content domains:

- Child neuropsychology: Dimensions of theory and practice and functional neuroanatomic developmental concepts
- Common CNS disorders of childhood
- Common neurodevelopmental disorders
- Neuropsychiatric developmental disorders; autism, ADHD
- Neuropsychological interventions within a developmental context.

Objective(s)

By the end of this module students should be familiar with issues regarding: 1) the diversity of neurodevelopmental functioning in childhood and neurodevelopmental disorders; 2) contemporary theories of neurodevelopmental functioning and disorders in childhood.

Study material

- Anderson, V., Northam, E., Hendy, J., & Wrennall, J. (2001). *Developmental Neuropsychology*. Hove: Psychology Press. ISBN 0-86377-705-8.
- Syllabus

Examination

(Written) Examination about theory and assessment of Neurodevelopmental disorders. Reading materials as well as information provided during lectures will be examined.

Course requirements/recommendations

Positive completion of Clinical Neuropsychology (BSc course).

Methods of instruction

The lectures are supported by casuistic material and video demonstrations.

Clinical Interviewing and Assessment

Instructor(s): Various Clinical Psychology faculty members

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block II

Course code: MPCL02

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. A.A.P. van Emmerik, Telephone: 071 527 3382, Room: 2B51

Description

Students develop clinical interviewing and diagnostic skills, using semi-structured interviews, mental status examination and standardized interviews, e.g. the SCID. The course provides exposure to psychopathology syndromes via videotapes and clinical interviews. Theoretical and practical issues in assessment and diagnostics will be discussed. Oral and written reporting of findings is also covered. The focus of this part of the course is on Axis I disorders, however issues regarding Axis II will also be discussed.

Objective(s)

This course aims to prepare you for conducting diagnostic interviews during your clinical internships. At the end of this course, your knowledge and skills of diagnostics, interviewing and reporting should be at a level required for the initial phase of your internship. Another aim is the further development of your professional attitude. Specific Aims:

- Increase knowledge and skills regarding clinical diagnostic interviewing. Assessment of psychiatric signs and symptoms; psychosocial interview; mental status examination.
- Learn how to report data from diagnostic interviews in letters to general practitioners. Learn the advantages and limitations of various interviewing methods, in particular a clinical interview versus a standardized clinical interview.
- Increase knowledge and skills regarding assessment of symptom dimensions.
- Increase knowledge of MMPI-2.
- Further development of a professional attitude.

Study material

- Morrison, J. (1995). The first interview. New York: Guilford Press.
- Syllabus with articles

Examination

Active participation during the meetings, case reports, videotaped interviews, final exam.

Course requirements/recommendations

BSc. (including Introduction to Psychopathology, Assessment and Treatment and Basic Interviewing Skills). This course is only open to Master students Clinical Psychology.

Methods of instruction

Seminars, plenary instruction meetings, demonstration videos. Students will practice skills and techniques in roleplays and with trained actors. Plenary instructions will be in English. Seminars with Dutch students only will be in Dutch

Cognitive Aging

Instructor(s): dr. G. Band

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: MPEL10

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. G. Band, room 2A47, tel: 5273998. email: band@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course aims at giving insight in normal changes of information processing in aging people. These changes are studied from the point of view of aging processes in the brain. Main theories, methods and experimental findings will be presented.

Topics: brain, perception, attention and action, working memory and control, emotions, motivation, personality, higher cognition, language, memory, pathology and healthy aging, applications

Objective(s)

- students will master the current research literature in as far as relevant to cognitive aging;
- students will be able to reflect on and address questions on neurocognitive aging from the perspective of a researcher in the field.

Study material

Set of articles (PDF)

Examination

Presentation (50%), exam (50%)

Course requirements/recommendations

BSc Psychology. For BSc. in other fields, contact the instructor

Methods of instruction

Seminars (8), each consisting of 1 hour lecture and 1 hour work group

Cognitive-Behaviour Therapy with Young People

Instructor(s): Dr. D. Heyne

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: MPCA03

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. D. Heyne: via secretary room 3B48, telephone +31 71 527 3644, e-mail dtoret@fsw.leidenuniv.nl

Description

Cognitive-behaviour therapy (CBT) is the most commonly used and scientifically supported psychological intervention for young people experiencing social, emotional, and behavioural problems. This Masters-level course, combining theory and practice, provides education and training in the application of CBT with young people. It builds upon the Masters-level course in Behaviour Training with Children by focusing upon the application of behavioural and cognitive strategies when working with children and adolescents displaying various forms of psychopathology (especially internalizing problems). The course fosters students- acquisition of some of the key clinical skills associated with CBT with young people, including treatment planning, problem solving, cognitive restructuring, relaxation training, and systematic desensitization. Specific attention is given to the developmentally sensitive application of these interventions when working with young people of different ages. For example, how does clinical work with an 8-year-old child with separation anxiety differ from that with a 16-year-old with social anxiety?

The lecture series promotes students- in-depth knowledge of the key components of CBT with young people, placing emphasis upon the most recent literature addressing the theory and practice of CBT. The corresponding workgroup sessions make use of demonstrations, supervised skills practice, and discussion, in order to promote students- acquisition of the skills. Between-workgroup activities that are conducted with young people provide additional practice of the various skills. These activities are a focus of discussion in the workgroup sessions, and students report on their between-workgroup activities via the preparation of assignments.

Objective(s)

On completion of this course it is expected that students will be able to:

- Demonstrate advanced knowledge of the following aspects of conducting CBT with young people:
 - .. the cognitive-behavioural model of behaviour change;
 - .. the developmentally-sensitive selection and application of cognitive and behavioural interventions;
 - .. targets of assessment in cognitive therapy;
 - .. strategies for modifying unhelpful cognition;
 - .. the empirical support for cognitive and behavioural interventions with young people.
- Interview young people to conduct basic level assessment of cognitive data, modification of unhelpful cognition, and promotion of helpful cognition.
- Identify their own -strengths and soft-spots- with regard to assessing and addressing the cognition of young people.

Study material

- Textbook: Graham, P. J. (2004). *Cognitive behaviour therapy for children and families* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press. [One-third of the text is prescribed reading.]
- Readings available via -Blackboard-. Exemplary literature includes:
 - Alfano, C. A., et al. (2002). Cognition in childhood anxiety: Conceptual, methodological, and developmental issues. *Clinical Psychology Review*, 22, 1209-1238.
 - Doherr, L., et al. (2005). Young children-s ability to engage in cognitive therapy tasks: Associations with age and educational experience. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 33
 - Grave, J., & Blissett, J. (2004). Is cognitive behavior therapy developmentally appropriate for young children? A critical review of the evidence. *Clinical Psychology Review*, 24, 399-420.
 - Holmbeck, G. N., O'Mahar, K., Abad, M., Colder, C., & Updegrove, A. (2006). Cognitive-behavior therapy with adolescents: Guides from developmental psychology. In P. C. Kendall (Ed.), *Child and adolescent therapy: Cognitive-behavioral procedures* (pp. 419-464). New York: Guilford.
 - Hudson, J. L. (2005). Efficacy of cognitive-behavioural therapy for children and adolescents with anxiety disorders. *Behaviour Change*, 22, 55-70.
 - Kendall, P. et al. (2008). Cognitive-behavioral therapy for anxiety disordered youth: A randomized clinical trial evaluating child and family modalities. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 76, 282-297.
 - Kendall, P., & Barmish, A. J. (2007). Show-That-I-Can (homework) in cognitive-behavioral therapy for anxious youth: Individualizing homework for Robert. *Cognitive and Behavioral Practice*, 14, 289-296.
 - Lohaus, A., & Klein-Hessling, J. (2003). Relaxation in children: Effects of extended and intensified training. *Psychology and Health*, 18, 237-249.
 - Suveg, C., et al. (2006). Adapting manualized CBT for a cognitively delayed child with multiple anxiety disorders. *Clinical Case Studies*, 5, 488-510.
 - Thienemann, M., et al. (2006). A parent-only group intervention for children with anxiety disorders: Pilot study. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Anxiety*, 45, 37-46.

Examination

1. Nine workgroup assignments (5 practical and 4 theoretical assignments; 60% of final mark)
2. Active participation in workgroups (10% of final mark)
3. Essay (30% of final mark)

Course requirements/recommendations

MSc. course Behaviour Training for Children (or familiarity with the material covered in G. Martin & J. Pear (2003), *Behavior modification: What it is and how to do it*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.) Only open to Masters-level students in Child and Adolescent Psychology (and in some cases students in Clinical Neuropsychology).

Methods of instruction

- 6 lectures introducing the theory and principles of cognitive-behaviour therapy with young people.
- 6 workgroups facilitating training in the application of cognitive and behavioural techniques.

Cognitive-Behavioural Interventions

Instructor(s): mw. dr. N. Garnefski and mw. dr. V. de Gucht (and other faculty members)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block II

Course code: MPCL03

Language of instruction: English

Coordinator

Mw. dr. N. Garnefski (for specialisation Clinical Psychology) - room 2B45 (071 52737 74)

Mw. dr. V. de Gucht (for specialisation Health Psychology) - room 2B38 (071 52738 63)

Description

This course consists of a theoretical and a practical part, which will be given simultaneously. The more theoretical part consists of lectures on general aspects of cognitive-behaviour therapy and specific interventions for different forms of psychopathology and psychological consequences of chronic disease. In small group sessions running parallel to these lectures, students will be taught basic cognitive-behavioural interventions, such as case formulation, exposure, response prevention, and identifying, challenging and modifying negative thoughts and attitudes. During part of these practice sessions students will work independently. Students have to write a paper on their experiences with applying these interventions as an apprentice therapist with one of their fellow students.

Objective(s)

The main objectives of this course are:

- Students will acquire advanced knowledge of the theoretical background of cognitive-behavioural therapy and specific interventions for different forms of psychopathology
- Students will learn basic skills in applying the main cognitive-behavioural interventions
- Students will be taught to reflect on their therapeutic attitude and interventions and to report on the assessment, progress and outcome of a mini-therapy

Study material (compulsory):

- Clark, D.M. & Fairburn, C.G. (1996). Science and practice of cognitive behaviour therapy. Oxford: Oxford University Press.
- Wright, J.H., Basco, M.R., & Thase, M.E. (2006). Learning cognitive-behavior therapy. Washington: American Psychiatric Publishing, Inc.

Examination

Essay examination on selected chapters of the Clark and Fairburn book and the powerpoint presentations of the lectures posted on blackboard (50%); practice assignments, final report on the minitherapy, and active participation in work groups (50%).

Course requirements/recommendations

MSc course Basic therapeutic skills. Only open to Master students Clinical Psychology and Health Psychology.

Methods of instruction

Lectures, training sessions, practical exercises, mini therapy.

Lectures in English and workshops/papers in English or Dutch.

Decision Making: Theory and practice

Instructor(s): Dr. F. Poletiek

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPEL08

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. F. Poletiek, phone: 5273641, room 2-B24, e-mail: poletiek@fsw.leidenuniv.nl

Description

We first deal with main stream theories and recent developments in decision making (unconscious decision making; decision making by sampling). Next, applications in the various fields are discussed; e.g., law (forensic sciences), medicine, public risk perception (e.g. environmental issues).

Objective(s)

Specialized knowledge about psychological theories of decision making, and reflection on possibilities and limitations of applying this knowledge in various practical domains.

Study material

To be announced later

Electronic search of literature.

Examination

Essay with discussion of a practical or a theoretical issue in decision making.

Course requirements/recommendations

None

Methods of instruction

Workgroupsessions

Experimental Clinical Psychology

Instructor(s): Prof. dr. Willem van der Does (and other faculty members)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: xxx

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. dr. Willem van der Does (vanderdoes@fsw.leidenuniv.nl) 2 B 45a / tel. 071 5273377

Description

This course is concerned with the evaluation of cognitive models of emotional disorders, including panic disorder, generalized anxiety, social anxiety and depression. One main aim is to review cognitive factors that play a critical role in causing or maintaining dysfunctional emotional states. The course reviews recent cognitive models of anxiety and depression. The topics include automatic and controlled processing of emotional information, selective attention, memory, reasoning, thought processes, and behaviour. The course also covers the research methods commonly employed to study these phenomena, and recent therapeutic innovations based on this research.

Note: This course is a mandatory course for students who will start the MSc Clinical in February 2009 or later. Students who have started their MSc Clinical in September 2008 can take ECP as an elective. Please note however, that there is a limited number of places for ECP. If there are more applicants than places, priority will be given to students for whom the course is mandatory.

Objective(s)

- Understand behavioural and cognitive processes involved in different psychological disorders and implications for treatment.
- Understand reasons for high comorbidity of psychological disorders from cognitive behavioural perspective.
- Understand strengths and weaknesses of dimensional versus categorical classifications of psychopathology
- Gain knowledge about research methods in experimental clinical psychology and therapeutic innovations based on experimental research.

Study material

Book (to be determined) and Research papers, to be distributed during the course.

Examination

Graded assignments, final exam (essay questions).

Methods of instruction

Lectures and Seminars.

fMRI Data and Statistics

Instructor(s): dr. M.J. Grol (LIBC), dr. S. Rombouts (LIBC), dr. E. Crone (Psychology), Prof. dr. A. Mooijaart (Psychology)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: MPEL30

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. A. Mooijaart (mooijaart@fsw.leidenuniv.nl)

Description

The use of fMRI has become a very important technique for functional brain imaging. The special nature of the data collected by this method requires very specific, often recently developed, statistical methods for data analysis. In this course several statistical methods for analyzing fMRI data will be discussed. The course takes place in 8 sessions. In the first two hours of each session theoretical issues will be addressed and in the last two hours students are trained in how to analyze data in practical situations. Topics which will be discussed are: Why and when fMRI, bold response, preprocessing, design for a single-subject experiment, making statistical inferences, statistical analysis of fMRI data by GLM, correction for confounders, groups analyses. The course ends with rather modern statistical analyses like dynamic causal modeling and independent component analysis.

The emphasis in this course is on learning to decide what, in a special situation, the most appropriate technique is and how to perform analyses on real data sets.

Objective(s)

- Students become familiar with the basics of fMRI statistics
- Students learn to choose what the most appropriate technique is for analyzing fMRI data in a special situation.
- Carrying out analyses for real data sets and interpreting the results.

Study material

Lecture notes

Examination

Graded assignments during course and a take home assignment at the end of the course.

Methods of instruction

Lectures and workgroups, supervised

Health Promotion and Disease Prevention

Instructor(s): Dr. Winnie Gebhardt, Britt van Lettouw, M.Sc.

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: MPHE03

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Winnie Gebhardt (2B31, 071-5274084; gebhardt@fsw.leidenuniv.nl)

Description

In this course, students will be taught how to design and implement an intervention program to promote health behaviour. Cases will be presented on prevention in various contexts, such as the worksite, community settings, schools and hospitals. During the five lectures, students will be presented with the most recent insights into theory- and evidence-based health promotion. A systematic approach to the design and implementation of effective interventions will be introduced. Theories on the determinants of health behaviour and on the processes of behavioural change will be addressed, including issues such as -why do people endanger their health?-, or -why are good intentions not enough to change behaviour?-

During the practical sessions, students will work in groups to design an intervention aimed at improving health by preventing the onset and/or continuation of health-compromising behaviours (e.g., smoking, alcohol abuse, snacking) or by encouraging health-enhancing behaviors (e.g., exercise, safe-sex). Students will perform a literature search to establish a state-of-the-art summary of the relationship between (changes in) this behaviour and relevant health outcomes. They will then design an intervention model including the determinants of the behaviour, based on theoretical and empirical considerations. Following this, they will work on the design of an intervention program, which is directed at a specific target group. In a final step, they will implement and evaluate part of the intervention in a real-life situation.

Objective(s)

After the course students:

- Have an understanding of planned intervention development
- Have experience with the application of theory and evidence with respect to understanding and changing health behaviour
- Are able to recognize the promises and pitfalls of intervention development

Study material

- Course Reader
- Bartholomew, L.K., Parcel, G.S., Kok, G. & Gottlieb, N. (2006). Planning Health Promotion Programs. An Intervention Mapping Approach. San Francisco CA: John Wiley & Sons

Examination

- Attendance during sessions
- Group assignments
- Active participation
- Individual assignment

Course requirements/recommendations

The course is open to masterstudents in Health Psychology

If places are available, students enrolled in other Master's specialisations may participate.

Methods of instruction

During the seven weeks of the course the whole process of intervention planning will be introduced and illustrated. Students will learn how to systematically design and implement an intervention.

Week 1: Problem-analysis

Week 2 and 3: Determinants and methods of change

Week 4: Intervention program

Week 5: Developing a program component

Week 6: Conducting an intervention

Week 7: Evaluation

Week 8: Individual assignment

Health Psychology in Practice

Instructor(s): Prof. Dr. Stan Maes and practicing health psychologists

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: MPEL26

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. S. Maes and Dr. C. Verhoeven

Description

This elective course is developed to familiarize health psychology students with health psychology in practical settings. Six practicing health psychologists will describe in the sessions the background and essential tasks of their work, covering primary health care, health promotion, counseling, coaching, psychology in general hospitals and rehabilitation settings and pediatric psychology.

In addition, students will receive practical assignments from each health psychologist related to a case, assessment, consultation, intervention or other professional action.

Objective(s)

- Students get to know the backgrounds and essential tasks of health psychologists in practical settings
- Students will get a better perspective of future jobs and requirements to get these jobs
- Students acquire skills concerning diagnosis, counselling, interventions or health promotion through assignments
- Students learn to reflect and comment on health psychology practice

Study material

- Michie, S & Abraham, C. (2004) Health psychology in practice
- Additional materials will be posted on blackboard

Examination

Evaluation is based on participation and assignments.

Course requirements/recommendations

Open only for MSc students Health psychology, Occupational Health Psychology and Clinical Psychology.

Methods of instruction

6 lectures (2 hours) and 6 workgroups (4 hours) and assignments.

Human Computer Interaction

Instructor(s): Drs. P. Haazebroek

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: MPEL24

Language of instruction: English

Coordinator

Drs. P. Haazebroek, room 1-A43, phone: 5273654, e-mail:phaazebroek@fsw.leidenuniv.nl.

Description

New technologies provide the means to build wonderful tools to extend our cognitive system into the world, as well as producing the most annoying systems in terms of performance, ergonomic design, and aesthetics. This course will provide an overview of recent approaches towards a scientific as well as a practical understanding of basic issues of usability, representation and coördination that arise in interface design and related areas. The cognitive issues that are involved in designing interactive systems are discussed and the typical real-world lifecycle of the development of a software product is presented. The course features guest speakers sharing their practical expertise, and field trips to state of the art usability labs. In practical assignments students evaluate the usability of actual software products in collaboration with major ICT companies.

Objective(s)

Students acquire basic knowledge of the cognitive issues involved in designing interactive systems (e.g., computer programs, websites). After completing the course, students are able to critically evaluate graphical user interfaces. Students will also acquire a good understanding of career perspectives of psychologists in software development. No technical skills required

Study material

Course lecture sheets, papers

Examination

Active participation, project reports

Course requirements/recommendations

BSc Psychology

Methods of instruction

Lectures, student assignments, practical exercises

Human Error at Work : Managing the Risks of Organizational Accidents

Instructor(s): prof. P.T.W. Hudson, dr. S. Akerboom and others

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCP07

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. S. Akerboom, phone: 071-5273629, room 2-B26, email: akerboom@fsw.leidenuniv.nl.

Description

Human Error at Work provides an overview of methods and approaches that can be used to obtain a better insight into systemic and behaviour-related causes of accidents. In this course the focus will be upon Organizational Accidents; comparatively rare, but often catastrophic, events that occur within complex technological systems, such as the Bhopal and Piper Alpha disasters. The risks of hazardous technologies will be studied using a socio-technical approach. In this approach human error is a natural consequence of the organizational culture, social factors and the way the work is organized and performed. The main message is that most of the effective solutions to human error concern the conditions under which people work rather than the human condition itself.

The emphasis in the course will be on issues such as safety culture and climate and their impact on accident rates, the engineering of a safety culture, and the way inadequacies of the system at workplace and organizational levels promote human error. The principles underlying the measurement of the -safety health- of organizations will be discussed for the following work environments: industry (e.g. Oil and Gas), transport (Commercial Aviation, Marine, Rail) and health care.

After the introductory classes, students will work in small project groups using the theoretical insights to address practical questions (accident investigation and analysis, risk analyses, safety climate diagnosis, assessing the -safety health- of a system, engineering a safety culture). Case studies will be taken from the extensive practical experience of the faculty in all of these areas, working with major multi-national companies. The students will present their proposals in seminars where there will be ample time for critical discussion and (written) feedback, focusing on theoretical background of analyses, methodological issues and feasibility of proposals for improvement.

Objective(s)

The main objectives of this course are:

- students will acquire advanced knowledge about the theoretical background behind modern theories of accident causation, especially in high-hazard industries and the use of theoretically justified approaches to remediation and improvement;
- students will learn basic skills in incident investigation and analysis and in the use of risk analysis techniques;
- students will be able to write reports and make presentations demonstrating their ability to apply these skills in both academic and industrial settings.

Study material

Book (to be announced), course reader, case studies, instruments

Examination

Active participation in the program, project report, presentations

Course requirements/recommendations

BSc. Psychology

Methods of instruction

Lectures, seminars

Intergroup Relations

Instructor(s): Dr. Daan Scheepers, Dr. Marielle Stel.

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I

Course code: MPSO01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Daan Scheepers, email scheepersdt@fsw.leidenuniv.nl

This course will be offered twice during the academic year.

Description

The aims with this course are to gain in-depth knowledge of theories on intergroup relations, and to develop a critical look on these theories and research. To this end we will review state-of-the-art developments in theory and research on intergroup relations, stereotyping, prejudice, and discrimination. By reading 'classic' papers on these topics, as well as studying recent publications, students will gain advanced knowledge of a range of theoretical perspectives, including interdependence, social identity, self-categorization, and socio-cognitive theories. By means of review assignments, students will learn to develop a critical look on available scientific knowledge. By means of debate assignments, students will learn to look from different theoretical perspectives at a single problem, and will practice the oral presentation of their views. The course is concluded with an exam.

Objective(s)

Learning about the diverse perspectives on intergroup relations.

Developing a critical look on theory and research.

Thinking about applications of theory on intergroup relations.

Further practising presentation- and writing skills.

Study material

- A selection of chapters from:
 - Intergroup relations (2003). Hogg, M.A., & Abrams, D.A.. (Eds). Psychology Press.
 - Stereotyping and prejudice (2003). Stangor, C. (Ed.). Psychology Press.
- Additional reading introducing specific topics, to be assigned nearer the date.

Examination

Rated oral presentations and written assignments, exam.

Methods of instruction

Seminars.

Internship

Instructor(s): All Staff Members

ECTS: 10.0

Level: 600

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I & II

Course code: MPintern

Language of instruction: English

Coordinator

Internship coordinator of the Master specialisation.

Description

Students need to do a mandatory internship of 10 credits. There are various ways to fulfill an internship. Most students find an internship of their own choice in a professional institution in the region. The internship coordinator may have a short list of addresses of institutions that have offered internships in the past. Within the professional institution, a qualified staff member will be responsible for the daily supervision of the student. In most cases, an internship contract has to be signed by the student, the staff member and the supervisor in the professional institution in order to formally describe the mutual agreement about the internship requirements. Other students prefer to do their internship within the university setting, for instance by participating in an ongoing research project or by teaching Bachelor students in a training course on interpersonal and professional skills. In all cases, a staff member of the university will supervise the internship on an individual basis or in group meetings. As part of the intake procedure of the internship, the university staff member will be clear about the criteria for his or her final assessment of the internship.

An internship in a Dutch professional institution is only available for students who master the Dutch language sufficiently. International students are strongly advised to look for possibilities for internships in their home country or in an English speaking country. Internships for English speaking students in the Netherlands are very scarce. The Master specialisation can not guarantee the availability of internships. The Master specialisations Clinical Psychology and Health Psychology offer individual or group wise internship arrangements for international students.

Students can choose to extend their internship to 20 or more credits to optimize their career opportunities or their chances of application for a postmaster training. Learn more about the Certified Master Internship for students of Clinical Psychology. As part of such an extended internship of 20 credits, the subject -Organisational, Juridical and Ethical Aspects of Health Care- has to be addressed as part of the final report on the internship. Students of the Master specialisations Clinical Psychology, Clinical Neuropsychology, Health Psychology and Child and Adolescent Psychology can apply for supervision on psycho diagnostic cases during their internship to obtain the Basis Aantekening Psychodiagnostiek, a Dutch registration.

Study material

No additional study material.

Examination

Evaluation by the university staff member and, if applicable, by the daily supervisor in the institute where the internship has taken place. The final assessment is based on a set of evaluation criteria specific for the Master specialisation of the student.

Course requirements/recommendations

The mandatory courses of the Master specialisation.

Methods of instruction

Training under daily supervision of a qualified staff member in the professional institute and/or by a staff member from the university.

Application

Via internship coordinator of the Master specialisation.

Intervention Strategies in Clinical Neuropsychology: Theory

Instructor(s): Dr. E.M. Wekking and invited speakers/instructors

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: MPCN05

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. E.M. Wekking, room 2B-23. Telephone (on Monday mornings only from 09.00-10.00): 071-5273645.

Description

Neuropsychological intervention is an important aspect of the revalidation of patients, with cognitive and emotional dysfunctions due to brain injury resulting from stroke, traffic accidents, genetic dysfunctions and long term occupational exposure to neurotoxic solvents. This master course provides the theoretical base of several compensation or strategy skills for problems in distinctive cognitive domains such as memory, attention and executive functioning, both in adults and children. Furthermore, so-called holistic neuropsychological rehabilitation programmes will be discussed. This implicates that also psychosocial interventions based on cognitive behavioural principles are taught. The focus lies on treatment programmes that are theoretically sound and empirically supported (evidence-based). The course involves 7 lectures and a written exam: 1) Introduction to, 2) Neuropsychological interventions, 3) Theoretical aspects of strategy and compensation training, 4) Psychosocial interventions related to brain injury, 5) Holistic rehabilitation programmes/Intensive Neurorevalidation, 5) Design, evaluation and implementation of (new) treatment programs.

Objective(s)

- Have theoretical knowledge regarding the background of the main neuropsychological interventions.
- Are familiar with the theoretical aspects of common cognitive strategy-skills.
- Have knowledge of some common psychosocial interventions.
- Are familiar with the scientific context of evaluation and implementation of neuropsychological interventions.
- Are familiar with working in teams where methodological aspects and outcomes of intervention are discussed and properly presented, both by oral presentation as by written reports.

Study material

- Wilson, BA., Herbert, CM, Shiel, A. (2003): Behavioural Approaches in Neuropsychological Rehabilitation. Optimising Rehabilitation Procedures, Psychology Press Hove and New York.
- Other study material will be announced.
- Selection of journal articles.

Examination

Written examination about various aspects of interventions.

Methods of instruction

During the course several teaching methods are applied, the (guest) teachers are supported by casuistic material and video demonstrations.

Intervention Strategies in Clinical Neuropsychology: Practical Training

Instructor(s): Dr. E.M. Wekking and invited speakers/instructors

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPCN06

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. E.M. Wekking, FSW Psychology room 2B23. Telephone (Monday mornings only from 09.00-10.00): 071-5273645. (Ewekking@fsw.leidenuniv.nl)

Description

Neuropsychological intervention is an important aspect of the revalidation of patients, with cognitive and emotional dysfunctions due to brain injury resulting from stroke, traffic accidents, genetic dysfunctions and long term occupational exposure to neurotoxic solvents. This master course provides the practical training in several compensation or strategy skills for problems in distinctive cognitive domains such as memory, attention and executive functioning, both in adults and children. Also psychosocial interventions based on cognitive behavioural principles are trained. The focus lies on treatment programmes that are theoretically sound and empirically supported (evidence-based). The students learn how to design, evaluate and implement treatment programmes.

The course involves 7 seminars addressing the following content domains:

- Assessment for neuropsychological treatment and design of a treatment protocol.
- Psycho-education and training/compensating memory, attention, executive dysfunctions.
- Practice aspects of psychosocial interventions focusing on acceptance of and coping with (cognitive) dysfunctions.
- Example of a specific holistic rehabilitation program (Intensive Neuro Revalidation).
- Design, evaluation and implementation of a treatment program.

Objective(s)

By the end of this module students:

- Have practiced with the main neuropsychological strategy or compensation interventions.
- Are familiar with some common psychosocial interventions related to brain injury.
- Have knowledge of the practical aspects of designing and/or implementing treatment program.

Study material

- Wilson, BA., Herbert, CM, Shiel, A. (2003): Behavioural Approaches in Neuropsychological Rehabilitation. Optimising Rehabilitation Procedures, Psychology Press Hove and New York. ISBN 1841691836
- Other study material will be announced
- Selection of journal articles.

Examination

1. Verbal examinations (various), integrating of theory and practice.
2. Written reports on interventions.

Course requirements/recommendations

Completion of Clinical Neuropsychology (BSc course) and the mastercourse Intervention strategies in clinical neuropsychology.

Methods of instruction

In the seminars the students practice the intervention techniques and have to design an intervention program such that effectiveness can be evaluated. The teachers are supported by casuistic material and video demonstrations. Attendance to all seminars is obligatory. Students work in small groups together where they work on (individually) written reports.

Interventions in Occupational Health

Instructor(s): Dr. M. van der Doef

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPEL13

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. M. van der Doef (room 2B34; phone: 527 3987)

Description

This course will focus on interventions to promote health and well-being among employees. Attention is given to organizational interventions (e.g., work redesign) as well as health promotion programs (e.g., life style interventions). A stepwise approach is followed, starting from how to assess occupational risks, and health and well-being outcomes, to the development and implementation of an intervention program, and the evaluation of the effects. After a short series of introductory lectures, students will work in subgroups to develop an intervention program for a specific work setting. Case descriptions, based on actual situations in health care and manufacturing industry, are used as a starting point. At the end of the course each subgroup will present their intervention program (including a rationale, an outline, and evaluation plans) to the other students. The intervention programs will be compared and critically discussed.

Objective(s)

Students will:

- have an up-to-date overview of worksite health promotion programs
- be acquainted with some methods to assess occupational stressors and health in employees
- be aware of the potential benefits / advantages of the worksite as a setting for health promotion, and of the ethical issues involved in worksite health promotion
- have ideas for organizational interventions and lifestyle interventions to improve employee health and wellbeing
- know how to evaluate an intervention in the worksetting
- be able to make a global design for a worksite intervention program applying scientific knowledge with regard to effective interventions

Study material

A selection of articles

Examination

Subgroup assignment, individual assignments, attendance and active participation

Methods of instruction

Lectures and work group meetings (7), subgroup meetings (unsupervised)

Introduction to Structural Equation Models and Multilevel Analysis

Instructor(s): Prof. Dr. A. Mooijaart, Dr. R. van der Leeden

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPEL04

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. A. Mooijaart, mooijaart@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course is an introductory course in structural equation modeling and multilevel analysis. In two blocks, both techniques will be introduced separately. Additionally, some aspects of the relationship between the two approaches, both theoretical and applied, will be discussed.

Structural Equation Models (SEMs) are linear models by which the structure of the covariances among a set of observed variables can be described. It is assumed that this structure arises from the pattern of interrelations among a set of latent variables and/or a set of observed variables. SEMs can be used to do confirmative factor analysis and to fit causal models for observed and latent variables. The parameters of SEMs can be estimated and tested by means of several computer programs.

The SEMs block of this course focuses on formulating substantial theories into SEM models. Furthermore, students learn how to use the computer program EQS and how to interpret the results of the analysis. Illustrations will be discussed coming from several research areas, like the multitrait-multimethod method, the Fishbein-Ajzen model and models for impression formation. A more advanced course on the same topic is Multivariate Analysis and Structural Equation Models.

Multilevel analysis concerns the modeling of hierarchically structured data. These kinds of data are frequently encountered in many areas of (social) scientific research. Hierarchically structured data are characterized by so-called -nested- membership relations among the units of observation. For instance, students are nested within classes, which are nested within schools, or employees are nested within departments. Traditional, -single level-, data analysis methods fail when data are hierarchically structured, because the nested structure causes intra-class correlation among the observations within units at the higher level. As a result, the assumption of independence is violated. Multilevel analysis is a class of methods employing hierarchical linear regression models that explicitly take into account the hierarchical data structure. It provides researchers with a flexible and powerful set of tools with respect to both model formulation and hypothesis testing. Multilevel analysis proves to be statistically more precise. Also, it has been argued that multilevel models are conceptually uplifting.

After their separate introduction, both techniques will be interconnected treating common elements of their theoretical backgrounds, as well as discussing appropriate features of application software. Nowadays, many data analysis and modeling approaches, including structural equation modeling, have been extended in such way that they can handle hierarchically structured data as well. At the same time, software packages, originally developed for tailored applications, show increasing complexity and provide an increasing number of options for estimating related models and sub-models. So, on the one hand hierarchical data structures have been broad within the framework of structural equation modeling, and on the other hand several approaches are now available by which SEMs for hierarchically structured data can be estimated using standard SEM software, such as EQS.

Objective(s)

In the structural equation block the students learn the basics of the structural equation methodology. Furthermore, the students learn to analyze real data sets by using the computer program EQS. The multilevel analysis block provides students with a basic understanding of the so called random coefficient model, which can be regarded as one of the key models in multilevel modeling. Additionally, students acquire basic skills in the application of the software package MLwiN, one of the major programs for multilevel analysis.

Study material

- Kreft, I, & De Leeuw, J. (1998). *Introducing Multilevel Modelling*. Newbury Park, CA: Sage.
- Hox, J. (2002). *Multilevel Analysis. Techniques and Applications*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. (Ch 12 and 13)

Examination

Take home exam.

Methods of instruction

Lectures and workgroups, supervised

Master Thesis in MSc. Psychology

Instructor(s): Staff Members

ECTS: 20.0

Level: 600

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I & II

Course code: PMthesis

Language of instruction: English

Coordinator

Coordinator of the Specialisation

Description

The master thesis will enable the student to obtain experience with all the phases of empirical research in psychology and applying the knowledge and skills acquired in different course modules. The student selects a topic of interest and a personal supervisor from the range of ongoing research projects within the domain of the selected specialisation.

The participating faculty members will offer research topics related to their own research interests, for which students can sign up. The exact topics and the participating faculty members can vary from year to year. The students carry out their own study, as part of the ongoing research in the programme. The supervisor guides the student during his selection of a research topic, will monitor the feasibility of the intended research in the context of the thesis, and will advise the student in the case of difficulties or delays in the progress of his research.

At first the student will work on the development of a research question and research design, and will write a research proposal on the basis of the relevant literature. The research proposal has to be evaluated before the start of the second phase. During the second phase the student will focus on data collection and data analysis, and during the third phase he will prepare a written research report (master thesis).

Study material

Relevant literature on the topic of the research.

Examination

Written research report. See also the criteria for reviewing the thesis.

Course requirements/recommendations

Mandatory courses of the specialisation.

Methods of instruction

Individual research under supervision.

Mathematical Statistics

Instructor(s): Dr. E. van der Burg

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: RMPPS01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. E. van der Burg (vanderburg@fsw.leidenuniv.nl)

Description

The Mathematical Statistics course is a more difficult sequel to the basic, introductory courses in statistics followed by most social science students in their first and/or second year. It offers insight into the theory behind a number of standard statistical procedures. First of all, the introduction to probability theory is renewed, together with some necessary mathematical knowledge of integration and differentiation. Subsequently, random variables and their distributions are discussed, especially in terms of the concepts of expectation and variance. In addition, some functions of several random variables are treated. Finally the aim of the course is obtained by discussing sampling, parameter estimation, and hypothesis testing. This course offers the fundamental background that enables a student to study various methods of data analysis in more detail. It is a relatively difficult course as it uses a lot of mathematics.

This course will also be offered in the 2nd semester for students who start their Master education in February of 2008.

Objective(s)

Students will acquire practical and theoretical knowledge of Mathematical Statistics used in many data analysis methods.

Study material

- Hagle, T.M. (1995). Basic math for social scientists: Concepts. London: Sage (University paper 108, Series: Quantitative applications in the social sciences).
- Rice, J.A.(1995). Mathematical statistics and data analysis. Belmont, Ca.: Duxbury.

Examination

Written exam (3 hours)

Course requirements/recommendations

BSc Psychology

Methods of instruction

Lectures

Mediation skills

Docent(en): Dr. Fieke Harinck and Mr. B. van Riesen (Belinda)

ECTS: 5.0

Niveau: 500

Periode: Semester 1 en 2

Blok: Blok I & II

Cursuscode: MPSO06

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Dr. Fieke Harinck, email: sharinck@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

The mediation course is an advanced course for Master students. The course focuses on mediation as a conflict management skill (NOT statistical mediation). On the one hand this course elaborates on knowledge that students acquired in the third-year bachelor course Conflict and Cooperation and in the Master mandatory course -Social Psychology of Organisational Behaviour-. On the other hand, this course is very practical. Students acquire conflict management skills and mediation skills. Those skills are applicable in almost any conflict situation, be it in a work context or a private context.

The course will also cover the juridical aspects of mediation and will deal with the Dutch law concerning labour (arbeidsrecht) such as the Wet Poortwachter and the behavioural code of the Dutch Institute for Mediation (Gedragscode van het NMI) that every mediator in the Netherlands has to follow. Those texts are only available in Dutch, and students have to be able to read and understand these texts and be able to discuss these using the appropriate legal (Dutch) terms.

Doelstelling(en)

- Students acquire advanced knowledge and insights about conflict processes.
- Students will acquire knowledge about intervening in a conflict situation.
- Students learn how to apply this knowledge in mediation settings
- Students will train their own mediation skills and learn basic mediation techniques.
- Students will acquire knowledge about the juridical background of mediation and the formal behavioural code that mediators have to follow.

Studiemateriaal

Reader or articles on Blackboard

Toetsing

The examination will consist of a) an exam about mediation theory, b) a practical assignment (analysis of and advice in a case study) and c) a written reflection, showing insight in one's own mediation skills (strengths and weaknesses).

Ingangseis/advies

Strongly advised: the third-year psychology bachelor course -Conflict en Coöperatie-.

Mandatory: the S&O Master course -Social Psychology of Organisational Behaviour-

Onderwijsvormen

The course will be taught in small groups (max. 15 participants). During the work group meetings (seven meetings of four hours), the students will receive one hour of theoretical background, and 3 hours of practice and exercises.

Motivation, Power and Leadership

Instructor(s): Dr. Astrid Homan

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: MPEL14

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Astrid Homan (ahoman@fsw.leidenuniv.nl)

Description

This course focuses on the interplay between individuals, groups, and organisations with special attention to the roles of leaders and managers. Performance of groups and organizations is dependent on the fit between the needs, motives, values and skills of people and the structural and operational characteristics of groups and organisations. Leaders use their bases of power and select influence tactics to get things done by their followers or subordinates. Students will review classical studies and they will acquire cutting edge knowledge of advances in theories about leadership, motivation, and power. Moreover, they will learn how to diagnose potential problems and how to manage task performance and improve satisfaction and commitment of individual members of these groups and organisations. Using recent theoretical and empirical developments, we will discuss what kind of leadership behaviours are beneficial in particular situations. Each lecture we will discuss the practical implications of the discussed theories and research by using weekly case studies.

After this course you should be able to answer the following practical questions:

- What kind of strategies can organizations and leaders use to motivate followers?
- How does gender influence the effectiveness of a leader?
- How does power impact people?
- Can emotional displays help leaders to obtain their goals?
- Is leader personality predictive of effective leadership?

Objective(s)

The student:

- Has specialized knowledge of social and organisational psychological theories about behaviour in social contexts and organisations.
- Can at basic level make use of theories that are common in social and organisational psychology.
- Has the skill to use theories and research findings in real-life situations.

Study material

Course Reader.

Examination

Exam. assignments.

Methods of instruction

Lectures/Seminar.

Neuromodulation of Cognition

Instructor(s): Dr. L. Colzato & others

ECTS: 5.0

Level: 500

Year: Master

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPEL29

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. L. Colzato, room 2A41, phone 071-5273407, email: colzato@fsw.leidenuniv.nl

Description

Cognitive processes are modulated by neurotransmitters, which do not convey specific information to a neuron but alter the way information it processes other inputs. In recent years, there has been a considerable increase in interest how cognition is shaped by neuromodulation and key roles of several transmitter systems were identified. This course is intended to review and discuss state-of-the-art developments in neuromodulation, covering issues like the roles of acetylcholine and serotonin in memory, of dopamine in learning and executive control, and of norepinephrine in visual attention. Ways to manipulate neuromodulation experimentally to study the physiological bases of human cognition are also discussed; examples include manipulations of mood and affect, the induction of stress, and employment of drugs. Each course meeting aims to provide a deeper insight into the theoretical and methodological background of a current research interest. On the basis of four seminar meetings and four guided visits to external labs (see PDF file for more informations), each student will prepare a research proposal, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic, and recommendations for future research.

Objective(s)

The course has as main objective the introduction to the basic approaches to neuromodulation of cognition.

Study material

PDFs on Blackboard

Examination

Active participation, research proposal

Course requirements/recommendations

Intended for MPhil and MSc. students.

Methods of instruction

Seminars.

Optimisation in Multivariate Analysis

Instructor(s): Prof. Dr. A. Mooijaart

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: XXXX

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. A. Mooijaart (mooijaart@fsw.leidenuniv.nl)

Description

In all kinds of statistics optimization plays an important role. In many cases analytical solutions are possible for finding a well defined optimum and so the optimization can be carried out by a series of matrix operations. Examples are: Multiple Regression, Canonical Correlation Analysis, Principal Component Analysis, Discriminant Analysis. In other models, like Structural Equation Models and Scaling and Cluster Analysis, such an analytical solution does not exist. For the solution of the parameters in those models traditional optimization algorithms will be discussed, like gradient and non-gradient methods. The emphasis in this course will be on more modern optimization methods like: EM algorithm, IRLS method, Alternating Least Squares method, Majorization method and Combinatorial Optimization.

Objective(s)

Students will get knowledge of some basic optimisation techniques.

The goal of this course is to acquire theoretical knowledge of the main optimisation techniques and to apply this knowledge in a wide range of Multivariate Analysis models.

Applying these techniques will be carried out by the computer language R.

Study material

Lecture notes and a selection of papers.

Examination

Graded assignments during course

Methods of instruction

Lectures

Policy and Social Behaviour

Instructor(s): Dr. Henk Staats

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPEL16

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Henk Staats, staats@fsw.leidenuniv.nl

Description

Many of the pressing issues that confront society involve social behaviour in relation to the environment. This course will address how social behaviour affects the environment and vice versa, and how policy measures, and interventions more in general, can be an effective tool for behavioural change.

Each meeting will be devoted to a specific issue within environmental psychology. For example, we will discuss the way people evaluate the presence of large crowds, and situations of high density, how they react to these situations and how environmental alterations may improve well-being. We will focus on environmental determinants of crime, safety and risk, and how people cope with these: What determines their experience of risk, how does this deviate from experts' risk assessments, and what measures can be appropriate to reduce risk. We will not only look at the built environment and the technology that surrounds 21st-century man, but also at nature. People generally like nature, but why, and to what extent? What effects can be expected from exposure to natural environments? Attention will also be given to the difference between individual and collective interests (social dilemmas), which plays a role in a range of environmental issues, ranging from the number of parking places in a neighbourhood to the greenhouse effect. What psychological mechanisms drive environmentally relevant behaviour and how can interventions be designed to change behaviour in a pro-environmental sense?

For each meeting students will read a set of papers in advance, to be discussed during the session.

Objective(s)

- Knowledge of social psychological theories about behaviour in social-environmental settings.
- Can, at basic level, make use of theories that are common in social psychology to get a grip on environmental problems.

Study material

Journal articles and book chapters that will be offered via Blackboard.

Examination

Final written exam.

Methods of instruction

Seminars, presentations of research.

Preparatory Course in Methods and Statistics

Instructor(s): Drs. Paul van den Bergh

ECTS: 5.0

Level: 300

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: PCMS

Language of instruction: English

Coordinator

Paul van den Bergh, room 2B14, phone 071-527 3767, email: Bergh@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course is meant for students who (will) start a master study at the department but do not have sufficient knowledge of Research Methods and Statistics. In a concentrated course the main principles that guide behavioral research shall be discussed, and the most frequently used statistical techniques shall be explained and practiced.

Objective(s)

Provide students with the same knowledge of and skills regarding research methods and statistics as those with a Leiden bachelor degree in psychology.

Study material

- Leary, M.L. (2004) Introduction to Behavioral Research Methods, 4th ed., Boston, Pearson
- Field, A.: (2005) Discovering Statistics Using SPSS, 2nd edition, London, Sage.
- SPSS excercises (wil be published in Blackboard)
- Paper&Pencil excercises (will be published in Blackboard)

Examination

Written Exam

Methods of instruction

- A series of fourteen lectures where the material will be discussed.
- A series of fourteen practicals in a computer lab, where input, manipulation and analysis of data in SPSS will be practiced.
- A series of fourteen sets of assignments

Process Diagnosis of Learning Disabilities and Remedial Teaching

Instructor(s): Dr. M.V.J. Veenman and Dr. A. Blöte

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: MPCA05

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. M.V.J. Veenman. Monday - Wednesday: room 2A13, telephone +31 71 5273463, e-mail: veenman@fsw.leidenuniv.nl

Description

This Masters-level course offers education on the content areas of learning disabilities and remedial teaching. Learning disabilities often go hand in hand with cognitive and social-emotional developmental disorders, and vice versa. In fact, learning disabilities may cause a delay in cognitive development. Conversely, developmental disorders (e.g. a slow intellectual development or ADHD) may impede learning processes and eventually crystallize out into a learning disability. Consequently, developmental psychologists in various institutions should have basic knowledge of the nature, the assessment, and the remediation of learning disabilities. This Master-s course covers practice-based literature and examples, and offers hands-on experience with in-depth process analysis of learning difficulties.

Two topics are emphasized:

1) Learning to detect learning disabilities through cognitive process diagnosis. This means that first a cognitive task analysis must be performed, through which the prerequisite knowledge and skills for performing the task are identified. Also motivational and social emotional processes must be recognized if they either support or hinder the learning process. The information from this task analysis may be used as a template to compare the student-s learning behavior with in order to detect specific failures in the student-s knowledge and skills, on both the cognitive and affective level.

2) Remedial teaching pertains to the knowledge of effective intervention methods (for different domains like reading, writing, and math), based on the information that has been gathered from process diagnosis of specific learning disabilities. A second aspect of remedial teaching concerns effect evaluations of interventions with individual students. Therefore, methodological knowledge of, for instance, one-case studies is required.

Objective(s)

- the acquisition of knowledge about learning disabilities and learning problems;
- the acquisition of elementary, practical skills for process diagnosis of those disabilities and problems;
- and the acquisition of knowledge about how to undertake remedial intervention and to evaluate the effects of those interventions.

Study material

- Shaywitz, S. (2005). Hulp-gids dyslexie. Amsterdam: Nieuwezijds. (or the English version: Shaywitz, S. (2003). Overcoming dyslexia. New York: Vintage Books.)
- Reader with a broad range of articles.

Examination

- Examination with open-ended questions
- Written individual reports
- Presentations

Course requirements/recommendations

This course is complementary to the skills course Advanced Psychodiagnostics that is predominantly oriented towards a psychometric approach. This course will especially be advantageous to students who intend to be working in a school setting (e.g. schools advisory services).

Methods of instruction

The course has the character of a work group. Partly, the instruction will take the format of tutorials with active student interactions. On the other hand, students have to give presentations, have to come up with interesting learning problems from the literature, and have to design intervention programs for resolving the learning problems

Psychological Assessment and Interventions in Chronic Disease

Instructor(s): Dr. V. De Gucht, Prof. Dr. S. Maes

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: MPHE04

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. V. De Gucht (2 B 38 / tel. 3863)

Description

In this course the epidemiology of, and specific psychosocial problems associated with a variety of chronic diseases and physical problems e.g. coronary heart disease, pain syndromes, diabetes, are introduced. Commonly used psychological assessment instruments measuring these psychosocial problems and related concepts such as illness cognitions, pain, coping, social support, self-management, stress, and quality of life are discussed. Finally, disease-specific psychosocial intervention strategies for the enhancement of quality of life and/or self-management in patients with chronic disease are addressed. In the seminars the use of different assessment instruments and the practical use of specific intervention strategies in patients with chronic disease are addressed. These interventions are based on cognitive behaviour therapy and self-regulation principles.

Objective(s)

- students get to know relevant theoretical backgrounds for the study of psychological consequences and interventions in chronic disease
- students acquire skills concerning diagnosis of psychological consequences and interventions through in class assignments
- students learn to reflect and comment on the use and relevance of psychological interventions in chronic patients
- students learn to write and present a paper on psychological consequences and interventions related to a specific disease.

Study material (compulsory):

- Llewelyn, S., Kennedy, P. (Eds) (2003). Handbook of Clinical Health Psychology. Chichester: J. Wiley & Sons. (Chapters 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18 and 21)
- and the powerpoint presentations of the lectures posted on blackboard

Examination

Students are requested to write together with another student a 5 page paper on psychosocial consequences, assessment and the effectiveness of psychological interventions related to a chronic disease. During the last seminar/ work group students present this paper to the whole group. (50%) In addition there will be a written exam, in which students get four A4 pages to answer a general question, such as: -What are the most important consequences of (specific disease or health problem covered by a handbook chapter), how can this (disease, health problem) be assessed and what are the most effective interventions for this (disease, health problem)? (50%)

Course requirements/recommendations

Only open for MSc. students Health Psychology or Clinical Psychology and Medical students

Methods of instruction

Seven two hour review-type lectures and seven three hour seminars/work groups.

Research Designs in Clinical Psychology

Instructor(s): Various Clinical Psychology faculty members

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: MPCL04

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. dr. Willem van der Does (vanderdoes@fsw.leidenuniv.nl) 2 B 45a / tel. 071 5273377

Description

Reviews the strengths and weaknesses of various types of research designs used in clinical psychology, ranging from case reports to randomized controlled trials. Reports of research using these designs will be analyzed and discussed.

Note: RDCP is a mandatory course for students who started their MSc Clinical in February 2008 or earlier. This will be the final opportunity for these students to take this course! Students who start their MSc Clinical in September 2008 can choose to take either RDCP (in the first semester (Autumn)) or Experimental Clinical Psychology (in the second semester (Spring)). These students can also take both courses if they choose ECP as an elective. Please note however, that there is an ample but not unlimited number of places for both RDCP and ECP. If there are more applicants than places, priority will be given to students for whom the course is mandatory (ECP is mandatory for students who will start in Febr 2009).

Objective(s)

- Knowledge about the strengths and weaknesses of research designs typically used in clinical psychology, ranging from case studies to randomized controlled trials.
- Ability to assess research papers on the merits of their chosen research strategies and design.

Study material

Kazdin, A.E. (2002). *Research Designs in Clinical Psychology* (4th ed.). London: Pearson Education.
Research papers, to be distributed during the course

Examination

Graded paper (45% of grade); final exam (45 % of grade); active participation during the meetings (10% of grade).

Course requirements/recommendations

BSc (including Introduction to Psychopathology, Assessment and Treatment and Statistics / Research methods), only open to Master students Clinical Psychology and Health Psychology.

Methods of instruction

Six 2-hr lectures on Kazdin book.

Six 2-hr seminars discussing research papers. Students hand in assignments each week, which are graded and count towards the final grade.

Social Skills Training

Docent(en): Drs. E.A.H. Bohnen

ECTS: 5.0

Niveau: 500

Periode: 2e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: MPCA04

Voertaal: Nederlands

Coördinator

Drs. E. Bohnen: via secretary room 2A10, telephone +31 71 5273644, e-mail dtoret@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

During this course a number of possible interventions regarding children having suffered developmental problems during their years at elementary school and initial years at high school will be the topic of discussion. The focus will mainly be on teaching skills from a -social-learning theoretical-point of view.

After having introduced a number of different consultation procedures theoretically, students will start working with children from their own environment. This will be done under supervision. Through the means of video-recordings of the sessions and reflection reports, progress and personal methodology will be evaluated and reflected upon. Accumulated knowledge and experience can be put in practice within an internship/ job in youth-aid and/or within the context of school.

Doelstelling(en)

- Students will acquire knowledge of the theoretical backgrounds of some interventions, especially those often used in child and adolescent mental health care services.
- Student will learn basic skills in applying the main therapeutic interventions.
- Students will be taught to reflect on their therapeutic attitude and interventions and to report on the progress and outcome of a training.

More information on the course will be provided on the Blackboard site

Studiemateriaal

Collot D'Escury-Koenigs, A., Engelen-Snaterse, T., Mackaay-Cramer, E. (2001, 3e druk) (red.) Sociale vaardigheidstrainingen voor kinderen. Indicaties, effecten, knelpunten. Harcourt assessment

Toetsing

Active participation in the programme, theory based reflection reports upon the sessions, meta-reflection, final presentation.

Ingangseis/advies

BSc. in Psychology including a course in Professionals Skills Training and Group dynamics. This course is only available for Dutch speaking students.

Onderwijsvormen

Lectures and practical assignments.

Statistical Computing and Programming in R.

Instructor(s): Prof. Dr. Mooijaart (Mooijaart@fsw.leidenuniv.nl)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: RMPPS02

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. Mooijaart (Mooijaart@fsw.leidenuniv.nl)

Description

In statistics several types of computations have to be carried out. In some instances the computations can be performed by so-called matrix operations. One of the goals of this course is to treat the most important matrix operations and the application of these operations in various data-analytic techniques (e.g. multiple regression, principal component analysis). In other instances, the computations can not be performed by matrix operations only. In those cases we can use the computer to perform the calculations. Examples are: resampling methods like the bootstrap techniques. All necessary computations will be carried out by the computer program R.

R is an integrated software environment for data manipulation, calculation and graphical display. It has a suite of operators for calculations on matrices. It is an environment within which many classical and modern statistical techniques have been implemented. Many of these are supplied as packages. R is a part of an open-source project and is freely available from the internet.

R is a basic tool for all kinds of statistical techniques in the master program of Methodology and Statistics. It will be used in the following courses: Multivariate Analysis, Structural Equation Model-advanced, Multidimensional Scaling / Cluster Analysis and Optimization. The course takes place twice a year to give students who enroll during the year, the opportunity to follow the course. The second semester course will only take place if there are enough master students Methodology and Statistics.

Objective(s)

- Students acquire basic knowledge of Matrix Algebra and learn to apply it to very small data sets.
- For larger data sets, the students will learn to handle matrix algebra techniques by means of the R computer language. The students will apply this language to several types of problems that may be encountered in analysing data.

Study material

Lecture notes.

Examination

Written exam (Matrix Algebra) and graded assignments during course (R)

Methods of instruction

Lectures and workgroups, supervised

Statistical Consulting

Instructor(s): prof.dr. W.J. Heiser; drs. C.J. Verduin

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: MPEL20

Language of instruction: English

Coordinator

prof.dr. W.J. Heiser, heiser@fsw.leidenuniv.nl

Description

Consulting is an integral part of a psychometrician's life, whether in academia, government or industry. Statistical and methodological consultation may involve brief interactions to respond to very specific questions or longterm associations as a member of research projects.

Objective(s)

The goal of this course is to develop consultancy skills, such as how to effectively communicate with researchers and practitioners. Special attention will be given to both research methods and statistical methods and how to apply these prudently in a consultation setting.

Study material

Adèr H.J. Mellenbergh, G.J and Hand, D.J. (2008) Advising on Research Methods: A consultant's companion. Johannes van Kessel Publishing, Huizen (order by emailing: publishing @jvank.nl)

Examination

Written assignments (short papers), presentations (will be graded on process, communication skills and technical accuracy). Final written exam.

Course requirements/recommendations

BSc Psychology, multivariate data analysis at introductory level.

Methods of instruction

Lectures and consulting labs (training sessions) with case studies and role plays.

Test Theory and Scale Development

Instructor(s): Dr. D.N.M. de Gruijter

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPMS06

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. D.N.M. de Gruijter, ddgruijt@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course offers an introduction in classical and modern test theory. It treats the issues of reliability and validity, item analysis, test development, scoring and interpretation. The key questions of psychological testing will be attacked: i.e. how dependable are the test scores, does the test measure what it is intended to measure, can the scores be generalized to other situations, how can we compare scores measured on similar but different tests? Special attention will be given to Item Response Theory. IRT is a class of models that specify probabilities of persons- responses to test items, e.g. the probability of passing or failing the items (i.e. correct/incorrect, agree/disagree) of a particular test. In this course, the most important models will be demonstrated, as well as the main methods for estimating the item and person parameters. In addition, the issues of statistical testing, test-efficiency, and computerised testing will be discussed, together with some practical problems.

Objective(s)

- Knowledge of and insight into the relevant test theoretical models and techniques
- Knowledge of the applicability and limitation of test theoretical approaches
- Competence w.r.t. test theoretical problems
- Competence w.r.t. test theoretical analyses using SPSS

Study material

- De Gruijter, D. N. M. & Van der Kamp, L. J. Th. (2008). Statistical test theory for the behavioral sciences. Chapman & Hall. ISBN: 9781584889588. \$69.95
- Contact your instructor for order information.

Examination

Final examination and assignments during course

Methods of instruction

Lectures

The Art of Applying Psychology

Instructor(s): Dr. J. Groeneweg and others

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: MPCP09

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. J. Groeneweg, kamer 2A46, tel: 5273647, email: Groeneweg@fsw.leidenuniv.nl

Description

The module consists of five parts.

- research design: students practice designing projects to address and solve real-world problems in efficient ways by combining scientific rigor with pragmatic realism.
- proposal writing: students practice the writing of project proposals with an eye on the fit to funding schemes and the policies of funding agencies, public opinion and other important aspects of the funding process.
- budgeting: students practice the planning of successful applied projects, the estimation of costs and the setting up of realistic budgets.
- presentation: students practice to present their project plans and projects in appealing and advertising ways and to sell their ideas to funding agencies.
- colloquium: students will participate in colloquia where practitioners from various cognitive areas will introduce their fields and daily practice.

Objective(s)

This course introduces students into the major skills necessary to apply (cognitive) psychology to real-world problems. It will prepare students for the most relevant aspects of dealing with "the outside world" of companies, organisations, consultancies and research institutes.

Study material

- Johnson-Sheehan, R., 2008, Writing Proposals, Longman Publishers
ISBN-13: 9780205583140
- Tufte, E.R., The Cognitive Style of Powerpoint: pitching out corrupts within, Graphics Press LLC
ISBN: 0-9613921-6-9
- Zwickel, S.B. and Pfeiffer, W.S., Pocket Guide to Technical Presentations & Professional Speaking, Pearson Prentice Hall ISBN: 0-13-152962-5

Examination

Active participation in the program, application of the theory in a 'real life project', project execution, formal report, presentation to external party

Course requirements/recommendations

Master students of Applied Cognitive Psychology

Methods of instruction

lectures (7), work groups (5), seminars

The Psychodynamic Perspective

Instructor(s): Dr. W. Heuves and guest speakers

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: MPCL07

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. W. Heuves, heuves@fsw.leidenuniv.nl

Description

Psychoanalysis and related disciplines exist for more than 100 years. Although the impact of psychoanalysis on Western culture can hardly be overestimated, the relationship with academic disciplines like psychology, psychiatry and philosophy has always been controversial.

In the past 25 years psychoanalysis has gone through a process of structural and conceptual changes, which have created new opportunities for fruitful interchange and linking with other academic disciplines like cognitive psychology, neuroscience and attachment theory.

Objective(s)

In this course students will be informed about the development of psychoanalytic concepts in the past decades and about the new therapeutic challenges and opportunities created by these developments.

Study material

- Mitchell, S.A. & Black, M.J. (1995). Freud and beyond. A history of modern psychoanalytic thought. New York: Basic Books.
- Green V. (ed.) (2003). Emotional development in Psychoanalysis, attachment theory and neuroscience. Creating connections. London: Brunner-Routledge

Examination

Examination, Participation (75%), essay questions

Methods of instruction

7 lectures by Dr. W. Heuves and guests

- History of psychoanalytic thinking
- Post-Freud development
- Object-relation theory
- TFP
- Attachment and psychoanalysis
- Neuroscience and psychoanalysis
- MBT and psychoanalysis

The Psychology of Economic Behaviour

Instructor(s): Prof.dr. E. van Dijk

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPEL15

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. E. van Dijk, e mail dijk@fsw.leidenuniv.nl

Description

Economic behaviour is essentially social behaviour. Behaviours like gambling, saving, bargaining, consumption all refer to social contexts. As a consequence, social psychology has much to offer to economics. In this course we will focus on what social psychology can contribute to the understanding of such economic behaviours. We will seek answers to questions like -How does personality come into play?-, -How rational is economic behaviour?-, -What about emotions?-, -Are we only motivated by self-interest?- and -How do we deal with uncertainty?-. In the search for answers we will concentrate on how the assumptions of economic theory compare to the most recent insights in social psychology. For this purpose we will read and discuss up-to-date articles in economic and psychological journal articles and book chapters as well as classic studies that had a major impact on the development of psychological and economic theory. Students will prepare the meetings by reading the literature, and actively participate in the discussions. The course will end with a final exam.

Objective(s)

The student:

- Has specialized knowledge of social psychological theories about behaviour and decision-making in social contexts and organisations.
- Has thorough knowledge of subjects (within and beyond the specialization) that may be of importance for the use of these theories (i.e., social psychology, behavioural economics).
- Can at basic level make use of theories that are common in social psychology.

Study material

Journal articles and book chapters.

Examination

Written final exam.

Course requirements/recommendations

BSc. in Psychology

Methods of instruction

Seminars and final exam.

The Social Psychology of Organisational Behaviour

Instructor(s): Dr. Wolfgang Steinel, Dr. Arjaan Wit and other staff members

ECTS: 10.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I

Course code: MPSO02

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Wolfgang Steinel and Dr. Arjaan Wit, email wsteinel@fsw.leidenuniv.nl and wit@fsw.leidenuniv.nl

This course will be offered twice during the academic year.

Description

This course aims to integrate recent developments in social psychology with insights derived from organizational and economic psychology. The emphasis will be on the relevance of social psychological insights for the understanding of organizational behaviour. Topics covered will include negotiation, social dilemmas, the functioning of groups and teams, relationships and trust, rationality of decisions, the importance of distributive and procedural justice concerns, and norms. The course meetings are based on classic journal articles as well as reports of applied research, conducted by former S&O-students. On the basis of these readings, students prepare written assignments and oral presentations in which they analyze organisational issues from various theoretical perspectives, develop interventions and thereby apply the theory to practice. The course meetings will provide further explanation and discussion of the relevant theory. Guest speakers will discuss the way in which they apply social psychological theories in their own professional practice in organizations.

Objective(s)

- Students acquire advanced knowledge and insights about social psychological issues in organizational behaviour and about the methodological underpinnings of these insights.
- Students learn how to refer to primary sources of this knowledge, i.e., articles in international top journals.
- Students learn how to apply this knowledge by analyzing and conceptualizing real-life issues in organisational settings and to present their analyses orally as well as in writing.
- Students will be challenged to reflect on their academic attitude in anticipation of their work as a professional in organisational settings.

Study material

- A selection of chapters from:
 - Thompson, L. L. (2003). *The social psychology of organizational behavior*. Psychology Press.
 - Buunk, A.P., & Van Vugt, M. (2008). *Applying social psychology. From problems to solutions*. London: Sage.
- Additional reading introducing specific topics, to be assigned nearer the date.

Examination

Rated oral presentations and written assignments, MC-exam.

Methods of instruction

Seminars, oral presentations, written assignments

Trainers Course Communication Skills

Docent(en): dr. Marc Cleiren & dr. Chris Verhoeven (and other faculty members)

ECTS: 10.0

Niveau: 500

Periode: 1e semester

Blok: Blok I & II

Cursuscode: MPEL06

Voertaal: Nederlands

Coördinator

dr. Marc Cleiren, email cleiren@fsw.leidenuniv.nl

Omschrijving

This is a training course aimed at developing teaching skills for communication and social skills-training from a psychological perspective. The course, taught once a year, is a combination of theory, training and real-life practice and requires personal involvement of the student.

In the first part of the training, on a task level, students practice core perceptual- and behavioral skills necessary to create an optimal learning climate. They learn how to work with exercises that enable trainees to acquire knowledge about the role of personal and contextual influences in communication. They also learn to apply educational principles, how to custom-design a course and how to build an appropriate training design for a particular purpose.

Parallel to this task level, the student is working on his or her goals for personal and professional development. Identifying personal talent, mindfulness of dysfunctional patterns, leadership style, and recognizing ones own reactive behavior are part of this personal trajectory within the course.

The course is intensive in terms of personal involvement and time. It is aimed at MA students that possess leadership qualities, willingness and capability for self-reflection and behavioral change. It is suited for those who want to explore the vocation to professional trainership. In the second semester (winter-spring), selected students are given the opportunity for closely supervised training of 2nd year BA students on Interpersonal Skills (IBV), which may constitute part of an internship for several Masters trajectories (10 ECTS).

Doelstelling(en)

Students will acquire advanced knowledge, insight and skills necessary to design and perform training designs aimed at personal development and interpersonal communication skills.

Studiemateriaal

- Cleiren et al. (2005) Wetenschappelijk Interviewen (Online syllabus).
- Remmerswaal, J. (2004). Handboek Groepsdynamica. Een nieuwe inleiding op theorie en praktijk. Soest, Uitgeverij H. Nelissen. (- 39,80)
- Oomkes (2001 or 2004) Training als Beroep, deel 1 Trainingstheorie. Sociale en interculturele vaardigheid. Meppel/Amsterdam: Uitgeverij Boom. (- 75,00)
- Additional materials (to be provided)
- Hand-outs.
- Skills-lab: GeVat3 basistraining in Professionele Gespreksvoering (J. Adema, K.van der Zee, P.R. Fokkinga, E.J.A. Bakker)
- Skills-lab: Kernkwaliteiten en het kernkwadrant

Toetsing

- Exam
- Integrative homework exercises.
- Active participation during all meetings. Satisfactory functioning in supervised assignments as well as the practice periods

Ingangseis/advies

- BSc (including equivalent of 2nd year course Interpersonal Skills)
 - Fluent mastery of Dutch Language
- Semester 2 for selected students

Onderwijsvormen

Seminars, plenary instruction meetings, integrative homework exercises. Students will practice skills and techniques in role-taking as trainer/teacher. Supervision and intervision of a selected group of students during skills-lab training of bachelor students

Inschrijving

A limited number of places is available. An informational meeting on the TCCS course with pre-registration for enrollment will be held in August (time and place to be announced). Priority of admission is given to those students that are willing to extend the course into an extended Master internship (teaching IBV during the second semester (january-april 2008)).

Transdiagnostic Approach to Eating Disorders

Instructor(s): Dr. G. Noordenbos

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: MPCL08

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Greta Noordenbos, 2 B 27, tel. 3965.

Description

This course is about eating disorders (EDs) such as Anorexia Nervosa, Bulimia Nervosa and Binge Eating Disorders. In the course the following topics and questions are important: What are the main characteristics of EDs? Is a transdiagnostic approach of EDs useful? Is there any overlap between EDs, depression, anxiety disorders, or alexithimia? What are the consequences of ED? Why are eating disorder patients mostly women? What are the most important risk factors for eating disorders and is prevention possible? What are the main results of prevention activities? How can eating disorders be diagnosed and treated? Which treatments are the most successful? How many patients do recover and what are the main criteria for recovery of an eating disorder? What do we know about co-morbidity?

Objective(s)

Students will become informed about the main characteristics, risk factors, explanations, treatments and prevention programs for eating disorders such as Anorexia Nervosa, Bulimia Nervosa and Binge Eating Disorders. They will be able to use a transdiagnostic approach for the diagnosis and the treatment of EDs.

Study material

Handbook of Eating Disorders.

More information will be mentioned in the program

Examination

Weekly written assignments based on literature and paper about a special topic

Course requirements/recommendations

BSc Psychology. For Masterstudents only.

Methods of instruction

Seminars and workshop

Work and Stress

Instructor(s): Dr. M. van der Doef and others

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: MPEL07

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. M. van der Doef (room 2B34; phone: 527 3987)

Description

This course focuses on the role of workplace factors in employee health and wellbeing. Both the potential negative consequences, i.e. mental and physical health problems, and the positive consequences, i.e. engagement, personal growth/learning, will be addressed. A series of introductory lectures introduces students to the most important psychosocial stress models (e.g., Job-Demand-Control-Support model, Effort-Reward Imbalance model, Person-Environment fit model). Empirical research regarding the impact of work factors on mental and physical health (e.g., burnout, cardiovascular disease) is discussed.

After these lectures, sessions will be dedicated to presentations on a contemporary issue in the work and stress field prepared by (groups of) students themselves. Regarding the topic of the presentation, students may put forward own suggestions, or choose a topic from an existing list (e.g. work-family conflict, impact of shift work on health, determinants of burnout, the experience of 'flow'). In order to ensure active involvement and participation in the presentations and ensuing discussion, all students will read one provided key publication on the topic at hand before each presentation session. At the end of the course students will write a short paper related to the topic of their presentation.

Objective(s)

- acquire scientific up-to-date knowledge on the area of occupational stress
- be familiar with the most prominent occupational stress models
- be able to prepare and give a presentation in English on an occupational stress topic
- be able to write a short paper on an occupational stress topic based on up-to-date scientific literature

Study material

Recent key publications on contemporary topics

Examination

Oral presentation, individual paper, attendance and active participation

Methods of instruction

Lectures (4), student presentations and discussion (6 sessions), individual feedback on paper

(A)typical Emotional Development: Autism, Deafness and Somatisation

Instructor(s): Dr. Carolien Rieffe

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCA04

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Carolien Rieffe (crieffe@fsw.leidenuniv.nl)

Description

Emotional competence is an important factor in children-s daily functioning, which affects all other aspects in their development. For example, children with a good understanding of other people-s emotions, or who are well skilled in expressing their own emotions, without being offensive, develop better peer-relationships and are more popular within their peer-group. Or children, who suffer from depression or other internalizing disorders, tend to have poor coping skills and worry more, which negatively affects their academic performances. Children may follow different pathways in their emotional development for numerous reasons. Variation in developmental patterns can occur as a result of cognitive difficulties, neurological problems, physical impairments, and so on, which often result in limited developmental experiences and also affect children-s emotional development. Vice versa, impairments in the emotional domain will influence other aspects of children-s functioning or (physical) well-being.

The focus of this module - typical and atypical emotional development - will be approached in two ways. First, this module aims to provide an advanced analysis of the nature of two disorders (Autism and Deafness) with respect to its effect on these children-s emotional functioning (Theory of Mind, emotion awareness and emotion expression). This will provide understanding of these special groups on the one hand, but studying these atypical groups also increases our knowledge about typical emotional development, for example it reveals protective and risk factors. Second, the negative effect of impaired emotional competence on other areas of development, will be studied using children with many health problems as an example (Somatisation).

Objective(s)

Gaining in-dept theoretical knowledge about emotional development based on current emotion theories; gaining more insight into the possible factors that affect process of emotion socialisation and the effect of poor emotional competence on psychopathology; critical reading of current research in emotional development concerning children with autism, deaf children and children with many health complaints; and trying to discuss this within a theoretical framework.

Study material

The compulsory articles will be available on Blackboard. Students will be required to find additional articles to prepare their presentation and to write their essay.

Examination

Assessment of the module is based on

- preparation and presentation (in powerpoint) of a topic for group-discussion, concerning a theme that can be chosen from the 5 themes that will be made available through blackboard (30%)

- an essay that provides a critical analysis of a research area, related to one of the topics offered in the course (70%).

Methods of instruction

Seven 2-hour sessions (weekly), each addressing one of the themes, based on recent empirical publications. The first session will concentrate solely on giving a presentation with powerpoint. The remaining 6 sessions will contain student presentations and group discussions regarding a specific theme. Students are expected to prepare each session by reading the listed papers (available on Blackboard), students who will give a presentation during a particular session are required to search for additional literature concerning their topic of interest.

Advanced Topics in Biological Underpinnings of Psychopathology

Instructor(s): Prof. dr. Erik Hoencamp, dr. Peter Putman (and other faculty members)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCH04

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. dr. Erik Hoencamp (ehoencamp@fsw.leidenuniv.nl)

Description

This course consists of a combination of general plenary lectures and smaller interactive seminars. The plenary lectures will cover topics such as brain structure and functioning in relation to psychopathology, biological treatment and psychopharmacology. In the smaller interactive seminars students will work together on an assignment and prepare an oral presentation on biological aspects of one of the various disorders ranging from affective disorders, schizophrenia, ADHD, sleeping disorders, PTSD or others. Research Masters may have an added assignment.

Objective(s)

Student should have a basic knowledge about issues relating to the biological aspects of psychopathology and its interaction with the environment. Further a more than basic knowledge of specific issues as specified in the research question to be addressed during the course.

Study material

- Andreasen, N (2001). Brave new brain, conquering mental illness in the era of the genome. New York: Oxford University Press.
- Additional literature will be handed out prior or during the course.

Examination

Written essay and presentation of results, multiple choice exam and depending on level and individual possibilities additional tasks.

Course requirements/recommendations

Admission to Research Master

Methods of instruction

Lectures and seminars working visit to a mental health organisation.

Advanced Topics in Experimental Psychopathology

Instructor(s): Prof. dr. Willem van der Does (and other faculty members)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCH03

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. dr. Willem van der Does (vanderdoes@fsw.leidenuniv.nl) room 2 B 45a / tel. 3377

Description

This course is concerned with the evaluation of cognitive models of emotional disorders, including panic disorder, generalized anxiety, social anxiety and depression. One main aim is to review cognitive factors that play a critical role in causing or maintaining dysfunctional emotional states. The course includes predictions from recent cognitive models of anxiety and involves studies of automatic and controlled processing of emotional information, selective attention, memory, reasoning, thought processes, and behaviour.

Objective(s)

- Understand behavioral and cognitive processes involved in different psychological disorders and implications for treatment.
- Understand reasons for high comorbidity of psychological disorders from cognitive behavioural perspective.
- Understand strengths and weaknesses of dimensional versus categorical classifications of psychopathology

Study material

- Harvey, A.G. et al. (2004). Cognitive Behavioural Processes across Psychological Disorders. Oxford University press
- Research papers, to be distributed during the course.

Examination

Graded papers (50% of grade), final exam (50% of grade).

Course requirements/recommendations

Admission to Research Master

Methods of instruction

Lectures and Seminars.

Analysis of -Own Data-

Instructor(s): Prof. Dr. A. Mooijaart (coordinator) and other faculty

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: RMPG04

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. A. Mooijaart (mooijaart@fsw.leidenuniv.nl)

Description

This module takes place simultaneously with the data analyses for the research masters' thesis, which is in blok 4 for most students. This is quite a special course in the sense that it does not consist of lectures or work groups but students are instructed individually. This means that students following the research master program are obliged to bring their own data to the instructors. Then they get advice by which technique they can analyze their data. The idea is that students get advice not only about traditional techniques, but also about alternative techniques. For instance, data from experiments are most often analyzed by univariate Analysis of Variance, however, a multivariate of Analysis of Variance may be more appropriate. Also other alternatives are quite often possible, like Discriminant Analysis, Structural Equation Models, Multilevel Analysis.

Students are asked to analyze their own data with alternative analyses and to make a report of the results. Students can get advice for making the assignment at a special help desk. People of this desk are trained in consulting and are specialized in helping with statistical techniques.

Objective(s)

- During writing their master thesis, students learn to use alternative methods for analyzing their data.
- Applying several techniques on the same data set and interpretation of the different results.

Study material

Capita Selecta

Examination

Graded assignments during course

Methods of instruction

Individual instruction

Applied Multivariate Data Analysis - Mini Courses in Statistics

Instructor(s): dr. D.N.M. De Gruijter, dr. M. De Rooij, prof. dr. W.J. Heiser, dr. P. de Heus, prof. dr. P.M. Kroonenberg, Prof. dr. J.J. Meulman, prof. dr. A. Mooijaart, prof. dr. S. Van Buuren, dr. R. Van der Leeden, dr. B.J. Van Os, dr. C.M. Van Putten

ECTS: 10.0

Level: 500

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I & II

Course code: RMPG06A/B

Language of instruction: English

Coordinator

- Prof. Dr. Jacqueline J. Meulman (first semester)
- Prof. Dr. Ab Mooijaart (second semester)

The course is a collaboration between the Department of Education and Child Studies and the Department of Psychology.

Description

The course runs during the whole year; each semester for 16 weeks. The course consists of a series of in total 10 topics. One part of the course starts in the first semester (September-December) of each academic year, and the other part in the second semester (January-April). Students are free to choose which part they like to start with. They may continue in the next academic year. Each part consists of a series of mini-courses where each topic includes -when and why to use a special statistical technique-, -how to use a special technique- and -how to interpret the results-. Topics include factor analysis and principal component analysis, nonlinear analysis of categorical data, (principal components analysis, regression analysis, (multiple) correspondence analysis), multidimensional scaling & cluster analysis, longitudinal data analysis & repeated measures, loglinear analysis & models for interactions, and missing data analysis (in the first semester) and applied regression & analysis of variance, quasi-experimental designs, classical test theory, multilevel analysis, and structural equation modeling in the second semester. The treatment of each topic in the course will have a similar structure, in particular:

- Exposition of the situations in which a particular technique should be used and why, illustrated with an example from actual research.
- A summary exposition of the basic principles and the working of the technique and how it can be applied to real data.
- Discussion of the output of computer programs (especially SPSS) designed to carry out the analyses.
- The participants will have to hand assignments. The assignment consists of a data analysis with the technique in question.
- Each assignment will be graded, and students will have to have a passing grade on all assignments. The final grade will be a weighted average of all individual grades. Grades can only be awarded to participants who take part in the entire course.

Objective(s)

- A short exposition of a variety of techniques will be given.
- Students learn to choose which technique to apply in which situation.

Study material

Capita Selecta

Examination

Graded assignments during the course

Course requirements/recommendations

The course is taught at a level that is suitable for both research master students and PhD candidates, and is suitable for participants with a good background in elementary statistics and methods of research at the bachelor level.

Methods of instruction

Lectures and workgroups, supervised

Child Psychopathology Reconsidered

Instructor(s): Dr V.L. Kallen, Dr C.S. van Meel

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCA03

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. V.L. Kallen (vkallen@umail.leidenuniv.nl)

Description

Deviant psychological development during childhood and adolescence expresses itself most clearly in individuals suffering from some kind of psychopathology. For this reason scientific data obtained in diverse populations of children and adolescents with a psychiatric background is regularly published. Not only to shed light on deficits in their own cognitive, neurological and behavioural functioning, but on the development of cognitions, neurological structures, behaviour and the way they interact in general. Consequently, new insights regarding the development of these domains and their role in childhood and adolescent psychopathology evolve rapidly.

During the course, recent scientific work related to ADHD and Anxiety is critically evaluated and used to investigate and discuss the factors underlying these two disorders. During each lecture recent publications related to either ADHD or Anxiety will be presented and discussed by the participants. Based on the presented information and the evaluation regarding its reliability and relevance, conclusions will be formulated in relation to both general and deviant (psychopathological) development. An important issue will be whether the information presented supports or weakens specific theories, which are developed to better understand the etiology of childhood and adolescent psychopathology.

Study material

Publications provided by Kallen and Van Meel at the first meeting

Examination

Research presentations and review-exam

Course requirements/recommendations

Sufficient background in theories of cognitive and neurological development, and in theories of developmental psychopathology.

Methods of instruction

3-hour seminars (weekly), each addressing one of the key questions at the hand of several articles. Each student will write a paper on a self-selected topic regarding ADHD or Anxiety.

Cognitive Neuroscience of Action Control

Instructor(s): Prof. Dr. B. Hommel

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I

Course code: RMPCN05

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. B. Hommel, room 2 B-05, email: hommel@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course is intended to review and discuss state-of-the-art developments in the cognitive neuroscience of attention and action control. The selection of topics is intended to change from year to year but will focus on the experimental analysis of action-control mechanisms in the widest sense including, for instance, emotional processes, intentions and conscious awareness, or self-regulation by inner speech. Each course meeting aims to provide a deeper insight into the theoretical background of a current research interest-with an emphasis on controversies-and will be based on one or two publications, which either review a substantial body of recent research or make strong statements reflecting the different perspectives on the particular controversial issue. On the basis of further reading assignments, each student will orally present a topic (using Power Point), and stimulate, lead, and organize further discussion in the group. On the basis of the seminar meetings, each student will prepare an essay, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic, and recommendations for future research.

Objective(s)

Students gain an overview of recent theoretical developments in the area of action control and a deeper insight into the relationship between control processes and brain functions. They get a better understanding of how modern techniques to analyze brain processes and careful, creative experimenting can inform psychological theorizing. They practice how to analyze associated methodological and theoretical problems and how to develop, communicate and defend their own opinion.

Study material

A selection of articles, available on Blackboard

Examination

- 20% active participation
- 20% oral presentation
- 60% research proposal

Course requirements/recommendations

Knowledge level as exemplified by Gazzaniga, M.S., Ivry, R., & Mangun, G.R. Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind. W.W. Norton, 2002. 2nd Edition.

Methods of instruction

Seminar, Workgroups (supervised and unsupervised).

Cognitive Neuroscience of Language

Instructor(s): Prof.dr. N.O. Schiller, dr. W. La Heij, dr. I. Christoffels

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCN07

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr.N.O. Schiller, kamer: 2A47, tel: 5274171, email: n.o.schiller@let.leidenuniv.nl

Description

This course is intended to review and discuss state-of-the-art developments in the cognitive neuroscience of human language processing. Topics include the representations and structures of language, as well as the cognitive architectures which underlie speaking, listening, reading and writing. In addition, the existing brain imaging literature on word and sentence processing will be critically reviewed, as well as contributions from research on brain lesions. Finally, we discuss the prospects and problems of brain imaging techniques for the study of language.

On the basis of further reading assignments, each student will orally present a topic and stimulate, lead and organize further discussion in the group. On the basis of the seminar meetings, each student will prepare an essay, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic.

Objective(s)

Student acquire in-depth knowledge of the results of behavioural and neuroscientific research on language processing and critically reflect on the use of brain-imaging methods in this field.

Study material

To be announced

Examination

Oral presentation of an article (20%), research proposal (80%)

Course requirements/recommendations

BSc Psychology

Methods of instruction

Seminar, discussion of papers

Cognitive Neuroscience of Memory

Instructor(s): Dr. Sander Nieuwenhuis

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: RMPCP02

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Sander Nieuwenhuis, room 2-B07, phone 5273834, e-mail: snieuwenhuis@fsw.leidenuniv.nl

Description

This course is intended to review and discuss state-of-the-art developments in the cognitive neuroscience of human memory. The selection of topics can change from year to year but will focus on the neuroscientific analysis of short- and long-term memory processes. Each course meeting aims to provide a deeper insight into the theoretical background of a current research interest-with an emphasis on controversies-and will be based on one or two publications, which either review a substantial body of recent research or make strong statements reflecting the different perspectives on the particular controversial issue. On the basis of further reading assignments, each student will orally present a topic (using Powerpoint), and stimulate further discussion in the group. On the basis of the seminar meetings, each student will prepare an essay, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic, and recommendations for future research.

Objective(s)

State of the art knowledge on cognitive neuroscience of memory and the role of memory in other cognitive processes

Study material

PDFs on Blackboard

Examination

Active participation and oral presentation (20%), take-home exam (40%), essay (40%)

Methods of instruction

Seminar, 8 meetings

Designing an Empirical Study

Instructor(s): Prof. Dr. B. Hommel, dr. E. Crone, dr. S. Biro, prof.dr. W. van der Does, dr. A. Homan

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: RMPG01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. L. Colzato (colzato@fsw.leidenuniv.nl)

Description

The aim of this course is to teach students in the research master programme - regardless of their area of specialisation - about a variety of approaches and methods that can be used in psychological research. This is intended to broaden students' views regarding the possibilities to operationalise different kinds of research questions. The course meetings and assignments are intended to make students more aware of the added value of creatively combining different research traditions, and to enhance their ability to combine and apply multiple methodologies in a single research design. The overall goal of this course is that students acquire skills to think critically about the value and potential contribution of different methodologies and to enhance their ability to introduce -novel- methodologies into their own area of research, instead of simply adopting the -standard procedures-.

Objective(s)

- Students will be taught about different ways to design an empirical study, and will learn how to select a design that suits a specific research question.
- Students will gain an overview of the different types of methods to operationalise constructs, that are used in psychological research.
- Students will learn to reflect upon the strengths and weaknesses of different measures in order to assess their suitability to address a particular research question.

Study material

The literature will consist of a selection of method-oriented chapters and papers, as well as examples of more content-oriented papers in which these methods are applied. The assigned reading will be made available through blackboard.

Examination

Themes: Theory of mind and stress

Module 1: Heuristic issue: how can I develop a scientific idea?

Carrying out empirical research presupposes a research question, but where do such questions come from? The first two sessions will focus on this problem and discuss various ways to find and strategies to generate research questions.

- Teacher: B. Hommel
- Literature:
 - .. Hershey, DA, Jacobs-Lawson, JM & Wilson, TT (2006). Research as a script. In TL Leong&JT Austin(esd), The psychology research handbook: A guide for graduate students and research assistants. Sage.

- .. FTL Leong & DJ Muccio (2006). Finding a research topic. In TL Leong & JT Austin (eds.), *The psychology research handbook: A guide for graduate students and research assistants*. Sage.

Module 2: Exploring the conscious mind (questionnaire)

Once we have developed our theoretical perspective on a phenomenon, and we know what we wish to investigate: how do we operationalize the relevant constructs?

In two two-hour workshops students will become acquainted with some important methodological issues related to questionnaire design as a means of gathering data. Through several exercises students will work on a step-by-step approach to questionnaire development. Specific attention will be paid to merits of the method, but also to pitfalls and theoretical and practical difficulties that researchers encounter when developing and administering a questionnaire.

- Teacher: dr. A. Homan
- Literature: to be announced

Module 3: Exploring the brain (fMRI)

Functional neuroimaging can be a useful tool to test psychological theories. This class will cover the methodological aspects of designing an experimental task for the use of functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI). The class will focus on the following questions:

- 1) Which theories can be tested with fMRI and which cannot?
- 2) What are the experimental requirements for testing these theories?
- 3) What do we learn from fMRI results?

These questions will be illustrated with real data examples from reports in the domain of cognition, social orientation, development and psychiatry.

- Teacher: E. Crone
- Literature:
 - .. Poldrack, RA (2006). Can cognitive processes be inferred from neuroimaging data? *Trends in Cognitive Sciences*, 10, 64-69.
 - .. Henson, R (2006). Forward inference using functional neuroimaging: dissociations versus associations. *Trends in Cognitive Sciences*, 10, 64-69.
 - .. Poldrack, RA (2007). Region of Interest analysis for fMRI. *Social, Cognitive and Affective Neuroscience*, 2, 67-70.

Module 4: Investigating subjects who do not communicate and do not listen (animal and baby research)

Infancy research has gone through a revolution in understanding early perceptual and social-cognitive development in the last 30 years. New theories were proposed and novel techniques (most of them based on infants' looking behavior) were developed. In this class we will take a close look at these different techniques through some representative study examples of the field. We will focus on the methodological and theoretical issues that have to be considered when one chooses a particular technique and designs an experiment to test a research question.

- Teacher: S. Biro
- Literature:
 - .. Hayhoe, MM (2004). Advances in relating eye Movement and Cognition. *Infancy*, 6(2), 267-274.
 - .. Lamb, ME & Bornstein, MH (2004). *Development in Infancy: Methods of Research in Infancy* (Chapter 3), Mahwah, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates, p. 53-83.

Module 5: Investigating therapeutic interventions (single case and individual differences)

Theories of psychopathology lead to therapeutic interventions, which need to be tested in clinical practice. This class will cover the strengths and limitations of the designs that may be chosen to test a newly developed intervention in psychiatric populations. The emphasis will be on randomized clinical

trials (RCTs), and we will also discuss the question of what therapeutic trials can and cannot tell us about theories of psychopathology.

- Teacher: W. van der Does
- Literature (subject to change):
 - .. Chapters from: Kazdin, A (2002). Research Design in Clinical Psychology. Allyn & Bacon.

Course requirements/recommendations

MPhil students

Methods of instruction

5 modules (each module composed by 2 classes weekly of 2 hours each)

Developmental Cognitive Neuroscience

Instructor(s): Dr. E. Crone

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: RMPCA01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. E. Crone (ecrone@fsw.leidenuniv.nl)

Description

Developmental cognitive neuroscience investigates the relations between brain development and cognitive development. This class will cover the biological bases of cognitive functioning from a developmental perspective, focusing on both infancy and childhood. Fundamental questions that will be covered include: How does brain development, including changes in function, morphology, connectivity and chemistry, relate to typical and atypical development of cognitive functions, such as attention, memory and decision-making? How is learning enhanced during critical periods? How do genetic and environmental questions interact during the course of development to shape the brain, mind and behavior?

Objective(s)

- explore relevant theoretical debates in developmental science and neuroscience methods used to address the relevant questions in this field.
- consideration of the major methods of developmental cognitive neuroscience including functional magnetic resonance imaging (fMRI), recordings of evoked response potentials (ERPs), and behavioral marker tasks. We will devote particular attention to the unique challenges of applying these methods to the study of children.
- give group presentations on relevant articles and write a research proposal that will be presented in a poster session.

Study material

- The cognitive neuroscience of development. Michelle de Haan & Mark H. Johnson
- All other readings (journal articles) will be made available for download on the course website in pdf format.

Examination

- Class Participation (30%): (1) Come to class having done all of the readings, and prepared to discuss them; (2) Write 3 discussion questions each week for distribution to the class.
- Leading Discussion (30%): Take a turn in leading the discussion, and giving an overview, on the topic and the week-s readings.
- Paper (40%): Write an 8-10 page paper on the topic of your choice in Developmental Cognitive Neuroscience.

Methods of instruction

Class sessions will usually consist of a short lecture period followed by a student led group presentation and discussion of the week-s readings. In addition, we will visit different labs to learn more about the methods and issues of developmental cognitive neuroscience. Students will be

responsible for each week-s assigned readings. The class will revolve around discussion of these readings. To facilitate discussion, students should prepare three questions that arose for them while reading the week-s material. Student groups will be arranged, and each group will be responsible for co-leading one or more class discussions. Groups may reserve topics. In addition to weekly discussion questions, a major research proposal will be due on the last day of class. Students will give a final presentation regarding their proposal.

Dynamic Assessment: Theory and Practice

Instructor(s): Prof.dr.W.C.M. Resing; Drs. T. Bosma

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block:

Course code: RMCA02

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. W.C.M. Resing; Tuesday: 13-14, room 2A17, telephone +31 71 5273644 (secretary), e-mail: resing@fsw.leidenuniv.nl

Description

This Research master course provides state-of-the-art knowledge in the field of intelligence theories, specific aspects of intelligence and testing, and, more in particular, on dynamic forms of assessment. The course focuses on the process and varieties of dynamic assessment of the cognitive-intellectual potential of children (4-12), on plasticity of the mind, on strategies children use in solving cognitive tasks and on the variability in their use of these strategies and the amount of hints they need during dynamic forms of assessment.

In dynamic ways of assessing children-s cognitive potential, they are both given hints to enable them to solve cognitive tasks and tested repeatedly over a relatively short period of time. Therefore, their strategies for solving the tasks of the test and the plasticity of the mind can be studied along lines of micro-genetic research.

In this course, our main focus is directed at the possibilities this information on use of strategies, variability in strategy use, number and type of strategies needed, etcetera, gives us for the psychodiagnostic process: Are we able, based on these hints and the ways children handle them, and on their use of strategies, to say more about children-s learning processes and their quality? Can we conclude something about children-s progress in time?

How can the information collected during test administration be used in both the study of core cognitive processes in children-s problem solving and the psycho-diagnostic process, and gives this information additional information for advising both psychologists and teachers how to help children to cope with demands of the classroom environment. Additionally, information has to be collected and critically discussed about different kinds of learning potential tests and dynamic assessment, the predictive validity of dynamic test procedures, and the utility of learning potential test scores, i.e. hint scores, in the process of placing and selecting children in educational settings. Students have both to study and to collect several new sources of information in this field.

All forms of dynamic testing require measuring the child-s abilities on several moments in time. One needs longitudinal or micro-genetic research designs. The various research designs prescribed in different theories on dynamic assessment and measuring learning potential all have their own idiosyncrasies.

In the first part of the course, students discuss methodological and theoretical aspects of dynamic assessment, and both study and evaluate the various theoretical points of view in relation to their psychodiagnostic value in practice. Presentations by the students, have to demonstrate materials and dynamic assessment methods, and have to discuss the pro-s and con-s of such testing methods. In the second part of the course, on advanced theoretical trajects, students have to search and read the newest literature in this field, and to discuss their findings in an oral examination, and have to integrate these findings with results from the course literature.

Objective(s)

Goal of this course is to get insight in more advanced ways of intelligence testing, in the field of dynamic assessment and different assessment instruments, in brain plasticity, and in ways of micro-genetic research and variations in strategy use of children; second goal is to take into practice the learned principles of dynamic assessment, professional and methodological, and to discuss them critically. Students have to search literature, to summarize various studies, and have to be able to discuss literature critically and integratively in oral examination.

Study material

- Sternberg, R.J., & Grigorenko, E.L. (2002). Dynamic testing: The nature and measurement of learning potential. Cambridge: Cambridge University Press.
- Elliott, J.G. (2003). Dynamic assessment in educational settings: realizing potential. *Educational Review*, 55, 15-32.
- Syllabus with articles
- Free choice (10-12 articles)

Examination

- Verbal examinations, integrating of theory and practice: during this examination the student must be able to integrate all the literature of this course (obliged as well as free choice literature) 2. Written reports
- Presentations
- Active participation in discussion

Methods of instruction

The course consists of 7 interactive lectures of 2 hours each. Students have to read and discuss actively the literature for each lecture, have to do presentations, have to demonstrate materials and dynamic assessment methods, and have to discuss the pro-s and con-s of such testing methods. They have to find new literature on research data and have to be able to discuss their findings and integrate them with the core literature in oral examination.

Evaluating Interventions in Patients with Chronic Disease

Instructor(s): Dr. V. De Gucht, Prof. Dr. S. Maes & Dr. M. Schroevers

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: RMPCH02

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. S. Maes (2B43/tel. 37 46).

Description

In this course the epidemiology of, and specific psychosocial problems associated with a variety of chronic diseases, including coronary heart disease, chronic respiratory diseases, diabetes, rheumatic diseases and cancer, are introduced. Commonly used psychological assessment instruments measuring these psychosocial problems and related concepts such as illness cognitions, pain, coping, social support, self-management, stress, and quality of life are discussed. Finally, disease-specific psychosocial intervention strategies for the enhancement of quality of life and/or self-management in patients with chronic disease are addressed. In the seminars the use of different assessment instruments are trained and the practical use of specific intervention strategies in patients with chronic disease are addressed. These interventions are based on cognitive behaviour therapy and self-regulation principles.

Objective(s)

- students get to know relevant theoretical backgrounds for the study of psychological consequences and interventions in chronic disease
- students acquire knowledge and skills concerning evaluation research in this area
- students acquire skills concerning diagnosis of psychological consequences and interventions through in class assignments
- students learn to reflect and comment on the use and relevance of psychological interventions in chronic patients
- students learn to write and present a paper on the evaluation of psychological interventions related to a specific disease.

Study material

- Llewelyn, S. , Kennedy, P. (Eds) (2003). Handbook of Clinical Health Psychology. Chichester: J. Wiley & Sons (compulsory).

Examination

- Exam based on the book by Llewelyn & Kennedy (Chapters 1,2,6,7,8,9,10,11,16,17,18 and 21) and the presentations posted on blackboard (50%).
- Seminar attendance, completion of assignments and paper/commentary on a meta-analysis of psychological interventions in a specific chronic disease (50%).

Methods of instruction

The course consists of 4 two hour review-type lectures, seven three hour seminars and 4 individual tutorial sessions.

Experimentation I: Programming Psychological Experiments

Instructor(s): Drs. M.M.A. Spapé (E-prime), Dr. L. Koning (Authorware) and Drs. H. van Steenberg (Visual Basic)

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block I & II

Course code: MPCP03

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. L. Colzato, kamer 2A41, tel: 5273407, email: Colzato@fsw.leidenuniv.nl

Description

In this course, students receive an introduction into the use of programming languages and standard packages for the programming of psychological experiments and surveys. They will be taught how to use, interpret and modify existing programs, with an emphasis on programs developed in applied research settings. Students make a choice out of two combinations of E-Prime + Visual Basic (Cognitive Psychology students) or E-prime + Authorware (others).

Objective(s)

Students acquire basic skills in modifying existing programs for running psychological experiments, using two standard packages from a set of three: Visual Basis, E-prime, Authorware.

Study material

- Syllabus, lecture notes. book (to be announced)
- Material Visual Basic: "Visual Basic 2005 Express: Now Playing" by Wallace Wang. Publisher: No Starch Press. ISBN 1593270593

Examination

Program, written exam

Methods of instruction

Lectures, student assignments, practical exercises

Experimentation II: Neuroscientific Research Methods

Instructor(s): Dr. Guido Band

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: RMPG03

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Guido Band, email: band@fsw.leidenuniv.nl

Description

In this course, students will receive an introduction into various psychophysiological and brain-imaging techniques (EEG, ERP, Heart rate, neuro-imaging), and other biological techniques subserving psychology (behavioral genetics, psychopharmacology). In the practical part of the course, they will acquire hands-on experience in collecting and analyzing ERP data.

Objective(s)

This course is intended to provide sufficient introduction into neuroscientific research methods to understand and appreciate literature that applies these methods. After this course the student can acquire and analyze ERP with little supervision.

Study material

Syllabus, book, lecture notes and one out of four packages of selected articles

Examination

Program, written exam

Methods of instruction

7 lectures, 4 practical exercises. Note: students are assigned to subgroups. Every student will only follow 2 data acquisition and 2 data analysis meetings.

Group Processes and Intergroup Relations

Instructor(s): Prof. Dr. Naomi Ellemers

ECTS: 10.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block:

Course code: RMP5001

Language of instruction: English

Coordinator

Prof. Dr. Naomi Ellemers (ellemers@fsw.leidenuniv.nl)

Description

In the scientific literature, different theoretical perspectives on the same issue are often proposed, or different studies seem to yield contradictory results. In this course students will therefore learn how to systematically compare and integrate different theoretical perspectives on a selection of topics in group processes and intergroup relations. With the course assignments and through discussions and presentations in the course meetings, students will gain an overview of classic work as well as more recent theoretical and empirical advances in the area of group processes and intergroup relations. The course meetings aim to provide more in-depth insight by asking students either to set up a debate between different competing perspectives, or to apply what they have learned about theory and previous research to analyse a concrete problem. In this way students will learn how to integrate different scientific contributions and practice applying this knowledge to conduct a theory-based analysis of concrete problems. On the basis of relevant assigned reading and additional literature, written assignments, oral presentations, and work during the meeting students will thus not only learn about the content of different theoretical approaches and insights in the domain of group processes and intergroup relations, but will also learn to integrate these different insights and practice the analysis of societal or organizational problems in terms of their underlying psychological processes.

Objective(s)

- Students will acquire advanced knowledge of classic approaches and recent developments in theory and research on group processes and intergroup relations.
- Students will learn how to systematically compare and combine different theoretical perspectives in examining a concrete problem.
- Students will be taught how to analyse a specific problem in terms of its underlying psychological processes.
- Students will practice in presenting theoretical debates and problem analyses orally and in written form.

Study material

- Hogg, M.A., & Abrams, D.A. (Eds.). *Intergroup relations* (2003). Psychology Press.
- Stangor, C. (Ed.), *Stereotypes and prejudice* (2000). Psychology Press.
- Additional reading and study materials will be made available through Blackboard.

Examination

In order to successfully complete the course, students are expected to attend and actively participate in all meetings, and to complete all course assignments. Half of the final course grade will be determined by their performance during the course (quality of oral participation, grades for written

assignments). The other half of the final course grade is determined by the end paper, in which students have to provide (a) a description of a selected problem; (b) a description of one or more theoretical approaches relevant to that problem; (c) a systematic analysis of the problem in terms of the selected theory (process analysis) which can be specified in a path model; (d) the specification of a theory-based intervention that can be used to address the problem that is selected. After the final meeting, students have six weeks to complete and submit their end paper.

Methods of instruction

Two main methods of instruction will be used during the course meetings. One way is by preparing and conducting a debate in which students will argue for different theoretical positions as a means to determine the extent to which different approaches are compatible or to specify the ways in which they are incompatible. The second way is by examining and systematically analyzing a particular problem using different theoretical perspectives. During the course meetings students will present their position in the debate or their theoretical analysis, and receive feedback from the instructor as well as from the other participants in the course.

Master Thesis in MPhil Psychology

Instructor(s): All Staff Members

ECTS: 20.0

Level: 600

Term: Semester 1 en 2

Block:

Course code: RM600

Language of instruction: English

Coordinator

Principal of the track within the Research Master

Description

The master thesis will enable the student to gain experience with all the phases of empirical research in psychology, applying the knowledge and skills acquired in different course modules.

The student selects a topic of interest and a personal supervisor from the range of ongoing research projects within the domain of the selected specialisation.

The participating faculty members will offer research topics related to their own research interests, for which students can sign up. The exact topics and the participating faculty members can vary from year to year. The students will carry out their own study, as part of the ongoing research in the program. The supervisor guides the student during his selection of a research topic, will monitor the feasibility of the intended research in the context of the thesis, and will advise the student in the case of difficulties or delays in the progress of his research.

First students will work on the development of a research question and research design, and will write a research proposal on the basis of the relevant literature. During the second phase they will focus on data collection and data analysis, and during the third phase they will prepare a written research report (master thesis).

Study material

Relevant literature on the topic of the research.

Examination

Written research report

Course requirements/recommendations

Mandatory courses of the specialisation.

Methods of instruction

Independent research under supervision.

Presenting your Research

Instructor(s): Mw. Dr. F. Harinck and Mw. Drs. I. Smit

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block II

Course code: RMPG07

Language of instruction: English

Coordinator

Mw. Dr. F. Harinck sharinck@fsw.leidenuniv.nl and Mw. Drs. I. Smit

Objective(s)

Learning a) how to present your research, b) how to structure a presentation, c) how to deal with questions, d) how to deal with your nerves, and last but not least e) how to give a presentation in proper scientific English.

Study material

You will be presenting your own research. Participants are supposed to take notes during the lectures.

Examination

Oral presentations during the course meetings.

Course requirements/recommendations

You need to have your own research data. This course is focused at presenting your own research, including your own data.

Methods of instruction

Lectures. A maximum of 14 students will give presentations themselves and will receive feedback on their presentations.

Research Internship

Instructor(s): All Staff Members

ECTS: 15.0

Level: 600

Term: Semester 1 en 2

Block: Block I & II

Course code: RMPintern

Language of instruction: English

Coordinator

Internship coordinator of the track.

Description

Research internship

Study material

No additional study material.

Examination

Evaluation by staff member of the institute where the internship has taken place and the internal departmental supervisor. The evaluation is based on a set of evaluation criteria specific for the specialisation of the student.

Course requirements/recommendations

The mandatory courses of the specialisation.

Methods of instruction

Training under daily supervision of a qualified staff member in an institute for (mental) health care, a professional organisation, a research organisation or another organisations which employs psychologists. Supervision by staff from the university.

Application

Via coordinator of the specialisation for internships.

Research Topics in Health Promotion

Instructor(s): Dr. Winnie Gebhardt

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block:

Course code: RMPCH01

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Winnie Gebhardt (2B31, 071-5274084; gebhardt@fsw.leidenuniv.nl)

Description

In this course, theories on the determinants of health behavior and on the processes of behavioral change will be addressed, including issues such as -why do people endanger their health?-, or -why are good intentions not enough to change behavior? Students will reflect on the various theoretical models on health behaviour (change) and on their implications for research and practice.

After an introduction into the main theories and models within health behavior research, students will choose one theoretical construct of their interest, which they will study more in-depth. They will write an analysis of the construct based on a literature review. They will also formulate several research questions, which are likely to lead to theoretical advancement. Finally they will develop a questionnaire to measure the construct, and they will pilot-test its- applicability in the field. During ten supervised sessions, students will be guided through this process of theory development and research design.

Objective(s)

After the course students:

- Have a basic understanding of the main theories and key constructs within the field of health behaviour (change)
- Have experience with the application of theory and evidence with respect to understanding and changing health behaviour
- Are able to recognize the promises and pitfalls of theory-based research in health promotion
- Have knowledge with regard to the operationalization and assessment of theoretical concepts in the field of health promotion.

Study material

- Abraham, C., Sheeran, P. & Johnston, M. (1998). From health beliefs to self regulation: Theoretical advances in the psychology of action control. *Psychology and Health*, 13, 569-591.
- Armitage, C. J. & Conner, M. (2000). Social cognition models and health behaviour: A structured review. *Psychology and Health* 15, 173-189
- Gebhardt WA & Maes S (2001). Integrating social-psychological frameworks for health behaviour research. *American Journal of Health Behavior*, 25, 528-536.
- Boynton, P.M. (2004). Hands-on guide to questionnaire research: Administering, analyzing, and reporting your questionnaire. *British Medical Journal*, 328, 1372-1375.
- Boynton, P.M & Greenhaigh, T. (2004). Selecting, designing, and developing your questionnaire. *British Medical Journal*, 2004, 328, 1312-1315.
- Bowling, A. (2005). Mode of questionnaire administration can have serious effects on data quality. *Journal of Public Health*, 27(2), 281-291.

- Stehr-Green, P.A., Stehr-Green, J.K. & Nelson, A. (2005). Focus on field epidemiology: Developing a questionnaire, 2(2), 1-6. To be downloaded from http://nccphp.sph.unc.edu/focus/vol2/issue2/2-2Questionnaire_issue.pdf
- 20-30 additional journal articles

Advised (non-obligatory) readings

- Conner, M. & Norman, P. (2005). Predicting health behaviour (2nd Ed.). Maidenhead: Open University Press.
- Norman, P., Abraham, C. & Conner, M. (2000). Understanding and changing health behaviour: From health beliefs to self-regulation. Harwood Academic Publishers. Stroebe, W. (2000). Social psychology and health (2nd Ed.). Buckingham: Open University Press.

Examination

- Attendance during sessions
- Active participation
- Final paper

Course requirements/recommendations

N.B. only for Research Master's students (track Clinical and Health Psychology)

Methods of instruction

During the fifteen weeks of the course the whole process of intervention planning will be introduced and illustrated. Students will learn how to systematically design and implement an intervention.

Week 1: Introduction to the assignment and literature search

Week 2: Writing outline theoretical analysis

Week 3: Choosing a theory and construct, writing theoretical analysis

Week 4: Writing outline empirical analysis

Week 5: Writing empirical analysis

Week 6: Finalizing theoretical and empirical analyses; RQ

Week 7: Writing brief research proposal and conceptual analysis

Week 8: Finalizing research proposal and conceptual analysis, design Questionnaire

Week 9: Finalizing Questionnaire

Week 10: Pilot-testing Questionnaire

Week 11: Analyzing pilot-test data

Week 12: Writing results and adjustments to Questionnaire

Week 13: Finalizing paper, preparing presentation

Week 14: Presenting

Scientific Writing

Instructor(s): Dr. Sander Nieuwenhuis

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 2nd semester

Block: Block I

Course code: RMPG05

Language of instruction: English

Coordinator

Dr. Sander Nieuwenhuis, room 2B07, phone 071-5273834, email: snieuwenhuis@fsw.leidenuniv.nl

Description

In this intensive course, students will learn how to write an article based on empirical findings, how to design appropriate tables and figures, and how to design an effective scientific poster. The focus is on academic writing both on a sentence level (i.e., when to use the passive tense, how to create flow, where in a sentence readers expect the new information, etc.) and on a section level (i.e., what information goes where, how to increase structure, how to outline an introduction or a discussion, etc.). The Williams course book will help students write good sentences, and the examples discussed in class will help students provide more structure to their sections.

Objective(s)

The main objectives of this course are:

- a) to improve scientific writing skills;
- b) to practice criticizing and editing the writing of others.

Study material

Style: Lessons in Clarity and Grace (9th edition) by Joseph M. Williams (2007, ISBN 0-321-47935-1);
lecture notes: selected articles.

Examination

Class participation: Come to class having done all of the readings, and prepared to discuss them; assistance of fellow students through constructive reviewing.

Take-home assignments: practical exercises; on-time delivery of all assignments.

Course requirements/recommendations

MPhil students

Methods of instruction

Lectures, practical take-home exercises

Social Cognitive Neuroscience

Instructor(s): Prof.dr. B. Hommel, dr. S. Biro

ECTS: 5.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block: Block II

Course code: RMPCN06

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. B. Hommel, kamer 2B05, tel: 5273714, email: hommel@fsw.leidenuniv.nl

Description

Social cognitive neuroscience is an emerging scientific discipline that attempts to integrate the theories, methods and insights of cognitive psychology, social cognition and cognitive neuroscience. This course is intended to review and discuss state-of-the-art developments in this area, covering issues like self-perception, action perception and interpretation, imitation and the recognition of affect. Each course meeting aims to provide a deeper insight into the theoretical background of a current research interest - with an emphasis on controversies - and will be based on one or two publications, which either review a substantial body of recent research or make strong statements reflecting the different perspectives on the particular controversial issue. On the basis of further reading assignments, each student will orally present a topic (using Power Point), and stimulate, lead and organize further discussion in the group. On the basis of the seminar meetings, each student will prepare an essay, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic and recommendations for future research.

Objective(s)

Students gain an overview of recent theoretical developments in the area of social cognitive neuroscience and a deeper insight into the relationship between cognitive, affective, and social processes and brain functions. They get a better understanding of how modern techniques to analyze brain processes and careful, creative experimenting can inform psychological theorizing. They practice how to analyze associated methodological and theoretical problems and how to develop, communicate, and defend their own opinion.

Study material

PDFs on Blackboard

Examination

20% active participation, 20% oral presentation, 60 % research proposal

Methods of instruction

Seminar

Social Judgment and Decision Making

Instructor(s): Prof.dr. K.A. Jehn

ECTS: 10.0

Level: 500

Term: 1st semester

Block:

Course code: RMP5002

Language of instruction: English

Coordinator

Prof.dr. K.A. Jehn (jehnka@fsw.leidenuniv.nl)

Description

This course is intended to review state-of-the-art developments in social psychological theory and applications on social judgement and decision making. Each course meeting aims to provide an in-depth analysis of a particular topic, based on (a) a recent publication reviewing a substantial body of recent research, to illustrate applications of this theoretical knowledge in the analysis of concrete problems, and (b) empirical articles demonstrating cutting-edge research on this topic. On the basis of assigned readings, each student will orally present a topic, after which further explanation and discussion will follow. On the basis of the seminar meetings and relevant reading, each student will prepare an analysis of a particular topic, which consists of a critical review of the literature relevant to the chosen topic, and a theory-based analysis of an existing societal problem relevant to that topic. Written assignments, oral presentations, and work during the meeting will all be used to acquire in-depth theoretical knowledge, and to practice the analysis of practical problems in terms of their underlying social psychological processes. In the end paper, students have to provide a specified research question, hypotheses with rationale based on literature reviews, and a proposed research design to test their hypotheses.

Study material

A selection of journal articles.

Examination

Oral presentations, End paper

Course requirements/recommendations

MPhil students

Methods of instruction

Seminars